

www.manisesonline.com

<http://manisesonline.blogspot.com>

Historia, Cultura, Patrimoni i Tradicions de la Ciutat de Manises

Mural de taulells. Autor Pepe Valls, Manises

INTRODUCCIÓ(N): Artícles Bilingües

Idioma Valencià

Idioma Castellano o Español

Última actualizació 25.07.10

Última actualización 25.07.10

MAPA DEL REGNE DE VALENCIA

ALACANT, CASTELLO I VALENCIA

MAPA DEL REGNE DE VALENCIA

Mapa del Regne de Valencia de l'any 1801

Enviat per Oscar Vila Baldó de Xàtiva (molt agraït)

Idioma Valencià

HISTORIA DELS VALENCIANS

L'Historia del Poble Valencià, que comprén les terres de Castello, Valencia i Alacant, està plena d'actes i acontejiments desconeguts per a la gran majoria dels valencians. No sols dels majors -que possiblement no l'hagen estudiat en l'escola- ya que en eixos temps predominava el castellà i pocs erem els que teniem acces a coneixer la nostra historia i manco els que es preocupavem de contrastar si lo que realment mos tractaven d'ensenyar era veritat.

Eren temps (estic parlant de final dels xixanta i dels setanta) en que per mig de l'Universitat, les publicacions i escrits anaven introduint termes aliens a la nostra personalitat, tant en Historia, Llengua i Cultura. Existia una chicoteta minoria d'Escritors, Investigadors, Historiadors i Filolecs que es varen atrevir a editar i traure a la llum totes les mentires catalanistes i publicaven la verdadera historia dels valencians tenint com a referencia els llibres i documents dels nostres antepassats. La necessitat de demostrar que era una falsetat lo que se tractava d'impondre, va ser lo que va moure a buscar i investigar a fi de lluitar per defendre lo nostre, per a que lo nostre no fora absorbit per atres. El temps ha demostrat que la Nostra Historia, la Nostra verdadera Historia, es una gran desconeguda -ans i ara- per la gran majoria dels valencians. No parlem de les generacions actuals, sino de les de fa 35 anys cap aci. Primer començaren en les escoles educant sense llibres, pero en apunts trets de llibres NO VALENCIANS. S'acolliren a les Normes del 32 o Normes de Castello pero catalanisant-les, acostant la normativa i la gramatica al barceloní, invent de Pompeu Fabra. Actualment (i ara estic parlant de les generacions actuals) -i per decret- s'ha institucionalisat l'ensenyança del català en les escoles. La catalanisacio està totalment instaurada en el nostre sistema educatiu gracies a la creacio de l'A.V.LL., Academia Valenciana de la Llengua, ¿ quina llengua ? : La CATALANA.

Per aquells temps, en algun moment tots patirem l'immersio catalanista; tots varem cometre erros. Les paraules, girs gramaticals, verps i les frases fetes que dia a dia tractaven d'ensenyar-mos, no es corresponia en la realitat, existia una gran diferencia entre lo que se parlava i lo que s'ensenyava. Eren temps que per no existir llibres a l'abast de tots, manco en llibreries, i per no haver una clara normativa -genuïnament valenciana- i al no estar clares les directrius o per lo manco no donar-les a coneixer, eren les normes del 32 les que s'aplicaven, pero erem conscients que no eren les correctes i buçonejavem, buscavem -i al final encontrarem- que lo que tractaven d'ensenyar-mos no era la Llengua Valenciana, l'Idioma Valencià. L'autentic parlar, en les seues variants, que es parla en Alacant, Castello i Valencia.

El Partit Socialiste i abans el Partit Comuniste o ara Esquerra Unida o el BLOC, mai han enganyat al poble, sempre han dit lo que pensen: Llengua Catalana, **NO VALENCIANA**; Unitat de la Llengua, **CATALANA PER SUPOST**, sempre diuen la Nostra Llengua, mai **LLENGUA VALENCIANA** o **IDIOMA VALENCIÀ**, no volen la **SENYERA CORONADA**, volen la MÀRFEGA, la bandera d'Aragó, la de Catalunya, etc., etc.

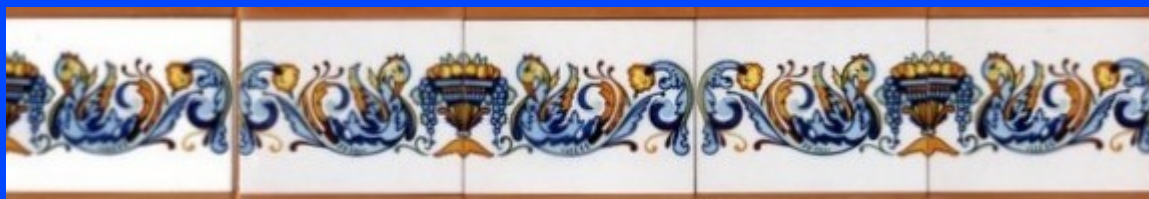
Al Partit Popular ¿ valencià ?, li cap el despreciable honor de ser el Partit que -tenint majoria absoluta en el Regne de Valencia, en les Institucions, en el Govern Valencià- ha creat i donat carta de naturaleza a l'Academia de la Llengua, que està catalanisant als nostres chiquets, joves i majors en les guarderies, escoles, instituts i universitats, i no cal parlar dels mijos de comunicacio com la Radio i TV. El Govern, que es diu valencià, esta subvencionant a tots els mijos que poden, a tots els que li son fidels i damunt colaboren en commemoracions que van en contra del poble valencià, giren el cap en manifestacions totalment anti-estatutaries (com el "Correllengua") i es trauen de la mànega fets i histories que no es corresponen en la nostra verdadera historia (com el naiximent del Regne de Valencia). Publiquen llibres en les normes mes catalanistes, son mes catalanistes que'ls propis catalans i fan costat a les editorials -com Bromera-, que no s'amaga en dir que lo que edita es Català. Ademes, regalen llibres que falsegen la verdadera Historia Valenciana, que poc a poc -i a força de repetir-ho- es fa normal i assumida.

Lo mes trist es que prediquen i es vanaglorien de defendre el valencià, i encara que parlen de Llengua Valenciana, son uns falsos i mentirosos, ya que ells han aprovat el català en tot el Regne de Valencia. En els seus discursos flamegen la Senyera i posen l'Himne - sempre en mitins o en eleccions -. Enganyen no mes als que volen ser enganyats, als que es deixen, als que tenen alguna cosa que agrair-los, als que depenen d'un sou per a viure i que ells es paguen, en diners publicos NO SEUS. Sols tenim que vore els escrits, els comunicats i sobre tot escoltar o vore a Radio o Canal 9. Son els traïdors a un Poble que en el seu dia va confiar en ells (a mi personalment mai m'han enganyat, mai he confiat en ells) i som un Poble que, pronte o tart, es cansarà de les mentires, obrirà els ulls, s'alçarà de la seua cadira, dirà prou, acodirà a votar i els enviarà a sa casa. Espere que no siga massa tart.

Pepe Esteve i Navarro

Manises, Juliol 2007.

Propietari i Responsable de Manises Online.

Cenefa Ref. Manises. Autor A. Bondia, Quart de Poblet

Idioma Castellano o Español

HISTORIA DE LOS VALENCIANOS

La Historia del Pueblo Valenciano, que abarca las tierras de Castellón, Valencia y Alicante, esta llena de actos y acontecimientos desconocidos para la gran mayoría de los valencianos. No sólo de los más mayores -que posiblemente no la hayan estudiado en la escuela- ya que en esos tiempos predominaba el castellano y éramos pocos los que teníamos acceso a conocer nuestra historia y menos, todavía, los que nos preocupábamos de contrastar si lo que realmente nos trataban de enseñar era o no verdad.

Eran tiempos (estoy hablando de finales de los sesenta y de los años setenta) en que por medio de la Universidad, las publicaciones y los escritos, nos iban introduciendo términos ajenos a nuestra personalidad, tanto en Historia, Lengua y Cultura. Existía una pequeña minoría de Escritores, Investigadores, Historiadores y Filólogos que se atrevieron a editar y a sacar a la luz todas las mentiras catalanistas y publicaban la verdadera historia de los valencianos teniendo como referencia los libros y documentos de nuestros antepasados. La necesidad de demostrar que era una falsedad lo que se trataba de imponer, fue lo que hizo moverse y buscar e investigar con el a fin de luchar para defender lo nuestro, para que lo nuestro no fuera absorbido por otros. El tiempo ha demostrado que Nuestra Historia, la Verdadera Historia, es una gran desconocida -antes y ahora- por la gran mayoría de los valencianos. No hablo de les generaciones actuales, sino de las de hace 35 años hasta ahora. Primero comenzaron en las escuelas educando sin libros, pero con apuntes sacados de libros NO VALENCIANOS. Escogieron las Normas del 32 o "Normes de Castelló", pero catalanizándolas, acercando la normativa y la gramática al barceloní, invento de Pompeu Fabra. Actualmente (y ahora estoy refiriéndome a las generaciones actuales) -y por decreto- se ha institucionalizado la enseñanza del catalán en las escuelas. La catalanización está totalmente instaurada en nuestro sistema educativo gracias a la creación de la A.V.L., Academia Valenciana de la Llengua, ¿ qué lengua ? : LA CATALANA

Por aquellos tiempos, en algún momento todos padecimos la inmersión catalanista; todos cometimos errores. Las palabras, giros gramaticales, verbos y frases hechas que día a día trataban de enseñarnos, no se correspondía con la realidad, existía una gran diferencia entre lo que se hablaba y lo que se enseñaba. Eran tiempos en los que no existían libros a disposición de todos, y menos en las librerías, y por no tener una clara normativa -genuinamente valenciana- y al no estar claras las directrices o por lo menos no darlas a conocer, eran las normas del 32 les que se aplicaban, pero éramos conscientes que no eran las correctas y buscábamos, indagábamos y al final encontramos

que lo que trataban de enseñarnos no era la Lengua Valenciana, el Idioma Valenciano. El auténtico valenciano que con sus distintas variantes, se habla en Alicante, Castellón y Valencia.

El Partido Socialista, con anterioridad el Partido Comunista o ahora Izquierda Unida o el BLOC, nunca han engañado al pueblo, siempre han dicho lo que piensan: Lengua Catalana, **NO VALENCIANA**; Unidad de la Lengua, **CATALANA POR SUPUESTO**, siempre dicen Nuestra Lengua, nunca **LENGUA VALENCIANA o IDIOMA VALENCIANO**, no quieren la **Senyera Coronada**, quieren la "Márfega", la cuatribarrada, la bandera de Aragón, la de Cataluña.

Al Partido Popular ¿ valenciano ?, le cabe el despreciable honor de ser el Partido que -teniendo mayoría absoluta en el Reino de Valencia, en las Instituciones, en el Gobierno Valenciano- ha creado y dado carta de naturaleza a la Academia Valenciana de la Llengua A.V.L., que está catalanizando a nuestros niños, jóvenes y mayores en las guarderías, escuelas, institutos y universidades, sin hablar de los medios de comunicación como la Radio y TV. El Gobierno, que se dice valenciano, está subvencionando a todos los medios que pueden, a todos los que le son fieles y además colaboran en efemérides que van en contra del pueblo valenciano, hacen la vista gorda a las manifestaciones totalmente anti-estatutarias (como el "Correllengua") y se sacan de la chistera hechos e historias que no se corresponden, en nada, con nuestra verdadera historia (como el nacimiento del Reino de Valencia). Publican libros en las normas más catalanistas, són más catalanistas que los propios catalanes y apoyan a las editoriales -como Bromera-, que no se esconde en decir que lo que edita es Catalán. Además, regalan libros que falsean y adulteran la verdadera Historia Valenciana, que poco a poco -y a fuerza de repetirlo- se hace normal y asumida.

Lo más triste es que alardean y se vanaglorian de defender el valenciano, i aunque hablen de Lengua Valenciana, son unos falsos y metirosos, ya que ellos han aprobado el catalán en todo el Reino de Valencia. En sus discursos ondean la Senyera y ponen el Himno Regional- siempre en mítines o en elecciones -. Engañan sólo a los que quieren ser engañados, a los que se dejan, a los que tienen alguna cosa que agradecerles, a los que dependen de un salario para vivir y que ellos les pagan, con dinero público NO SUYO. Solo tenemos que ver los escritos, los comunicados y sobre todo escuchar o ver a Radio o Canal 9. Son los traidores a un Pueblo que en su día confió en ellos (a mi personalmente nunca me han engañado, nunca he confiado en ellos) y somos un Pueblo que, pronto o tarde, se cansará de las mentiras, abrirá los ojos, se levantará de la silla, dirá bastante, acudirá a votar y los enviará a su casa. Espero que no sea demasiado tarde.

Pepe Esteve Navarro

Manises, Julio 2007.

Propietario y Responsable de Manises Online.

Panel decoratiu de taulles. Autor: José Manuel Tos, Manises

Actualisacio del 25.07.10 *Actualización del 25.07.10*

Idioma Valencià

I N T R O D U C C I O

En esta modesta i particular uep: www.manisesonline.com i en el Blog complementari: <http://manisesonline.blogspot.com> , vaig a tractar de recollir els maxims documents que parlen de la **Nostra Historia Valenciana**, contada per Filolecs, Historiadors, Escritors, Investigadors, Periodistes i Advocats, en una paraula, a persones i personalitats que son valencians i valencianistes i que en el seu estudi, dedicacio i amor a la Patria Valenciana, han buscat i rebuscat en els llibres, en els nostres classics, la verdadera Historia i la contem a tot el que vullga escoltar-la.

Son articles, documentats, en rigor, en fites tretes dels llibres antics en els que es demostra que la manipulacio i la falta d'arguments en lo que s'esta ensenyant a la nostra joventut en particular i als valencians en general, aixina com lo que se publica pels mijos catalanistes, en el recolzament del govern que mana en Valencia -que **NO VALENCIÀ**- es una pura mentira, i MAI HAN SEGUT

Sols desige que estos articles que aci van a incloure's, aixina com els enllaços a altres ueps valencianes i valencianistes, tinguen la maxima difusio i contribuïxquen a demostrar la gran mentira que mos estan contant.

Panel decoratiu de taulells. Autor: Jos Manuel Tos, Manises

Actualisacio del 25.07.10 Actualización del 25.07.10

Idioma Castellano o Español

INTRODUCCIÓN

*En esta modesta y particular web: www.manisesonline.com , i en el Blog complementario: <http://manisesonline.blogspot.com> , voy a tratar de recoger los máximos documentos que hablan de **Nuestra Historia Valenciana**, contada por Filólogos, Historiadores, Escritores, Investigadores, Periodistas y Abogados, en una palabra, a personas y personalidades que son valencianas y valencianistas y que con su estudio, dedicación y amor a la Patria Valenciana, han buscado y rebuscado en los libros, en nuestros clásicos, la verdadera Historia y la cuentan a todo el que quiera oirla.*

*Son artículos, documentados, con rigor, con datos sacados de los libros antiguos en los que se demuestra que la manipulación y la falta de argumentos en lo que se está enseñando a nuestra juventud en particular y a los valencianos en general, así com lo que se publica en los medios oficiales-catalanistas- con la ayuda del gobierno que manda en Valencia -que **NO VALENCIANO-** es una pura mentira, y **NUNCA HAN SIDO DESMENTIDOS, REFUTADOS o NEGADOS**, por esos seudo escritores que **TERGIVERSAN, FALSEAN, DEFORMAN Y ALTERAN, Nuestra Historia.***

Solo deseo que estos articuls que aquí van a relacionarse, así como los enlaces a otras webs valencianas y valencianistas, tengan la máxima difusión y contribuyan a demostrar la gran mentira que nos están contando.

**HISTORIA DELS VALENCIANS:
ESCRITS DE FILOLECS, ESCRITORS,
HISTORIADORS, INVESTIGADORS,
PERIODISTES I ADVOCATS.**

Panel decoratiu de taulells. Autor José Manuel Tos, Manises

**HISTORIA DE LOS VALENCIANOS:
ESCRITOS DE FILÓLOGOS, ESCRITORES,
HISTORIADORES, INVESTIGADORES,
PERIODISTAS Y ABOGADOS.**

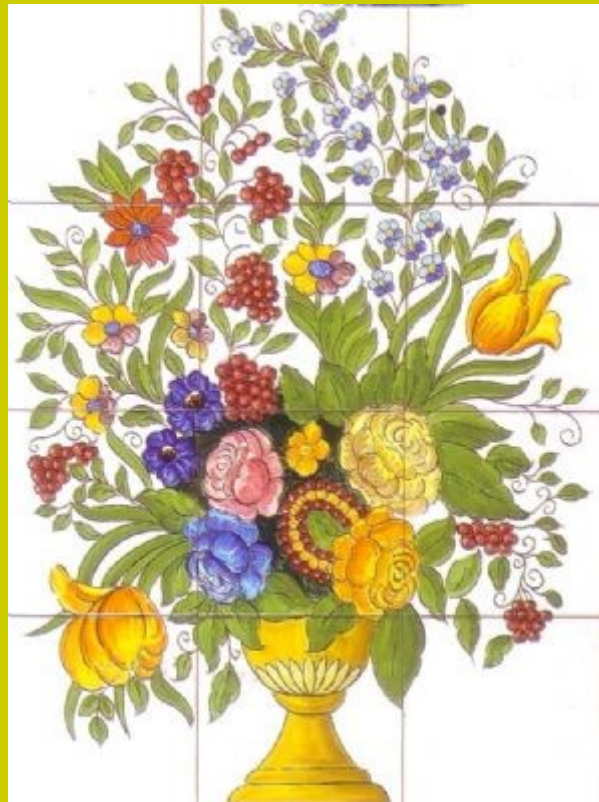
Todos los artículos de estos intelectuales se pueden leer en el BLOG:

<http://manisesonline.blogspot.com>

*en el menú de la parte inferior del Blog, con el mismo título que aquí se menciona **HISTORIA DELS VALENCIANS**
Pinchando encima de cada nombre, se enlaza al archivo, donde aparece el nombre y la relación de los artículos por él escritos.*

Como continuamente se está actualizando, tanto esta WEB como el BLOG, a continuación del nombre aparecerá BLOG (pinchar el enlace) o WEB, que quiere decir que sus artículos están en esta WEB, al final de este PDF.

RELACIO D'INTELECTUALS VALENCIANS *RELACIÓN DE INTELLECTUALES VALENCIANOS*

Panel de azulejos decorativos. Autor: Pepe Valls, Manises

Articuls en Idioma Valencià

*175 CITAS HISTÓRICAS EN DEFENSA
DE LA LENGUA VALENCIANA - UEP*

Agusti Franch - BLOG

Agustí Galbis - UEP i BLOG

Amparo Cabanes Pecourt - BLOG

Anfos Ramon i Garcia - BLOG

Antonio Ubieto Arteta - BLOG

Baltasar Bueno Tárrega - BLOG

Biografies del Mon Valencià i Valencianiste - BLOG

Colectiu Lluís Fullana - BLOG
César Vidal - BLOG
Chimo Lanuza - BLOG
Domingo Gimeno Peña -BLOG
Emili Miedes Bisbal - BLOG
Federico Bonillo Vigo - BLOG
Federico Martínez Roda - BLOG
Gonzalo Romero Casaña - BLOG
Jaume de la Serra - BLOG
Joan Benet Rodríguez i Manzanares - BLOG
Joan Costa i Catalá - BLOG
Joan Ignaci Culla - BLOG
Joan Lluís Musoles - BLOG
Joan Romero - BLOG
José Aparicio Pérez - BLOG
José Forez Lahoz - BLOG
José Luis Tormo Guerola - UEP
José Manuel Ricart Lumbreras - UEP
Josep Esteve Rico Sogorb - BLOG
Josep Lluís Garcia Ferrada - BLOG
Josep Maria Guinot i Galan - BLOG
José María Adán García - BLOG
José Vicente Gómez Bayarri - BLOG
Juan Ferrando Badía - BLOG
Juan Francisco Giner Moya - BLOG
Juan García Sentandreu - BLOG
Juan Vanrell Nadal - BLOG
Juli Moreno Moreno - UEP I BLOG
Julio Filippi Domínguez - BLOG
Just Llorca i Llopis - BLOG
Leopoldo Peñarroja Torrejón - BLOG
Manuel Casaña Taroncher - BLOG
Manuel Gimeno - BLOG
María Teresa Puerto Ferre - BLOG
Miquel Adlert Noguerol - BLOG
Obdulio Jovani Puig - BLOG
Pere Martí i Martínez - BLOG
Ramón García Hernández - BLOG
Ricart García Moya - BLOG
Rogle Constanti Llombart - BLOG
Vicente Giner Boira - BLOG
Vicent Meneu Buchón - BLOG

Vicente Ramón Calatayud - BLOG
Vicente L. Simó Santonja - BLOG
Wenley Palacios - BLOG
Xavier Gimeno Alonso - BLOG

175 Citas Históricas en defensa de la Lengua Valenciana

Recopilación de citas históricas sobre la incuestionable denominación de una Lengua Valenciana, diferente, distinta y diferenciada, con nombre propio.

www.lenguavalencianasi.com/enblau/cites/cites-01-v.htm

Agustí Galbis

Arquitecte i Investigador

Articuls en la Uep, punchar: www.manisesonline.com

En el Blog, punchar: <http://manisesonline.blogspot.com>

Articuls en esta uep:

En color groc els actualisats

01.-"Catalunya i Catalans" en temps del Rei En Jaume (I)

02.-"Catalunya i Catalans" en temps del Rei En Jaume (II)

03.-De la "Marca Hispanica" a Catalunya

04.-El "Dictamen de l'Acadèmia (AVLL)", sobre la denominació del València (I)

05.-El "Dictamen de l'Acadèmia (AVLL)", sobre la denominació del València (II)

06.-El dret a maltractar als catalans

07.-El "mossarap" i les característiques del romanç valencià prelliterari (I)

08.-El "mossarap" i les característiques del romanç valencià prelliterari (II)

09.-El "mossarap" i les característiques del romanç valencià prelliterari (i III)

10.-El nom de la Ciutat e Regne

11.-El parlar romanic valencià i el català antic

12.-Els cristians valencians des d'El Sit a Jaume I (I)

13.-Els cristians valencians des d'El Sit a Jaume I (i II)

14.-Els cristians valencians durant la conquesta d'El Sit

15.-Els cristians valencians que trobà Jaume I (I)

16.-Els cristians valencians que trobà Jaume I (II)

17.-Els Furs i la costum dels Valentini (I)

18.-Els Furs i la costum dels Valentini (II)

19.-Els Furs i la costum dels Valentini (i III)

20.-Els "Germans en l'Islam" Valencians

21.-Els musulmans en València. L'element bereber

22.-Els valencians i la fama dels catalans (I)

23.-Els valencians i la fama dels catalans (II)

24.-Els valencians i la fama dels catalans (III)

25.-Els valencians i la fama dels catalans (IV)

26.-Els valencians i la fama dels catalans (i V)

27.-¿ Es catalana la toponímia valenciana ? (I)

28.-¿ Es catalana la toponímia valenciana ? (II)

- 29.-¿ Es catalana la toponimia valenciana ? (III)
- 30.-¿ Es catalana la toponimia valenciana ? (IV)
- 31.-¿ ES catalana la toponimia valenciana ? (V)
- 32.-¿ ES catalana la toponimia valenciana ? (i VI)
- 33.-Historia d'un destarifo: De Corona d'Aragó a Regne de Catalunya (I)
- 34.-Historia d'un destarifo: De Corona d'Aragó a Regne de Catalunya (II)
- 35.-Historia d'un destarifo: De Corona d'Aragó a Regne de Catalunya (III)
- 36.-Historia d'un destarifo: De Corona d'Aragó a Regne de Catalunya (i IV)
- 37.-La continuïtat pre i postjaumina de les demarcacions territorials
- 38.-La continuïtat pre i postjaumina del sistema metrologic valencià (I)
- 39.-La continuïtat pre i postjaumina del sistema metrologic valencià (II)
- 40.-La continuïtat pre i postjaumina del sistema metrologic valencià (i III)
- 41.-L' "Acord de l'Acadèmia (AVLL)" sobre el "ric repertori Lèxic i Fraseològic Valencià" (I)
- 42.-L' "Acord de l'Acadèmia (AVLL)" sobre el "ric repertori Lèxic i Fraseològic Valencià" (II)
- 43.-L' "Acord de l'Acadèmia (AVLL)" sobre el "ric repertori Lèxic i Fraseològic Valencià" (III)
- 44.-La denominacio Llengua Valenciana documentada en 1335
- 45.-La denominacio Llengua Valenciana documentada en 1335: La consciencia de poble diferenciat
- 46.-La denominacio Llengua Valenciana documentada en 1335: La cita "Valencianesch" de 1346
- 47.-La mata de juc
- 48.-¿ La remota Valencia Musulmana ?
- 49.-Mercaders Valencians i Mercaders Catalans (I)
- 50.-Mercaders Valencians i Mercaders Catalans (i II)
- 51.-Notes d'etnologia valenciana: La ceramica (I)
- 52.-Notes d'etnologia valenciana: El foc i la mort
- 53.-Notes d'etnologia valenciana: El tabalet i la dolçaina (I)
- 54.-Notes d'etnologia valenciana: El tabalet i la dolçaina (II)
- 55.-Notes d'etnologia valenciana: El tabalet i la dolçaina (i III)
- 56.-Notes d'etnologia valenciana: Gelats i refrescs (I)
- 57.-Notes d'etnologia valenciana: Gelats i refrescs (II)
- 58.-Notes d'etnologia valenciana: Gelats i refrescs (i III)
- 59.-Notes d'etnologia valenciana: La Ceramica (I)
- 60.-Notes d'etnologia valenciana: La Ceramica (II)
- 61.-Notes d'etnologia valenciana: La Ceramica (i III)
- 62.-Notes d'etnologia valenciana: La Chufa (I)
- 63.-Notes d'etnologia valenciana: La Chufa (II)
- 64.-Notes d'etnologia valenciana: La Chufa (i III)
- 65.-Notes d'etnologia valenciana: L'orchata de chufa (I)
- 66.-Notes d'etnologia valenciana: L'orchata de chufa (i II)
- 67.-Valencians i Catalans (I)
- 68.-Valencians i Catalans (II)

69.-*Valencians i Catalans (III)*

70.-*Valencians i Catalans (IV)*

71.-*Valencians i Catalans (V)*

72.-*Valencians i Catalans (VI)*

73.-*Valencians i Catalans (VII)*

74.-*Valencians i Catalans (i VIII)*

75.-*Valencians i Catalans en les Universitats italianes*

“CATALUNYA” I “CATALANS” EN TEMPS DEL REI EN JAUME (I)

Hem vist el poc solage historic dels termens “Catalunya” i “català” Els catalanistes han intentat trobar indicis de consciencia nacional catalana en els valencians. Com esta ha segut i es inexistent, han aplegar a fer el ridicul mes espantos, forçant arguments sense to ni so. Josep Maria Bayarri ya dia en 1931 en el seu llibre “El perill català”: *“L’argumentació de nostres pancatalanistes es curiosa. Per una banda quan encontren un indici, o el forcen, en la edad Migeval, que els sembla reforça sa opinió s’apresuren a signar l’importancia que te l’autor i l’epoca...”* Diu dels indicis *“que son ben ecléctics, pocs i interessats”* afegint que *“quan nosatros gosem retráurelos textos i opinions a manta i prestigiosos de la mateixa época, allavors diuen poc sensats, menys científics i gens seriosos referintse a este asunto que: «en la Edad Media se procedía solo por instinto, sin propósito deliberado»”*

L’inexistencia ni d’una minima consciencia catalana i al contrari, l’existencia d’una consciencia valenciana propia, es demostra, entre atres, en una consciencia llinguistica particular, anterior, superior i mes fructifera, que la consciencia llinguistica dels catalans.

Algunes explicacions, podrien donar la resposta. En primer lloc, poguera ser, que els valencians, arrailats desde sempre en esta terra, independentment de la religio que professaren, foren molt mes numerosos de lo que volen fer-nos creure. Hem conegut als cristians valencians que trobà el rei en Jaume, els “valentini” que consten en el proces per a la “ordinatio ecclesiae valentinae”. Tindrem temps per a conèixer als no cristians. En segon lloc, poguera ser que siguen certes les teories que mantenen que el numero de catalans que vingué a repoblar el territori del Regne de Valencia fora insignificant en el conjunt dels nouvinguts junt en la poblacio autoctona. Ampar Cabanes i Antonio Ubieta, han segut els que millor han tractat el tema, aplegant a resultats compatibles en la realitat d’inexistencia de consciencia catalana. Per ultim, poguera ser que una major part dels repobladors, inclus vinguent de terres de l’actual Catalunya, no tingueren consciencia de catalanitat. I no es pot donar lo que no es te. No cal dir que les tres possibilitats poden complementarse entre elles i poden haver-se donat al mateix temps.

La pregunta que anem a intentar respondre es ¿Que era Catalunya en 1238, quan Jaume I entrà en la ciutat de Valencia?

Sabem, que produïda la unio personal entre el rei d’Aragó i el Comte de Barcelona, els comtats de Rossello i de Pallars-Jussà s’unixen al de Barcelona abans de 1238. Continuen independents el d’Urgell, el d’Empuries i el de Pallars-Sobirà. ¿Es consideraven catalans els d’Urgell, els d’Empuries i els de Pallars-Sobirà? Estudiem el cas d’Urgell.

I no hi ha cap dupte de que en temps de la conquesta de Valencia, els d’Urgell ni eren ni volien ser catalans. No molt de temps abans, Bertran de Born, trovador occità, que faltà l’any 1215, escriu: (*“Choix des poésies originales des troubadours”* de Raynouard p.166) *“Aragones fan gran dol / Catalan e silh d’Urgelh”*, es dir “L’aragones fa gran dol, el català i aquell d’Urgell...” Vegem que el “d’Urgelh” no es “Catalan”.

La constatacio diferencial, la tenim en la seua condicio de feudataris. El 28 de febrer de 1258, Jaume I, reclama a Alvar, comte d’Urgell auxili d’homens i armes, en motiu de la guerra contra Alazrach. (*“Alicante y su territorio en la época de Jaime I de Aragón”,* de José Martínez Ortiz p.92)

En la p 20 de *“Colección de documentos inéditos del archivo general de la corona de Aragón”*, de Bofarull, llegim: *“porque estos condes de Urgel pretendían ser tan señores en sus tierras, que no les obligaban las Constituciones y Usajes de Cataluña, ni tenían*

obligación de asistir a Cortes". Al respecte, hi ha que matisar que dir a les "costums i usatges" de Barcelona "*Constituciones y Usajes de Cataluña*" es un desfici més dels catalans, a no ser, que podria ser cert, que Barcelona s'identifique en Catalunya. I si els d'Urgell, com hem vist, ni eren ni volien ser catalans, ¡puix a la força! En 1278, el rei Pere I, requerix al comte d'Urgell Ermengol, per a que observara les "costums i usatges" de Barcelona, llevat de les costums especials d'Urgell: "...*fuertis requisiti ad consuetudinem et usaticos Barcinone quos in predictis comitatu et vicecomitatu et aliis locis volumus observari salvis specialibus consuetudinibus predictarum terrarum*". Sabem, que el comtat d'Urgell no s'uní al de Barcelona fins al 1314.

Per lo expost, es més que evident, que els d'Urgell que pogueren vindre a la reconquesta de Valencia, difícilment podrien dur ni la mínima consciència de catalanitat.

Tambe es deduïx de lo vist fins ara la falsetat de la divisió que fan els catalans parlant de la "Catalunya vella", entre la qual claven el comtat d'Urgell i la "Catalunya nova". Si els d'Urgell ni eren catalans ni volien ser-ho, malament podien formar part d'una "Catalunya vella".

Respecte de la "Catalunya nova", destacar, que abans de les conquestes de Tortosa en 1148 i Lleida en 1149, Ramon Berenguer, havent-se ja formalisat la unió entre Arago i el comtat de Barcelona, es titula en 1140 com a "*comes barchinonensis et princeps Aragonensis*" ("Procesos de las antiguas cortes y parlamentos de Cataluña, Aragón y Valencia". p.75). Es important deixar constància de que els nous territoris conquistats, no s'unixen al comtat de Barcelona, creant-se marquesats independents, per lo qual els títols de Ramon Berenguer IV, s'amplien a "*comes Barchinonensis, princeps Aragonensis, Tortosae, Illerdaeque Marquie*", com podem llegir en document de 1151 que consta en la p.223 de "Disertacion sobre el poder que los Reyes españoles ejercieron..." de Juan Antonio Llorente. Es deu també destacar que als nous territoris no s'imposaràn les "costums i usatges" de Barcelona, sino que tindran ordenaments propis: "Lo codi" en Tortosa i "Els costums" en Lleida. I ve la pregunta ¿Es consideraven els lleitadans i els tortosins catalans en 1238? Vorem com no.

“CATALUNYA” I “CATALANS” EN TEMPS DEL REI EN JAUME (II)

Anem a comprovar hui, la inexistència de consciència catalana dels lleitadans i tortosins de l'època de la conquesta del Regne de València.

Respecte de Tortosa, s'ha de deixar constància de que quedaren fora de la delimitació territorial dels citats per Jaume I per a l'assamblea de “Pau i treva” del 23 de juny de 1218. Si segons els catalans, dites assemblees eren antecedents de les Corts Catalanes, ¿Seria perquè Tortosa ni era ni es considerava catalana? Vejam el text: Jaume I, “...*illustrissimi domini Jacobi primi*.”, diu que “...*paces et treugas facimus et constituimus a Cincha usque ad Tortosam, et usque ad Salsas, cum suis finibus*.” (Les constitucions de Pau i Treva de Catalunya (segles XI-XIII). Barcelona 1994)

En la minuta de l'argumentació de la part de Tarragona feta per Vidal de Canyelles, del procés per a l'adjudicació de la “*ordinatio ecclesiae valentinae*” llegim: “*Quoniam a L annis citra clerici catalani celebraverant in ecclesia Sancte Marie Valentie... Qui clerici excommunicabant ex parte archiepiscopi Terrachonensis... ab episcopo Dertusensi, vicino eiusdem, qui est de provincia Terrachonensi*.” Es dir, es pot interpretar, que el bisbe de Tortosa (*episcopo Dertusensi*), es veï dels “*clerici catalani*”, La conclusió seria molt clara: Tortosa es veïna dels catalans, Tortosa no es catalana. Els tortosins que pogueren haver vingut a la conquesta de València, ni eren ni es consideraven catalans.

Es de destacar, que inclús després de la unió del comtat d'Urgell en el de Barcelona, tant Urgell com Tortosa, seguien sent objecte de particions. El capellà d'Alfons el Magnànim nos conta com el rei Amfos “*jaqui IIII fills: lo primer hac nom Pere, lo segon Jaume qui fon compte de Urgel, lo terch Ferrando qui fon marques de Tortosa, lo quart Johan; e huna filla que hac nom Gostança que fon reyna de Castella*”

Si estudiem el cas de Lleida i els lleitadans, hi ha un fet històric que posa ben clar que en 1238 ni eren ni es consideraven catalans. Jaume I, en el seu tercer testament, deixà Arago al seu fill Alfons, i “Catalunya” a l'infant Pere. En 1243, Jaume I convocà Corts en Daroca per a que els d'Arago juraren fidelitat a l'infant Alfons. Els convocats eren “... *omnia concilia civitatum et villarum a Sichore usque Faritiam*”, es dir, desde el Segre fins Ariza. Com dins d'eixos límits entren el lleitadans, acodixen a Daroca i juren fidelitat a l'hereu d'Aragó. Jerónimo Zurita (1512-1580), en “Anales de Aragón”, nos ho conta aixina: “*Este año tuvo cortes el rey a los aragoneses en Daroca; y vinieron a ellas los síndicos de la ciudad de Lérida como lo acostumbraron en todas las que en este reino antes de esto se celebraron; y en ellas juraron al infante don Alonso su hijo por primogénito heredero y sucesor después de los días del rey en el reino de Aragón hasta las riberas de Segre.*”

Les pressions dels catalans en les Corts de Barcelona de 1244, conseguiren que Jaume I definira els límits de Catalunya de Salses fins al Cinca. Llegim-ho segons consta en la p.114 de Colección de documentos inéditos del archivo general de la corona de Aragon “*Quia super limitibus Cathalonie et Aragonis... vestigiis inherentes comitatum Barchinone cum Cathalonia universa a Salsis usque Cincham ex certa scientia limitamos liceo limitatio ipsius comitatus et Cathalonie predicte per pacis et treugue ordinationes in civitate Barquinone et Terrachone...*” Segons un català, això fon “*no sense l'oposició dels aragonesos (que consideraven que Ribagorça i les conquestes entre el Cinca i el Segre els corresponien) i dels mateixos lleitadans.*” Com vegem, de nou, els catalans varen fer ús de les seues forces en contra de la voluntat dels lleitadans.

La consciència de que Lleida no era catalana la trobem en Matieu de Caersi, trovador refugiat en la cort del rei Jaume I després de la creuada contra els albigenses, qui en motiu de la mort del rei, escriu en 1276: (“*Choix des poésies originales des troubadours*”

de Raynouard p 261-262) *“Tant suy marritz que no.m puesc alegrar”*, es dir “Estic tan afligit que no em puc alegrar”. Llegim: *“Ay! Aragos, **Cataluenha** e Serdanha / e **Lerida**, venetz ab mi doler, / quar ben devetz aitant de dol aver / cum per Artus agron silh de Bretanha.”* Es dir: “Ai Arago, Catalunya i Serdanya i Lleida veniu en el meu lament, que deveu tindre tant de dolor, com tingueren per Artur els de Bretanya.”. La cosa crec que esta prou clara. Vegem que “Lerida” es cita a banda de “Cataluenha”. Lleida, a la mort de Jaume I encara es considerada com a part diferenciada de Catalunya.

En "El regne croat de Valencia", p 678, Robert Ignatius Burns reproduix un document de Valencia de 12 de juliol de 1270. Diu que el document parla de “reparar o construir "els dos ponts" de la ciutat, l'un a la Porta dels **Serrans** i l'altre a la Porta dels **Catalans**." El text original diu “...condirectis illis duobus pontibus qui sunt in civitate Valencie, <quorum>unus est apud ianuam **Serranorum** et alius apud ianum **hominum Ilerde**.” ¡Que t’ha paregut canut! Hem de saber que Burns es jesuïta, i com yo vaig estudiar en els jesuïtes, puc assegurar que m’ensenyaren allo de no alçar falsos testimonis ni mentir. Segurament Burns deu ser un dels retors que proclama que hi ha que fer lo que ells diuen i no lo que fan, perque ¿Que es traduir “**hominum ilderde**” (homens de Lleida o lleitadans), per “**catalans**”? ¿No es alçar falsos testimonis i mentir?

Ni Lleida era catalana en 1238 ni els lleitadas es consideraven catalans. Es evident que en 1238, no pogueren vindre catalans de Lleida. ¿Seria “científic” dir que el zar Nicolas fon un mandatari de l’Unio Sovietica? Per a alguns “científics” catalanistes, la resposta deu ser afirmativa.

Per a acabar, simplement deixar constancia de que tant Urgell com Lleida com Tortosa, formen lo que els “resabuts” diuen “català occidental”. I resulta que en 1238, ni Urgell, ni Lleida ni Tortosa eren catalanes. Es despren que els molts o pocs que pogueren haver vingut al Regne de Valencia, ni considerarien català a lo que parlarien -el rei Jaume parla de romanç- ni tindrien consciencia catalana alguna.

DE LA MARCA HISPANICA A CATALUNYA

Un dels arguments "científics", mantesos per a dir-li catalana a la llengua valenciana, es que diuen que fon duta per els catalans, que eren de Catalunya. Es menester definir "català" i "Catalunya".

En primer lloc hi ha que dir, que es significatiu, que no hi haja consens respecte de l'etimologia. Sentireu que si ve de Gotholandia o "terra dels Gots", si de Gothoalania, "terra de Gots i d'Alans", si d'un alemà que li dien Otger Cathaló, si de que els catalans feen castells per lo qual de castlanus>castlà>català, si d'un poble prerromà els "Iacetanos", que hauria evolucionat en catelanos>catelans>catalans, si dels "catalauni", poble celta radicat en la Galia, si de Montcada "Mont Catanu" i de catanu>catananu>catalanu, si de Barcelona que era la capital, i de captale> cattale> catal> català...I encara hi han mes. I es que este guirigall, a on es veu que cada u diu lo que li passa pel cap, te un motiu ben clar: l'inexistencia de documentacio antiga que justifique ningun d'ells.

L'actual Catalunya te el seu inici en part de la "Marca Hispanica", territori fronterer respecte de les terres que es trobaven "sots senyoria de moros" i estava format per una sucesio de comtats conquistats per l'imperi Carolingi i per tant baix la dominacio dels francs.

En els "Annales Regni Francorum" de l'any 829 trobem: DCCCXXII "**Comites *marcae Hispanicae* trans Sicorim fluvium in Hispania...**" DCCCXXVII. "...**comites ad motus Hispanicae marcae componendos misit.**" DCCCXXI. "**Simili modo de *marca Hispana* constitutum...qui ad *marcam Hispanicam* mittendi erant**" DCCCXXVIII. "...**quae in *marca Hispanica* contigerunt...cum exercitu ad *marcam Hispanicam* mittendis...**" DCCCXXVIII. "...**Bernhardum *comitem Barcinonae*, qui eatenus in *marca Hispaniae* praesidebat...**"

Mes de dos sigles i mig despres, com a part del francs i no com a català, es considerat el comte de Barcelona Ramon Berenguer II en el "Poema de mio Cid", relatant uns fets succeïts en l'any 1082, quan "**Remont Verenguel de Barçilona la mayor**", fon pres per el Cit : **Verá Remont Verenguel - tras quien vino en alcanza / oy en este pinar de Tévar - por tollerme la ganancia / Todos son adobados - quando mio Çid esto ovo fablado / las armas avién presas - e sedién sobre los cavallos / Vidieron la cuesta yuso - la fuerça de los francos.** No falten ridicules i preteses "actualisacions" del idioma del "Poema de mio Cid" en els quals "**la fuerça de los francos**" es traduït com "la fuerza de los catalanes". I fer això, no es mes que crear una aberracio historica. Si la rao per a fer-ho es perque "**Remont Verenguel**" era um comte d'un territori de l'actual Catalunya, ¿perque si Catalunya esta en l'actual Espanya, no traduir "la fuerza de los españoles"?

No existix ni una sola referencia a Catalunya ni a catalans abans del sigle XII. La primera volta que es troba documentada la paraula "Catalania" (Catalunya) i "catalanenses" (catalans), es en el "**Liber maiorichinus de gestis pisanorum illustribus**", que nos conta fets succeïts entre el 1114 i el 1115. El nom de Catalunya, no apareix "oficialment" fins a despres de la unio entre Arago i el comtat de Barcelona.

L'any 1150, el comte de Barcelona Ramon Berenguer IV es casà en Petronila, filla de Ramiro II, rei d'Aragó. Ya en 1137, quan Petronila tenia un any, havien pactat la boda i Ramiro II "**...Dei gratia, rex Aragonensis**" posà les condicions de la unio: "**... et ego rex Ranimirus *sim rex, dominus et pater, in prephato regno [Aragó] et in totis comitatibus tuis dunc mihi placuerit***". (ACA, pergaminos, carp. 35, nº86), es dir "I yo el rei Ramiro siga rei, senyor i pare en mon regne d'Arago i en tots els teus comtats mentres em plaga". Independentment de que el termens de la unio pareguen inclus humillants per a Ramon Berenguer, vegem que es diu prou clar que la unio fon entre Arago i el comtats de Ramon

Berenguer IV. ¿Hi ha algu que lligga que la unio fon entre Arago i Catalunya? Al respecte, hem de saber, que el comtat de Rossello no s'unix al de Barcelona fins al 1172, que el comtat Pallars-Jussà s'unix en 1192, el d'Urgell, en 1314, el d'Empuries en 1325 i el de Pallars-Sobirà en 1491. Observant un mapa es dedueix que en 1137, les terres d'Arago estaven separades del comtat de Barcelona per els comtats de Pallars i d'Urgell, i distintes taifes almohades. ¿Que era Catalunya en 1150? Crec que esta clar, que com a entitat politica, era no res, per inexistent.

A pesar de les poques interpretacions a que es presta lo exposat anteriorment, en "Passeig per la història" de la pagina web de les Corts ¿Valencianes? podem llegir que "*No és una casualitat que l'origen de les Corts fóra coetani a l'origen mateix del regne de València, com a estat autònom dins de la confederació catalano-aragonesa*" ¿Confederacio catalana-aragonesa? ¡Quina forma de recremar als valencians! ¡Quina forma de despreciar als valencians! ¿Es un passeig per la historia o un passeig per la manipulacio? ¿Pot donar-nos el mostós de les Corts que ho haja redactat, alguna cita historica de "*confederació catalano-aragonesa*"? Estem esperant-la. ¿Pot donar la cara el responsable? ¿Es algun sabut del partit que mana o es algun infiltrat catalaniste? ¿O es que el partit que mana es catalaniste? Els valencians tenim dret a saber-ho per a eixerir el dret al nostre vot en tota l'informacio i sense maganches.

I la demostracio de la foscor que envolta el nom de "Catalunya" es, que no es nomenada ni en un a soles dels testaments de ningun comte "català" ni de ningun rei d'Arago, fins a practicament el sigle XIII. En canvi, el nom de "La Marca", seguia viu. En "Anuario de estudios medievales" 36/1 giner-juliol de 2006, Stefano Maria Cingolani, parlant de Ramon Berenguer IV, nos diu que en el seu epitafi, (muigue en 1162), s'autodefinix com "*Dux ego de matre, rex coniuge, Marchio patre*". Diu Cingolani que el primer dels tituls fa referencia a la Provença, en el segon a la corona d'Arago i en el tercer, trau el nom dels seus comtats "*Marchio*", es dir ¡la Marca Hispanica! ¿Perque no nomena Catalunya? ¿Sera que no existia?

El primer testament en que es troba "oficialment" el nom de "Catalunya" es el d'Alfons II d'Arago, mort en 1196. En ell dona al seu fill Pere (pare de Jaume I), "*instituo heredem in toto regno meo aragonés... et in toto comitatu Barchinone... et in comitatu Rossilionis... et in comitatu Ceritanie et Confluenti... et in tota Cathalonia...*". La formula no deixa de sorprendre, per quan els tituls es solen nomenar per orde d'importancia i son acumulatius. L'ultim es "in tota Cathalonia". Ademés ¿Que es "Cathalonia"? ¿No estan "in tota Cathalonia" ni el comtat de Barcelona, ni el de Rossello, ni el de Sardenya, ni el de Conflent?

Com vegem, tractem d'un coronim "Catalunya" i un toponim "català", esvarosos, no gens clars, en els qual han volgut esguitar-nos als valencians sense arguments historics (mes be histerics), que recolçen tal pretensio.

EL "DICTAMEN" DE L'ACADÈMIA SOBRE LA DENOMINACIÓ DEL VALENCIÀ (I)

El dia 12 d'abril de l'any 2005 es va publicar en el DOGV num 4.983, el famós "*Dictamen de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua sobre els principis i criteris per a la defensa de la denominació i l'entitat del valencià*", evacuat (pregas el sentit escatològic de la paraula) per els nostres "il·lustríssims acadèmics" de la AVL. Tot ell, sancer, es una rastrea de desficiacs, inexactituts i manipulacions. Escomencem per la "*Selecció de textos valencians on es documenta l'ús de la denominació de català o llengua catalana per a referir-se a la llengua pròpia dels valencians*"

1.- Respecte de la cita d'Eymerici primer que s'aclarixquen si es "*in vulgare cathalano*" o "*in vulgare cathalenorum*" com consta en les "Fitxes de la CDLPV" citades pels acadèmics. Ells saben que no es lo mateix. Tampoc les feches coincidixen. No cal dir que lo que puga haver dit un mege de Montpelier, en res condiciona als valencians.

2.- La cita de Muntaner (1325-29), no la comentaré yo. Lluís Fornes, en la seua tesis doctoral dirigida per Antoni Casanova, un atre dels "il·lustríssims" diu: "*...tan ciutadà de Valencia com es vullga dir, però català de l'Empordà*".

3.- Continuant en la cita de la "*carta de cessió del lloc de Sagra*" (1341), torne a cedir el comentari a Lluís Fornés: "*És evident que no estem davant d'un text literari, i que, a més, no hi ha cap dada específica que ens puga fer afirmar que el document es referix a la llengua dels valencians*".

4.- Si parlem de la "*Carta dels Jurats de València al veguer i jurats de Girona*" (1400), no hi ha dupte de que no es referixen a la llengua dels valencians, sino a la d'un "tartres". Una atra carta d'este episodi aporta llum. Els jurats escriuen a les autoritats de Moya i diuen: "*sia fuyt poch dies ha un catiu de linyatge de tartres, empero batejat e apellat Johan, de edat de XX anys poch més o menys, e paladí en son parlar català*". A alguns acadèmics els agradaria que els Jurats hagueren dit "nostre parlar català". Pero varen dir "*son parlar català*" ¿Ho volen mes clar?

5.- Respecte de la "*Carta del rei Ferran d'Antequera al sultà del Marroc*" (1415), ¿Es un text valencià? Ferran d'Antequera, va naixer en 1380 en Medina del Campo. Parla de la llengua a la que ell considera que un ¿valencià? va traduir un carta, no de la llengua dels valencians. ¿Podrem o no traduir els valencians a la llengua que vullgam sense que els sabuts pancatalanistes nos diguen que es perque parlem en la llengua a la que traduim?

6.- La cita de 1416 es una "*Traducció occitana d'un sermó de sant Vicent Ferrer*". Dir-li això "text valencià" només es pot calificar com a desficiaci. Per una atra banda la cita diu: "*in vulgari catalanico sive valentino*", que unicament posa de manifest que qui ho escrigué no diferenciava el valencià del català. I res més.

7.- De 1417 es la cita de Enrique de Villena, naixcut en Conca en 1384 i mort en Madrid en 1443. No pareix molt valencià. Els nostres "il·lustríssims" diuen que redactà en Valencia un obra a on es parla de català. Enrique de Villena, va escriure en castellà "Arte de trovar", "Tratado de la lepra", "Arte cisoria"... i dominava el grec i el llatí. Descubrim la nova teoria "científica" per supost, segons la qual si algu redacta una obra literaria en un lloc, la llengua en la que l'escriu es la llengua dels naixcuts en eixe lloc. Segurament per a escriure en castellà s'en aniria a Castella i per a escriure en grec ja Grecia!.

8.- La cita de 1420 es una autèntica vergonya. Diu: "*[...] ut dictum monasterium sub provincia Cathalonie huic civitati vicine, quorum lingua [sic] sub uno ydiomate conformatur, transferretur.*" O estic cego o no lligc per ningun puesto "*la denominació de català o llengua catalana*" ¿Que es açò? ¿Una burla? ¿Consideren els "il·lustríssims" que els

valencians no sabem ni llegir? ¿Que estem pardals? ¡Mals "pájaros" estan fets!.

9.- De 1429, i citant un llibre del català Antoni Badia i Margarit, volen fer-nos creure que Bernat Fenollar va escriure les *"Regles de esquivar vocables..."* subtitulat *"Mots o vocables los quals deu esquivar qui bé vol parlar la lengua catalana"*, quan el mateix Badia, en la pàgina 148 del mateix llibre, diu que la participació de Fenollar fon *"llunyana, reduïda i involuntaria"*, es dir, que no el va escriure. Vegem que el desig dels nostres acadèmics s'enfronta en la realitat, apareguent com a mes catalanistes que els propis catalans.

10.- Martín de Viciàna, en la cita de 1563 que els "il·lustrissims" retrauen es referix, encertat o no, unicament a Oriola, no a la *"llengua propia dels valencians"*. En 1574, es publicà el llibre de Rafael Martí de Viciàna (Borriana, 1502-1574) *"Libro de alabanzas d'las lenguas hebreá, griega, latina, castellana y valenciana"*. Fon editat en València l'any 1574.: *"Y más ha concedido Dios a Valencia una lengua polida, dulce, y muy linda, que con brevedad moderada..."* ...de la latina tomaron todos los otros vocablos para hacer que la Lengua Valenciana fuese muy copiosa y tuviese propio nombre a cada cosa por rara que fuese". ¿Els ha quedat clar als "il·lustrissims" lo que pensava Viciàna?.

11.- En esta cita de Mayans, resulta de vergonya l'intent de manipulació. ¡I es esta gent no sap el significat de la paraula educació! Per si se tenen duptes de lo que pensava Mayans reproduïx lo que va escriure en "Abecé español": *"...porque los españoles medianamente instruidos hablamos con ella quando queremos hablar con un lenguaje común a toda España, olvidando para esse fin el valenciano su lengua, el catalán la suya, i assí los demás."* ¿Ho entenen o els ho explique?. I no seguïx, perquè a partir de la cita de 1876, entrà en València el veri del pancatalanisme que encara hui estem patint. Son cites sense gens de valor històric.

Es convenient que es sapia que moltes de les cites del dictamen prenen com a referent el llibre *"Consciència idiomàtica i nacional dels valencians"* del acadèmic Antoni Ferrando. Es troben en l'apartat *"El triomf del gentilici < català > com a nom de la llengua"*. Hi ha 14 cites, respecte de les quals Lluís Fornes, en la seua tesi doctoral dirigida per Antoni Casanova (Universitat de València-Estudi General, 2004), diu: *"En la mostra no trobem cap literat valencià que faça us del nom de llengua catalana"*. Continua diguent: *"Remarquem que cap dels textos és literari; i no es referix, cap d'ells, a la llengua dels valencians, ni a la literaria, ni a la popular"*. Vegem, que el supost *"triomf del gentilici < català > "* entre els valencians, només es troba en el desig de Ferrando, de que aixina haguera segut, forçant interpretacions que en moltes ocasions rallen lo ridícul, en un intent desesperat de clavar el clau per la cabota.

Queda demostrada la mentira que els acadèmics fan que s'escriba en el DOGV, quan afirmen que *"la denominació històrica de valencià ha coexistit amb la de català, documentada en determinades fonts valencianes"*. Però la trampa mortal es troba quan en el primer punt del dictamen es diu que "valencià", es el terme que ha de ser *"utilitzat en el marc institucional"*, perquè es com diu l'Estatut, però *"sense que tinga caràcter exclouent"*. ¿Que vol dir això? ¿Que Ferrando li podria dir al valencià "ferrandià"? ¿O que en contra de l'Estatut, de la història i dels valencians, podran dir catalana a la llengua valenciana? ¡Ah! I tot això revestit d'un pressunt i fals científisme.

El resum del contingut del dictamen podria ser: Mantafules, trampes, maganches, mentires i enredros. ¿De veres anem a consentir-ho els valencians?.

EL "DICTAMEN" DE L'ACADÈMIA SOBRE LA DENOMINACIÓ DEL VALENCIÀ (II)

Es precis un segon articul per a donar a coneixer l'intent de manipulacio masiu que supon el famos dictamen. Parlem en primer lloc de la *"Selecció de testimonis valencians on es documenta l'ús de denominacions compostes per a referir-se a la llengua dels valencians."*

La cita de les actes del *"procés de canonització de sant Vicent Ferrer"*, es corresponen a declaracions d'un occità. ¿A on esta el testimoni valencià? - La cita falsament atribuïda a Bernat Fenollar, correspon a dos catalans. ¿A on esta el testimoni valencià? - Onofre Pou fon català ¿A on esta el testimoni valencià? - Continuen en una cita de Manuel Milà i Fontanals, català. ¿A on esta el testimoni valencià? - I no contents, encara tenim, que la cita de 1925 es d'un atre català i la de 1926 d'un mallorquí i un català. Entre atres, tenim la del "català de Sueca", molt representativa, per cert. No hi ha dupte de que si la seleccio l'hagueren nomenat *"Selecció de testimonis catalans on es documenta l'ús de denominacions compostes per a referir-se a la llengua dels catalans."*, segur, segur, que no haurien dit tantes falsetats.

Es interessant constatar que els catalans historicament han tingut molt d'interés en relacionar el valencià en el català. Hi ha que dir també que els catalans antics eren molt mes respectuosos en la llengua valenciana que els pancatalanistes actuals. Sabien de la seua existencia i la respectaven. Del interes historic dels catalans per la llengua valenciana, en temps i una canya, parlarem en mes extensio mes avant.

Continuant en el dictamen, hi ha que denunciar, que un dels camins de la manipulacio es l'estrategia d'embolica-ho tot, intentant provocar confusió. Parlen de la *"Selecció de testimonis valencians on es documenta la consciència de compartir una mateixa llengua amb catalans i balears"*. No se si sera necessari explicar als nostres "il·lustrissims" la diferencia entre *"compartir una mateixa llengua"* i *"haver compartit una mateixa llengua"*. Es una important questio de temps. Totes les llengües que venen del llatí, han compartit una mateixa llengua, i per molta conciencia que tinguen d'aixo, no son la mateixa llengua. Citen en este grup a Furiol Ceriol, qui diu respecte d'una versio de la Biblia en llengua valenciana, *"Gritará, así pues, Cataluña entera que ha sido mal traducida, porque en su opinión, encontrará muchas cosas descuidadas, extranjeras, inadecuadas y completamente ajenas a los legítimos contenidos de la Biblia. Lo mismo diran Mallorca y Menorca, lo mismo Ibiza..."* ¿Es pot dir més clar, que les diferencies que hi han, no fan posible ninguna pretesa unitat? Citen tambe unes linees de Gaspar Escolano, qui en el mateix llibre que citen diu: *"...de suerte que arrimando algunos vocablos groseros que hoy en día se quedan en la catalana, poniendo en su lugar de la latina los que bastavan, cepillando los que tenían mal sonido y escabrosidad en la pronunciación y generalmente escogiendo una dulce forma de pronunciar, sin el horror y desabrimiento con que usan desta lengua en las provincias que la conocen por natural, ha venido a tener nombre por sí y llamarse lengua valenciana y a merecer asiento entre las mas dulces y graciosas del mundo"*. ¡Si senyor! ¡Conciencia de compartir una mateixa llengua! ¿Es científic tallar un argument per a on conve per a intentar justificar lo injustificable? Com no hi ha espai ni es el lloc d'entrar pormenorissadament, comentarem per ultim en este apartat, que el citar al Pare Fullana com a testimoni *"on es documenta la consciència de compartir una mateixa llengua amb catalans i balears"*, podria ser equivalent a que un valencianiste citara a Fuster per a defendre l'especificitat del valencià, i supon, o no estar be del cap, o estar fora de la realitat.

Per a documentar *"...l'ús de la denominació de català o llengua catalana per a referir-se a*

la llengua pròpia dels valencians", tornen a tallar per a on els convé un raonament de Vicente Boix, que en realitat acaba diguent: *"El agregado de tantas lenguas formó, como era de esperar un tercer idioma"*, al qual li posa nom: "llengua valenciana". Es dir Vicente Boix diu justetot lo contrari de lo que afirmen.- Saben també manipular feches a plaer, perquè quan citen *"traduïda de Llatí en vulgar Valencià: per los Reverents mestres de la Seu de València en l'any MCCCCXIIIJ."*, els valencians deguem saber que la cita real segons es pot vore tant en el llibre que citen com en el facsimil de la pàgina 243 del llibre *"Crides, pragmàtiques, edictes, cartes..."*, publicat per l'Universitat de València, fa referència a l'any: MCCCXCiiij (1394), NO MCCCCXIIIJ (1414). - No se'ls cau la cara de vergonya quan citen falsificacions, ja que respecte de la cita de *"lenguaje català clar e manifest estil"*, el català Antoni Bullbena i Tusell, escriu en 1906 a la "Societat Catalana de Bibliofils" diguent: *"...ab greu dolor haguérem de veure que tota ella era un agregat d'errades y de falsedats...Per que sabuda com es la fatlera dels valencians en fer prevaldre lo llur dialecte, en les obres per ells editades, no és probable que siga valenciana la flamant edició"*. Per cert, l'article de Bullbena es titulava *"Qui a u castiga a cent avisa"*. I yo em pregunte: ¿Te algun castic este intent masiu d'engany al poble valencià?.

Com els nostres academics tot ho fan tan rebé, i son tan refins, el 6 de maig de 2005, publicaren en el DOGV una *"correcció d'errades"* del dictamen, de sis pàgines, perquè *"S'ha observat una errada tipogràfica en la publicació de la numeració esmentada..."* Si els "il·lustrissims" consideren erro, algun del extrems que he posat de manifest, el poble valencià te dret a esperar la corresponent "correcció d'errades". Si no hi ha correcció, els valencians tindrem ben de manifest la manipulació i l'intencionalitat en l'engany.

EL DRET A MALTRACTAR ALS CATALANS

Que no es pense ningú per el títol del article que actualment hi haja algu que disponga del dret a maltactar als catalans, per molt que hi hagen catalans i sobre tot catalanistes que sí es creguen en possessio del dret a maltractar als valencians.

En primer lloc, anem a comprovar com els senyors catalans no conseguixen l' independència jurídica de França, fins a l'any 1258, quan Jaume I, firma el "Tractat de Corbeil" en Lluís IX, rei de França.

"Ludovicus, Dei gratia Francorum Rex..." es reünix en *"Jacobum eadem gratia illustrem Regem Aragone..."*. S'exponen les posicions: *"...quod nos dicebamus comitatum Barchinone, Urgelli, Bisuldune, Rosilione, Empurdano, Ceritanie et Confluentis, Gironde et Eusone cum eorum pertinenciis de regno Francie et de feudis nostris esse.* Es dir que Lluís IX diu que Barcelona, Urgell..., i totes les seues pertinents són del regne de França i feudataris d'ell. *Et idem Rex Aragone ex adverso dicebat se jus habere in Carcassona et Carcasses, in Rede et Redensi..."* Es dir que Jaume I dia tindre drets en Carcassona... I ve l'acort: *"pro ipso Rege Aragone et nomine et vice ipsius deffinimus, quittamus, cedimus et omnino remmittimus quicquid juris et possessionis vel quasi habebamus siquid habebamus vel habere poteramus...in predictis comitatibus Barchinone et Urgelli Bisuldune, Rossillone, Empurdane, Ceritanie, Confluente, Gerundense et Ausone..."* Lluís IX, lleva i cedix la jurisdicció i possessio sobre Barcelona, Urgell... A canvi, Jaume I, renuncià als drets que tinguera o poguera tindre *"...in Carcasona,...in Rede,...in Laurago,...in Termense,...in Menerba,...in Fonolletto,...in Petra pertusa,...in comitatu Amilliavi et Guialdane, et in Naumaso...et in comitatu Tholose..."*

A pesar de lo claret que es el text, els catalans s'encabudixen en parlar de la diferència entre independència "de facto" i "de iure". Uns parlen de "Sobirania catalana" a partir de Guifré (840-897), uns altres a partir de Borrell II (947-992) i uns altres a partir de Ramon Berenguer I (1017-1035). El fet de que no sapien ni desde quan són "independents de facto", demostra l'inexistència de fets heroics darrere d'una finalitat identitària, que es lo que els haguera agradat que passara, però que no passà. Tot són bufes de pato, i si no, que li ho diguen a Jaume I. ¿Per que cedir res al rei de França si tan sobirans eren? ¿No sera que no ho serien tant? I es que la realitat es, que la descomposició de l'Imperi Carolingi, i els problemes interns de França, tingueren com a conseqüència que anaren debilitant-se les condicions exigides als comtats feudataris de la "Marca Hispanica" aplegant a que els comtes que inicialment eren imposts, passaren a ser hereditaris.

Ara, ¿Quina diferència notaria el poble pla català entre que els seus "senyors" dependrien dels francs o francesos o foren "senyors sobirans"? I es que estos magnífics comtes, ensalçats per alguns -de forma ridícula i destrellatada- a la categoria de "comtes-reis", es montaren la "paraeta" i fomentaren que els "senyors catalans" s'ho passaren de lo més be usant i abusant dels "*malorum usum*" feudals. Lligc d'un català que "A Castella els habitants eren subdits i a Catalunya ciutadans". I no es pot més que amollar una bona tira de carcallades. Lliggam: *"...Les servituts quels dits Senyors pretenen e dien haver sobre los dits pagesos; ço es, de redempcio de persones, de exorquia e intestia e cugucia e de arcina e de entrades e forma de espoli violents."* (ACA fol 88 reg 3314). Els "usatges" de Barcelona de 1150 ja establien la "exorquia", la "intestia" i la "cugucia".

Com no es el lloc de concretar en que consistia cada u dels "drets ciutadans" citats dels "pagesos" catalans, i a modo d'exemple, comentem-ne un altre en més detall. En 1202, tingué lloc "assemblea de Pau i Treva" en Cervera. Els catalans afirmen que estes "assemblees" eren un antecedent de les Corts. Anem a vore a que jugaven els "senyors catalans" en eixes "Corts". En Cervera, encara que pugua pareixer increïble, els "senyors

catalans” establiren com a mostra d’una brutalitat selectiva el “**ius maletractandi**”, es dir, el **dret a maltactar**. Com pot ser difícil de creure, anem a reproduir el text: “Aquí mateix encara inviolablement constitui, que si **los senyors lurs pagesos maltractaran o las lurs cosas a ells tolran**, axi aquellas cosas que son en pau e en treva, com las altras en ninguna manera sien tenguts al senyor Rey en alguna cosa, sino que fossen del feu del senyor rey o de religiosos locs, car ladoncs als feudataris no sera licit” (“Historia de la legislación y recitaciones del Derecho Civil de España” de A. Marichalar y C. Manrique. Tom VI. p 526) Es dir, els “senyors catalans” s’autoconcedixen el dret a maltractar i a furtrar lo que vullguen als “seus” “pagesos”, passant-se per el ses “aquellas cosas que son en pau e en treva”, això si, sempre que no siguen feudataris del rei o de l’iglesia, perque en eixe cas, no els seria llicit. I yo em pregunte: ¿Se pot legislar una bestialitat major? ¿Es aço un antecedent de les Corts Catalanes? En l’“assemblea de Pau i Treva” de Barcelona de 1198, es prohibix comprar bens de “pagesos” sense el permis del “senyor”. En 1200, s’acorda que el “senyor” pot capturar als “pagesos” que escapen de la “senyoria” sense infringir la “pau i treva”. En 1207 acorden que els “pagesos” es traspassen en el “manso” (mas) i tenen que redimir-se (pagar la seua llibertat com esclaus), si volen abandonar-lo. Si aço no vol dir que els catalans eren esclaus dels seus “senyors”, ¡que vinga Deu i que ho veja!

Pero no acaba tot ahi. En 1462, en el projecte de concordia en el qual es pretenia posar fi a la rebelio dels “remences” (“pagesos” que tenien l’obligacio de pagar un rescate per a abandonar la terra), llegim: “... que lo senyor no puxe dormir la primera nit ab la muller del pages. Item pretenen alguns senyors que com lo pages pren muller, lo senyor ha a dormir la primera nit ab ella...” (E. Hinojosa, “El régimen señorial y la cuestión agraria en Cataluña durante la Edad Media”, Madrid, 1905, ap.p. 8). Si, si, el famos **“ius primae noctis”** o “dret de pernada”, evidentment no legislat, pero present en les costums dels catalans.

Dos conseqüències es desprenen de lo que hem exposat: La primera, que fotut haurien de tindre-ho els catalans de la “Catalunya vella” que vullgueren vindre a repoblar Valencia, per a fugir dels seus “senyors”. La segon, que aço explica a la perfeccio el perque el Regne de Valencia va superar en tot tan rapidament a Catalunya. I es que la llibertat fa milacres i els qui disponen d’ella apleguen prou mes llunt que aquells que viuen en l’esclavitut mes humillant.

EL NOM DE LA "CIUTAT E REGNE"

El signe més representatiu del estat de sumisió al poder català en que es troba l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i la vergonya més gran que tinguem que patir els valencians, es estar obligats a escriure el nom de la ciutat i regne de València, tal i com la pronuncien els catalans: "València".

Com no tenen la força de la raió, mantenen la raió de la força, donant-se el cas de que a un valencià poden suspendre-li un examen per no escriure el nom de la seua terra tal i com la pronuncien els catalans. ¿Es pot pensar en una humiliació més gran?

En un moment en que els catalans han conseguit el dret a que Girona o Lleida siguin els únics noms oficials en tota Espanya, per ser els propis i com diuen els catalans, fent desaparèixer del mapa Gerona o Lèrida, tal com dien els castellans, resulta que als valencians no se nos vol donar eixe dret, perquè es veu que els drets catalans estan per damunt de qualsevol altre dret, i per consegüent del dret dels valencians, raió per la qual hem d'escriure València, com la pronuncien els catalans i no com la pronunciem els valencians.

En primer lloc, anem a deixar clar com la pronunciem tots els valencians. Cedixc la paraula a Jordi Colomina, "il·lustríssim" de Acadèmia Valenciana de la Llengua, i gens sospitos de radicalisme valencianista. Diu: *"Pel que fa al timbre de la vocal tònica és a l'hora d'ara unànimement tancat en tot el territori valencià."*

La raió "científica" que fins ara s'havia mantés per a escriure "València" per València (pose l'accent per a diferenciar-ho), l'havia formulada Sanchis Guarner. El *"mestre indiscutible"* dia en la seua "Gramàtica valenciana" (1950) que, *"Encara que la paraula València es pronuncia amb e tancada, convé escriure-la amb è i pot rimar amb les paraules cultes terminades en -ència"*. Podeu llegir i rellegir...¿penseu que se pot ser més ridícul? ¿pot trobar-se una excusa més roïn, -la poesia-, per a no dir que, *"convé escriure-la amb è"*, perquè es com la pronuncien els catalans?. ¿Una paraula rima en poesia quan s'escriu o quan es pronuncia? ¡València!...¡quina paciència!

Ultimament, el món catalanista, pareix que està descobrint que la llengua que parla el poble valencià no es el "sac de desperdici" que havien volgut fer-nos creure, seguint una estudiada estratègia, consistent en ferir de mort l'autoestima dels valencians, intentant convencer-nos, de que no erem res i que no sabiem ni parlar, per a acabar llançant-nos, en els braços dels "super-herois catalans". No se si s'han acabat de penedir de que en qüestió de llengua, el poble sempre, sempre, té la raió. La missió dels filòlegs, es estudiar i explicar la llengua del poble, no imposar-ne una altra, al més pur estil dels que tant critiquen, quan la llengua imposada ha segut la castellana.

El Sr Abelard Saragossà, presentà un estudi titulat *"Sobre les causes de les pronúncies del nom de la capital valenciana"* en el "IV Col·loqui d'Onomàstica Valenciana", celebrat en Ontinyent, l'any 1995. Després de dir-nos que *"els valencians que tenen consciència nacional i una certa formació en normativa tendeixen a creure que la pronúncia amb una e tancada seria una influència del castellà"*, es pregunta si *"és prou ferma aquesta base per a sostenir tal deducció"*. Fets una sèrie de raonaments, aplega a la conclusió de que *"si Jaume I i els militars feudals devien pronunciar València, aquesta pronúncia és la que també hi hauria en les crides públiques que degueren fer per atraure repobladors cap a les terres conquistades."*, es dir, que la pronúncia València es la que ha segut sempre, que els valencians mai no hem pronunciat València, i que València no es castellanisme.

Jordi Colomina quan escriu *"Sobre l'accent del nom de la capital del Regne"*, aplega a idèntica conclusió: *"Per tant, la majoria dels habitants del Regne dels segles XIII i XIV*

pronunciaven València. Esta fixació del nom de la Ciutat i del Regne en els primers segles forals degué ser un factor decisiu de resistència a un eventual canvi de timbre."

Ara, el que els catalanistes que tenen el poder (AVL i Universitat), hagen vist, que el poble valencià ho diu com sempre s'ha dit, no vol dir que pogam escriure-ho. Analisem per damunt l'escrit de Saragossà, per a que sapiam de quin element parlem. El títol de l'escrit "*...pronúncies del nom de la capital valenciana*" ya porta una falsetat implícita, que ell mateix reconeix, quan diu que "*no solament es tracta del nom de la ciutat valenciana més populosa, sinó encara del nom que el poble pla (aquella part de la població que no ha caigut en el parany del provincianisme i la despersonalització col.lectiva) dóna al seu país (Sóc de València, independentment que u haja nascut a Alcoi o a Alzira, a Sagunt o a Vila-real)*". Es evident que el Sr Saragossà no deu contar-se entre "*el poble pla*", que li deu fer oïx, perquè ell, be que es preocupa en tot l'article de gastar eufemismes com "*el país on vivim, pel nostre país, al seu país, fora del País Valencia....*". Diu: "*...primer intentarem dibuixar les línies generals de la pronúncia catalana medieval del topònim...*" Vegem, que una volta més, es dona el pas mes "*científic*". "Qui parla català, es català". I la veritat es que a mi, "*la pronúncia catalana medieval*", se me'n fot. En tot cas unicament podria interessar-me la pronúncia valenciana medieval. Un altre exemple: "*no sembla massa aventurat concloure que la pronúncia València és ben genuïna i catalana.*" ¡Ya estem salvats! ¿Com es catalana, es valenciana? ¿O com es valenciana es catalana? ¿O es catalana i prou? ¿Es que els valencians no existim? ¿No existim? ¿Serem l'ensomi d'un porc?

Ara, el surrealisme fet pseudociència, ve en les "conclusions". Parla de les "*Condicions davant dels canvis normatius que són emblemàtics de moviments socials*". S'acaba de donar conte de que la terra es redona, pero...¿Que pasaria si es reconeguera publicament?¿Es bambolejaria el dogma!. Per això, estos "canvis normatius", son massa per a la carabassa. Encara que se sapia, decidixen actuar com si no es sapiera. Es mes, en el temps i una canya..... "*cada curs tinc alumnes que no solament pronuncien València, sinó que, damunt, s'esdevé a vegades que troben lletja la pronúncia València*"., i es que entendre que la terra es redona, no els es cosa facil. Es mes bonico que siga plana.".....*és necessari que tinguem en compte aquest procés regularitzador incipient, i que estudiem com evoluciona en els pròxims trenta o quaranta anys*".

Aixina es que, qui s'haguera fet ilusions, pareix ser que haurem d'esperar encara 40 anys, a vore si nos fem catalanets aplicats. ¿Hi haura alguna manera d'acabar en esta nova inquisició que castiga de mala manera als valencians?

ELS CRISTIANS VALENCIANS DES DEL SIT A JAUME I (I)

L'any 1102, entraren en València els almoravits i acabà el període sidià. Els catalanistes, basant-se en qualificatius com "fanatics" i "intransigents", intenten justificar una pretesa extinció dels cristians valencians. Francisco Codera en les pp. 29 i 30 de "*Decadencia y desaparición de los almorávides en España*", escriu que "*La existencia de tropas cristianas al servicio de los almorávides... parece una prueba de que no dominaba en ellos el fanatismo religioso, como se dice generalmente...*". També s'alega usualment que les excursions que feu Alfonso "el Batallador" en 1125 i 1129, per terres valencianes va supondre la fugida de ¡tots! els cristians valencians, que se n'anaren en ell. La falsetat de dita afirmació es demostraria només per l'existència dels cristians valencians presents en el moment de la conquesta de Jaume I, als que tindrem oportunitat de conèixer en l'article publicat el 9 d'octubre d'enguany. Anem a demostrar la seua continuïtat fins a eixe moment.

De l'any 1143 es la carta del monje Herman en la qual es troba el seu dialecte en dos monges benedictins que havien tingut que abandonar el monestri de Sant Vicent de València, perquè els havien acusat de que el rei Alfons havia atacat València pel seu consell. "*Rex enim Hildefonsus cum eiectis de hac civitate paganis Valentiam... pagani dicentes nostro consilio et legatione eum venise super se...*" No obstant, els demana informació sobre com vindre a València perquè desija orar davant el cos de Sant Vicent "*Multum enim desiderarem ad corpus Sancti Vicentii orare*" Li contesten, que s'unisca als comerciants i que després de pagar l'acostumat tribut, que així podrà aplegar "*...et sic iungere negotiatoribus qui dato consuetudinario tributo...et sic potere ire*". Es despenen, que els aproximadament 40 monges que havien tingut que abandonar el monestri, no tornaven a València, per haver seguit acusats de traïció, lo que no vol dir, com vorem, la continuïtat del culte, sense dubte, en condicions més precàries. La transcripció i traducció del document sencer es troba en "Cristianismo valenciano" de Lleopolt Penyaraja.

Hem de recordar, que a partir de 1148 i fins a 1172, Ibn Mardanis, a qui es considera descendent de mossaraps, es rei de València. Consta document del papa Alexandre III, (triat papa l'any 1159) en el qual reconeix i agraiïx a Ibn Mardanis, el bon tracte que dispensa als cristians "*tamen sicut ad nos usque fama pervenit, cultores et fideles Christi quadam speciali praerogativa dignis et honoras, et eis familiaritatis gratiam nosceris non modicam exhibere*" (Cristianismo valenciano).

De l'any 1158 es el document que es troba en la catedral de Saragossa (signatura A, lligall 1, nº 7), transcrit en les pp. 100-103 de "Historia de Albarracín" T. III. Vol. 2, en el qual vegem, que el papa Adrià IV, confirmà al bisbe de Saragossa, la possessió de les següents esglésies: "**ecclesias de Montreial cum pertinentiis suis; Arrodenes, Cellam, Sanctam Mariam de Berrazin, Pennam Golosam, Torol, Alhambra cum omnibus earum pertinentiis, Lliacham, Montagud, Sylarch, Gudal, Aras, Morella... et castrum de Albalat cum terminis suis et ecclesias ibi constructas.**" Es dir, que en 1158, en **Penyagolosa**, en la comarca de l'Alcalatén, en **Ares**, en l'Alt Maestrat, en **Morella**, en la comarca d'els Ports, (estes dos últimes, no reconquistades definitivament fins al 1232 i en Cabanes (a on es troba el **castell d'Albalat**, en el despoblat d'Albalat dels Anets), en La Plana Alta, existien esglésies. I si existien esglésies, es evident que seria, perquè existien cristians.

En el llibre "*Castilla en la época de Alfonso VIII*" (II pp. 162-165), de Julio González es reproduïx document de l'any 1179 en el que es llig: "*...ego Aldefonsus, Dei gratia rex, dono et concedo Deo et preciosissimo martiri Christi **Vicencio de Valencia et omnibus fratribus eiusdem martiris ecclesie servientibus, presentibus atque futuris...***" Al respecte, Burns, en la p. 597 de "El Regne Croat de València" diu que Alfons VIII de Castella: "*Va donar Fuentidueña i altres propietats com a regal especial a l'església de*

Sant Vicent de València i a "tots els germans que atenen l'església d'aquest martir", concretant respecte de la datació del document: "ant 1167, però vegeu I, 102, amb l'any 1179 com a data més probable." Com esta cita no li agrada a Carmen Barceló, segurament en un moment d'extasis, per la pesada carrega del ofici de "terminator" de la mossarabia valenciana, nos diu en *"Mozárabes de Valencia y lengua mozárabe"* que *"De las diversas donaciones a san Vicente, podemos eliminar una: la de Alfonso VIII de Castilla de 1167. El texto latino no permite relacionar con Valencia a los monjes favorecidos...y es evidente, que sólo el santo es de Valencia, no los frailes ni la iglesia"*. Tornem a vore a dos "científics" que diuen tot lo contrari. No coincidixen ni en la fecha del document. Ara, o Carmen Barceló considera que Alfons de Castella era un trompello, o la que hauria d'informar-se de que *"el santo"* no era *"de Valencia"*, es ella. ¿No sap Carmen Barceló que *"el santo"* era de Saragossa i que el varen martirisar en Valencia? ¿Quantes favades se poden escriure per a defendre el dogma catalaniste? Qualsevol persona normal, (sense estar en el extasis induït per la defensa de la causa), llegiria lo que ha llegit Burns. Carmen Barceló pareix especial.

De temps anteriors a la conquesta, es coneixen de moment, ademes de les comentades, una serie de huit cites a l'iglesia de Sant Vicent, entre donacions i confirmacions reals i papals. Per a qui vullga mes detalls, recomane el llibre de Lleopolt Penyaraja *"Cristianismo valenciano"*. Es de destacar, la diferencia que es fa entre *"locum et ecclesiam"* es dir lloc i iglesia, aixina com la referencia als bens que posseia *"possessionibus ac pertinentiis suis"*. Al respecte, hem de saber, que en *"Antiguallas de Poblet"*, acabat per Joan Tolo l'any 1587, i reproduït entre les pp 449-555 del llibre *"Sepulcros de la Casa Real de Aragón"* de Ricardo del Arco y Garay, consta que Sant Vicent, *"posehia molts bens"* quan fon donada *"tres anys ans que el Rey en Jaume conquistás lo Regne de Valencia"*. Es evident que encara no s'havia forjat l'estrategia catalanista d'amagar i negar la continuïtat cultural dels descendents dels hispanoromans valencians.

Per a acabar, en primer lloc, comprovar que el "Libre dels feyts" de Jaume I, es referix al carrer de Sant Vicent, inclus previament a la conquesta de la ciutat: *"Entre don Pero Cornell e don Eximen dUrrea acordaren se que combatessen la torra que es a la porta de la Boatella en la carrera de Sent Vicent."* En segon lloc, denunciar l'estat de degradació en que les nostres autoritats mantenen l'edificació que hi ha actualment en Sant Vicent de la Roqueta, en el lloc que fon santuari dels cristians valencians d'abans de Jaume I.

ELS CRISTIANS VALENCIANS DES DEL CIT A JAUME I (i II)

Recordem, que Carmen Barceló, en l'artícul "*Mozárabes de Valencia y lengua mozárabe*" publicat en la "*Revista de filología española*" l'any 1997, va escriure que "...resulta enigmático no encontrar referencias a los cristianos andalusíes de este territorio en el siglo XIII." I es que, lo que realment resulta enigmatic, es la presunta perdua de memoria d'esta dona que no s'enrecorda ni de lo que ella publica. En la p.131 de "*Minorías islámicas en el País Valenciano*" escrivia Carmen Barceló en 1984: "*En Xátiva escribía sus versos de amor a la hija de un cristiano Muhammad b. Ali b. Yúsuf, oriundo de Valencia y nacido en 1204.*" ¿Que ha passat des de 1984 a 1997? ¿Li fan falta rabos de pansa a Carmen Barceló o es que no conve airejar la veritat? Puix anem a fer-ho. En la p. 781 de la "*Historia de los mozárabes de España*" de Simonet, llegim: "*Un autor árabe copia cierta poesía compuesta por un literato musulmán natural de Játiva y oriundo de Valencia, llamado Mohámed ben Alí ben Yúsuf, a una dama llamada Zainab, hija del cristiano Isaac Arrasaguini o Arrasaini, (Ishaq al- Nasarani, el Nazaré o el cristià). Que Isaac y Zainab eran mozárabes consta por usar nombres arábigos, siendo cristianos de religión.*" La part del text que tradueix Simonet es: "*Adaa y Taim: No los mencionaré para mal, aunque soy amante de Háxim. Ni yo lo censuraré a Alí y su familia mientras sean alabados en Dios. Dícenme: ¿Qué tienen los cristianos para que los ames? (Y sin embargo los hombres de inteligencia son alárabes o agemíes) Y yo les digo que para mí son dignos de ser amados los que inspiran amor a las criaturas y hasta las bestias*". Es despren, que en la Xativa, del s XIII, previament a la conquesta de Jaume I, hi havien cristians.

La revolta de Zayyan contra Abu Zeyt, feu que este ultim, abandonara la ciutat de Valencia l'any 1229, fugint cap al nord. Segons Huici Miranda en 1236 es convertix al cristianisme, prenent el nom de Vicent (segons alguns, Vicent Bellvis). En document de 22 d'abril de 1236, transcrit i publicat en "Segorbe en el siglo XIII", "*Azeyt Abu Zeyt, vel potius Vincentius, rex Valencia...*" es dirigix al bisbe de Sogorp, "*Segobricensis Ecclesie et venerabili carissimo amico nostro Guillermo*" i li dona les iglesies "*assignamus, concedimus et damus ut ex tunc tanquam diocesanus Episcopus noster ea ad ius vestrum vestreque Ecclesie habeatis*", dels pobles baix el seu poder "**Arenoso, Montan, Castiellmontan, Sirat, Tormo, Fuentes, Villahaleva, Villamalur, Bordelos, Arcos, Xoda, Bueynegro, Villa Malea**" i dels pobles que espera tindre "*habere speramus, scilicet Ondam, Nules, Huxon et Almanera*" i també "**Alpuent, Cardeiheis, Andilia, Tuessa, Chelva, Dominio, Iuliella, Liria et inde Murbedro...**" Nules, Almenara i Vall d'Uxo no es rendiren a Jaume I fins a 1238. Onda no fon presa fins al 1242. D'este document, nos parla Beuter en el s XVI, en "*lo llibre primer de la historia de Valencia*" quan nos diu que "*...i segons he vist un acte antic en poder del reverendissim senyor don Jofre de Borja, bisbe de Sogorb, ab que Zeit Abuzeit rei de Valencia, convertit a la fe cristiana...*" No es pot descartar, que la donacio es referixca a iglesies fisiques, que podien i devien existir.

En les pp. 90 i 91 del llibre "La Valencia musulmana" de Vicente Coscollà llegim: "Sin embargo nos creemos en el deber de aportar la traducción de una referencia al acto de entrega de Valencia a Jaime por parte Zayyán, en la que el rey musulmán se refiere a los cristianos y judíos valencianos. Estas líneas deberán tomarse con toda reserva ya que no puede saberse con seguridad si Zayyán se refiere al presente, o a un pasado más o menos lejano: <...hemos vivido en esta «bondadosa» ciudad centenares de años cristianos, musulmanes y judíos. Permitíamos siempre a los cristianos pasear por las calles llevando la cruz, aunque obligándoles a respetar a los judíos pues atacaban las casas de estos los «Viernes de Tristeza», (interpretamos que Zayyán se refiere a nuestro Viernes Santo) intentando quemarlas en venganza de lo que hicieron con el Mesías (tenga paz). Y lo que os pedimos ahora es que tratéis a nuestros hijos musulmanes en

esta «bondadosa» ciudad como os tratábamos nosotros, con tolerancia y amor.>

De la cita anterior, es important destacar la frase del autor del llibre, que quan diu, “...nos creemos en el deber de aportar...”, pareix que li dolga, que li coste, que no tinga mes remei, que posar de manifest, un fet mes, que torna a posar en evidencia, la mentira que la “ciencia” oficial catalanista, ha volgut fer-nos engolir.

Anant al cor de la cita, comprovem, no nomes l’existencia de cristians valencians, sino que ademes, estos, feen actes comunitaris. Vegem que per els carrers de Valencia es celebraven processons, “*por las calles llevando la cruz.*” I coneguem, que s’organisaven atacs als judeus, “*en venganza de lo que hicieron con el Mesías*”. Es imprescindible supondre, que per a fer actes comunitaris, es precis l’existencia d’una comunitat. Una comunitat de cristians valencians, que vivien i havien vixcut “*centenares de años*” en la ciutat de Valencia previament a la reconquesta de Jaume I.

Pero la por a la “excomunio” de la “ciencia” oficial, fa dir al autor del llibre destrellats com que “...no puede saberse con seguridad si Zayyán se refiere al presente, o a un pasado más o menos lejano...”. ¿Es la rendicio i entrega de la ciutat, el moment mes adequat per a que de Zayyan es posara a contar “histories” a Jaume I, que tragueren l’evidencia d’una massacre o expulsio masiva de cristians? En el supost de que s’haguera produït eixe acte de cinisme, sense dubte, Jaume I, haguera fet correr la sanc, perdent sentit la reciprocitat de tracte demanada “*que tratéis a nuestros hijos musulmanes ...como os tratábamos nosotros, con tolerancia y amor.*”

En la pag 206 de "Moros cristians i jueus", Burns nos conta respecte dels judeus, que Eliyahu Ashtor “*creu, així y tot, que en quedaven 162 families a la ciutat de València quan Jaume la conquerí*” (“The Islamic Middle East, 700-1900: Studies in Economic and Social History” pp. 91-132). ¿Judeus valencians sí i cristians valencians no? ¿Es que els cristians valencians molesten al dogma catalanista? La resposta es evident.

Alvaro Galmes de Fuentes, diu en "Las lenguas prevalencianas", que “*Claro está que estas circunstancias no excluyen, en relación con los mozárabes, un bilingüismo activo, por lo que en la época del Cid los mozárabes de Valencia todavía conservaban, sin duda, su lengua romance, que sólo debió de desaparecer con la extinción misma de aquellos.*” En articuls precedents, hem conegut als cristians valencians de l’epoca del Sit, i la seua pervivencia fins a la reconquesta de Jaume I i hui hem vist que eren una comunitat. Demostrada la falsa “extinción” i seguint a Galmes de Fuentes, haurem d’acordar, que els cristians valencians, “*conservaban, sin duda, su lengua romance*”, llengua romanç valenciana, que junt en els romanços dels minoritaris nous pobladors, evolucionà, donant com a resultat la nostra llengua valenciana.

ELS CRISTIANS VALENCIANS DURANT LA CONQUISTA DEL SIT.

Jaume Roig en "Lo Spill" recordava al Sit de la següent manera: *"Rodrigo Sçit / Diegueç, dit / Campeador / segur senyor / mentres vixque"*

El Sit entrà en Valencia en juny de l'any 1094 tornant al poder dels moros el 1102. Nomes faltaven 136 anys, per a la reconquesta definitiva de Jaume I. (El net d'algu que haguera conegut al Sit podia haver assistit a la reconquesta). Ya havien passat 381 anys des de que l'any 713, el duc visigot Tudmîr, firmà en Abdal'azîz un pacte de capitulació, que es conserva per diverses fonts. En la Crónica de 1344 llegim: *"E lidio con la gente de Orihuela e de Lorca e de Valencia e de Alicante, ...e ficieronle cartas de seruidumbre en que Abelancin los defendiesse e amparasse, e non partiesse los fijos de los padres... e jurase Abelancin que non denostaria a ellos ni a su fee, nin les quemasse sus iglesias, e que los dejasse guardar su ley. E todo se lo prometio e se lo otorgo e fizo sus juramentos de non se lo quebrantar"*. A partir d'este "pacte", els texts araps referiran en ocasions als cristians valencians com *"mu'ahadun"*, es dir "somesos a pacte". Tambe trobarem referencies als *"baladiyyun"*, "naturals del territori" als *"nasara"*, es dir cristians (de Jesús "el Nazaré"), o *"rum"* o romà.

Y les preguntes a respondre son: ¿Es va trobar el Sit en "naturals del territori"? ¿Es va trobar el Sit en cristians? Anem a vore com existixen una important quantitat de proves procedents de diverses fonts que nos donen noticies dels antepassats dels cristians valencians que trobà Jaume I.

Escomençarem en el cap. 896 de la "Primera Crónica General", que referint-se a l'any 1090, es dir quatre anys abans de l'entrada del Sit en Valencia, conte una relació de paries o pagaments que tributaven al Sit. El rei Al-Qadir de Valencia li era tributari des d'aquell any. Llegim: *"De Valencia tomava el Çid XII mill marauedis cada anno, et dauante demas por cada mil marauedis C marauedis **poral obispo que dizien çael almatran alla por su arauigo**"*. D'esta cita s'extrau no nomes la existencia de jerarquia i organització eclesiàstica, sino que evidencia la categoria metropolitana de Valencia, sent que "Matran" vol dir en arap cap d'una província eclesiàstica.

Mes coneguda es la cita tambe de la "Primera Cronica", quan el Sit, posa per a guardar *"las torres et aquella puerta de la villa que el tenie"* a aquells que *"**fuera criados con los moros et fablavan assy como ellos et sabien sus maneras et sus construnbres, et que por esso los escogiera et los pusiera en aquel lugar**"*. Un poc mes arrere, la Cronica els ha identificat en els mossaraps *"...Et por esto querie que que toviessse este las puertas de la villa et que fuesse guardador dellas con los almocadanes et con los peones cristianos de los **almoçaraves** que eran criados en tierras de moros..."*

Les fonts araps confirmen lo exposat en la Cronica. Ibn `Idari en su "Bayan al-Mugrib", escriu segons traducció que consta en "Cristianismo valenciano" de Lleopolt Penyarroja: *"Rodrigo no residiría en la ciudad, donde colocaría como musrif (= inspector) a Ibn `Udays y, por ultimo, las puertas de la ciudad estarían custodiadas por **al-Rum al-Baladiyyun**"*. Com *"al-Rum al-Baladiyyun"*, vol dir cristians del territori, trobem una coincidència total entre les fonts araps i les cristianes.

Hi ha una cita que nos informa de que els cristians valencians devien ser prou espavilats i previnguts, i no devien fiar-se massa de la victòria del Sit. En la p. 97 de "Nuevos fragmentos almorávides y almohades" de Ibn Idari; traduïts per Huici Miranda llegim: *"El dia de la aparición de la luna de sawwal (14 de octubre de 1094) los musulmanes celebraron la oración en común por la fiesta de la Ruptura del ayuno en Manzil `Ata (Mislata), junto a la acequia Hawwara (Favara). Por su parte **los cristianos mozárabes de Valencia**, que habían vivido siempre en esta ciudad, trataban de conciliarse la*

simpatía de los musulmanes que quedaban en ella, al dar por descontada la próxima victoria de las armas islámicas". No hi ha dubte de que esta intel·ligent actitud degue favorir la pervivència una volta abandonà València la host del Sit.

En la pàg 274 del llibre "*La cultura hispanoàrabe en Oriente y Occidente*" de Juan Vernet, referint-se a que els mossaraps coneixien tant les narracions cavalleresques visigòtiques com les propies del món aràbic escriu: "*A este respecto hay que mencionar el pasaje de la Dajira en que, refiriéndose al Cid como señor de Valencia, nos dice que "en su presencia se estudiaban libros; se leían las gestas de los antiguos campeones de Arabia y cuando se llegó a la historia de Muhallab, quedó extasiado y manifestó su admiración por ese héroe"*

Es sap, que durant el temps que el Sit fon senyor de València, es produí la restauració de nou esglésies parroquials. Al respecte, el doctor en Història Vicent Castells Maiques es preguntava: "*¿No son massa per a atendre espiritualment a l'adventícia i gens estable host del Sit?. Pensem per tant que es va procedir així en benefici dels cristians nadius.*"

De l'any 1098 es el diploma per el qual el Sit dota a la catedral de València en varies heretats ("*Autógrafos inéditos del Cid y de Jimena*" de Menéndez Pidal.). Llegim: "*Donamus quoque prescripte sedi atque pontifici aliam almuniam que est iuxta **ecclesiam beate Marie extra murum prefate urbis.***" Esta església, la tornarem a trobar en el procés per a la "*Ordinario Ecclesiae Valentinae*".

Per a acabar, fer referència a la "*Historia Parva sive relatio translationis brachii Santi Thomas Apostoli ac braquii Sancti Vicentii Martyris*" escrita per l'arcebisbe de Bari a principi del s XII, en el qual es parla d'un viatge d'un bisbe de València a Bari, "*...Episcopus Valentinae civitatis Barium venire...*" que duia un relicari de plata en el braç de Sant Vicent "*...braquium Sancti Vicentii Levitae in capsellula asporto argentea...*", i que parla de la gran responsabilitat del seu bisbat i els assumptes de la seua Província "*...sed tum maxima dignitate mei episcopatus, et variis intervenientibus officiis nostrae Provinciae...*" Els que més han estudiat el tema han seguit Vicent Castell i Lleopold Penyarroja, situant els fets poc després de la eixida de la host del Sit.

Carmen Barceló, passa, com en un rugló, per damunt d'esta cita en l'article "*Mozárabes de Valencia y lengua mozárabe*" publicat en 1997 en la "*Revista de filología española*" diguent: "*Escolano afirmó en 1610 que en la catedral de Valencia había un brazo del santo y que el otro se guardaba en Zaragoza. Si añadimos el que fue trasladado solemnemente desde Bari a Valencia en 1970, hay que preguntarse ¿cuántos brazos tenía el Levita Vicente?*" I dic yo ¿No heu quedat enlluernats per raonament tan científic per a no entrar a estudiar una cita? ¿Estudiar les fonts? ¡No! ¿Estudiar la fiabilitat de les fonts? ¡Tampoc!. Com la història no li quadra en el seu dogma, fa una gracieta i se'n iix. I la veritat es que deu ser fotut vore a un sant en tant de braç i que a unes atres no els aplegue ni per a un cap.

ELS CRISTIANS VALENCIANS QUE TROBÀ JAUME I (I)

Una volta Valencia deixà d'estar "sots senyoria de moros", per obra de Jaume I, començà una batalla legal per a decidir a quina província eclesiàstica corresponia la seua adscripció. Els pretenents, ho eren, en representació de les dos principals províncies: per una banda el metropolita de Tarragona, Pere d'Albalat i per un altra el de Toledo, Rodrigo Gimenez de la Rada. La resolució del procés judicial hauria d'adjudicar el dret a la "*ordinatio ecclesiae valentinae*".

En primera instància, el papa Gregori IX, en document de 22 d'abril de 1239, decidí confiar la causa a tres jutges delegats, especificant-los les seues atribucions. Durant el judici es barallaren tant el "*dret de propietat*", sobre la base de drets històrics, com el "*dret de possessió*". Es de resenyar que Pere d'Albalat, sense renunciar a la defensa del "dret de propietat" incidix especialment en el "dret de possessió". Este dret de possessió tenia dos importants aspectes: "*possessionem presentem*" i "*possessionem antiquam*".

Els procuradors de cada una de les parts, proposaren que es prenguera testimoni a persones que havien estat en la conquesta de la ciutat. Només es conserven els testimonis de la part toledana, havent-se perdut els de la part de Tarragona.

L'obra magna sobre este procés la va escriure el doctor en història Vicent Castell Maiques, es publicà en 1996 i porta per títol "*Proceso sobre la ordenación de la iglesia valentina 1238-1246*."

Anem a veure alguna de les declaracions:

"**Ferrandus Petri**, de Turol, iudex et juratus Concilii, iuravit", es dir, jura Ferrandus Petri, de Terol, jutge y jurat del Consell. Quan li pregunten sobre l'arquebisbe de Tarragona diu ("Et dixit"): "*Quod Valentini habebant eum pro archiepiscopo suo*", es dir que els valencians el tenien com el seu arquebisbe. Quan li pregunten de quina manera ho demostraven ("Quomodo") contesta: "*Quod exhibendo ei reverentiam, et servabant precepta eius, tam clericis quam laici, et clerici recipiebant de manu eius ecclesias*", es dir, que els "**valentini**", li exhibien reverències, complien els seus preceptes, tant els clergues com els laics, i els clergues rebien de les seues mans les esglésies.

"**Iohanes Pintor**, de Turol, uxoratus, iuravit", es dir, jura Iohanes Pintor, de Terol, casat. Quan li pregunten que com sabia lo que acabava de respondre, ("Quomodo sciebat"), diu: "*Quod quia <ipse>erat de regno Aragonie, et illi de Valentia servabant precepta eius*", es dir, que aquells qui eren del regne d'Aragó i aquells de Valencia, complien els seus preceptes.

D'estes dos declaracions, (una de les quals es feta per un jutge), es despren l'existència de cristians valencians en el mateix moment de la conquesta. Mes encara, de sacerdots valencians als quals l'arquebisbe de Tarragona els entrega de les seues mans les esglésies.

Pero, no només els testis nos contenen l'existència d'eixos valencians. També els subdelegats encarregats de fer els atestats saben de la seua existència segons es despren de les preguntes que fan. A Petrus Minor i a Garsias Ochoa els pregunten (Interrogatus) si "**Valentini haberent Terrachonensem pro archiepiscopo suo**", es dir si els valencians consideraven com arquebisbe seu al de Tarragona. A Ferrandus Petri, li pregunten si "**illi qui erant Valentie obedirent ei tamquam archiepiscopo suo**", es dir si aquells qui eren de Valencia li obedien com al seu arquebisbe. A Rodericus Munnoz, li pregunten si "**Valentini haberent Terrachonensem pro archiepiscopo suo et obedirent ei**", es dir si els valencians tenien al bisbe de Tarragona com a propi i si li obedien....

En 1997, es publicá en la "*Revista de filología española*" l'artícul "*Mozárabes de Valencia y <lengua mozárabe>*" de Carmen Barceló. El "subtitul" de l'autora, "*Universidad de Valencia*", apunta a que es pensa que l'universitat de Valencia es ella, en evident analogia en la frase atribuïda a Lluís XIV: "*El estat soc yo*", significativa d'un sentit patrimonial, tiranic i absolutiste. En la pagina 261 diu: "*Tal y como ha sido señalado por diferentes autores, resulta enigmático no encontrar referencias a los cristianos andalusíes de este territorio en el siglo XIII.... Tampoco hay testimonios en el pleito entre Toledo y Tarragona por el obispado de Valencia. ¿Será que no había?.*" I yo em pregunte ¿Sera que esta dona no llig? ¿Com es pot degradar algu fins al punt d'enrossinar-se en negar evidencies, perguent la vergonya a dir mentires? Si la ciencia es una aproximacio a la realitat a partir de fets objetius i accessibles a diferents observadors, obviar una realitat, no fent-la accessible, es tot lo contraria a fer ciencia. ¡I aço es lo que tenim ensenyant als nostres universitaris! Nomes ensenyen que dogmes, sense els quals la "paraeta" que tenen montada deixaria de ser el seu pesebre.

Per una atra banda, hem vist tambe que en una de les declaracions es diferencia entre aquells del "*regno Aragonie*", i aquells "*de Valentia*" o "*valentini*". Durant el proces, tambe apareixen catalans: "*Qui, cum sint catalani et aragonensi...*". Queda per tant demostrat, que en el moment de la conquesta, existixen aragonesos, catalans i valencians. Aço posa de manifest l'engany masiu que va supondre en 1988 la "*Comissió del 750 Aniversari del Naixement del Poble Valencia*", que publicaren el llibre d'Arcadi Garcia Sanz "*La Generalitat en els 750 anys d'història del poble valencià*". Segons esta jama de manipuladors, els pobres "**valentini**" que hem citat, ni havien naixcut, ni tenien història. Lo unic que s'havia d'haver celebrat es que fea 750 anys que Valencia havia deixat d'estar baix sobirania dels moros. No res mes.

Esta "ratzia" contra la història, te una clara finalitat politica que tots coneguem. Quan els resultats d'una pretesa demostracio científica son un desfici, no cal ni analisar els arguments. No hi han arguments que puguen demostrar l'inexistencia d'un poble valencià, en consciencia de llengua propia i en forta personalitat des dels orogens. Si els arguments conduïxen a eixa conclusio, son falsos arguments, perque contradiuen la realitat. Espere que siga de veres allo de que la veritat sempre sura, i que els falsaris paguen d'alguna manera el mal que estan fent.

ELS CRISTIANS VALENCIANS QUE TROBÀ JAUME I (II)

El contingut del proces sobre la "*ordinatio ecclesiae valentinae*", conte molta més informació d'importància per a la nostra història.

Consta que no només hi havien cristians en la ciutat de València. També declararen testis que afirmaren que el primer bisbe d'Albarrasi, "Martinus" (1172-h. 1220) atenia als cristians d'Olocau i Almenara.

"**Rodericus, archidiaconus de Alpont**" declara que havia sentit que el bisbe "Martinus", qui era vicari del arquebisbe de Toledo i en nom d'eixa província, celebrava en Almenara i en Olocau. "**...quod episcopus Martinus, qui erat vicarius archiepiscopi Toletani in provincia Toletana, et requirendo provinciam Toletanam, celebravit in Almanara et in Alocau**"

"**Ffacundus, cantor de Alberrizino**", afirma haver oït que el bisbe Martino, vicari de Toledo en uns atres que estaven en ell, celebraven en Olocau quan fon pres i quan tornà a Santa Maria d'Albarrasi, digué... "*Quod audivit ab episcopo Martino, vicario domini Toletani in provincia Toletana, et ab aliis, qui cum eo erant, quod celebraverat in Alocau, quando captum fuit. Quando venit ad Sanctam Mariam de Alberrezino dixit...*" Quan li preguntaren que qui eren als qui els ho havia sentit "*Qui erant a quibus audiverat*", diu que a alguns coneixia i a uns atres no, però que eren bons homes que venien de València. "*Quod quosdam cognoscebat, et quosdam non; set boni viri erant, et veniebant de Valentia.*"

En la minuta de l'argumentació de Tarragona, feta per Vidal de Canyelles, un dels tres juges pontificis i bisbe d'Osca, tret del arxíu de la catedral d'Osca (sign 9-239: nº de ficher 2445), pot llegir-se que "*Quoniam a L annis citra clerici catalani celebraverant in ecclesia Sancta Marie Valentie et ministraverant spiritualia christianis ibidem commorantibus et convenientibus*". És dir, que desde feia 50 anys, retors catalans celebraven en l'iglesia de Santa Maria de València i administraven sacraments als cristians que allí vivien i es congregaven. Lleopold Penyarroja diu en "Cristianos bajo el islam" (p 212), que "*El ejemplar del Archivo Vaticano, en cambio concreta diciendo que aquellos sacerdotes eran "vel catalani vel aragonenses"* (catalans o aragonesos), *expresión repetida poco después; "Alii quia viderunt capellanos catalanos vel aragonenses"*. Proseguix Vidal Canyelles, bisbe d'Osca, afirmant, que lo argumentat ha seguit probat per els testis "*ut hec omnia probantur per testes*" ¿Qui podien ser eixos testis sino els "valentini" que ja hem conegut? També considera "*probatur per testes*", "*...qua clerici, qui ibi administrabant a XL annis citra, erant ibi ex parte archiepiscopi Terrachonensis*", és dir, que els retors que allí administraven desde feia 40 anys estaven allí de part del arquebisbe de Tarragona. Per desgràcia, com ja s'ha dit, els atestats de la part de Tarragona no es troben o s'han perdut.

Segons hem vist, venien retors de fora per a atendre als cristians valencians, els "valentini" i ajudar al retors valencians, aquells "valentini" i "clerici" que "*..recipiebant de manu eius ecclesias*" (de mans de Pere d'Albalat). Hem llegit sobre l'existència de l'iglesia de *Sancta Marie Valentie*, que sense dubte és la mateixa que es cita en una donació que fa el Cit, en l'any 1098, en la qual es llig: "*Donamus quoque prescripte sedi atque pontifici aliam almuniã que est iuxta ecclesiam beate Marie extra murum prefate urbis...*" (Vore "*Autógrafos inéditos del Cid y de Jimena*" de Menéndez Pidal.). Del diploma es despren que l'iglesia es trobava extramurs, i Vicent Castell considera que s'ubicaria en Campanar. Durant el proces, tornem a sentir parlar d'ella, quan Petrus de Azagra diu: "*Quod, tribus annis antequam Valentia caperetur, multi dicebant quod <episcopus Valentinus> erat suffraganeus Toletani, et multi, quod erat suffraganeus Terrachonensis.*"

Et hoc audivit in heremo, et in populato, et in Podio Sancte Marie, prope Valentiam."

Anem ara a comentar alguna cosa sobre un atra iglesia que existia en Valencia en temps de la conquesta: l'iglesia de Sant Vicent, en Rayosa.

Diu Carmen Barceló en la p 129 de "*Minorías islámicas en el País Valenciano*": "*Todo esto permite suponer que Rayosa ya no era un arrabal poblado y que existían allí unas ruinas que los conquistadores identificaron con una iglesia, aunque por el hecho de ser reconciliado el templo, según todas las declaraciones, parece evidente que allí no existía culto*". Burns, un atre dels "factotums" del catalanisme, sense el grau d'histeria de l'anterior diu en la p 599 de "*El Regne Croat de València*" que "*Pel 1238, Sant Vicent devia servir ja com a mesquita: segons les actes del judici entre Toledo i Tarragona, l'arquebisbe de Tarragona trobà que calia purificar-la i consagrar-la abans de celebrar-hi cap missa*". I nos quedem a quadros, perque com els dos son tan, tan científics, ¿Com pot ser que Sant Vicent fora unes ruines i al mateix temps una mesquita?. Per a conciliar el "cientifisme", nomes cap juna mesquita en ruines!; Quantes barbaritats se poden dir i queden escrites! La frase de "*...ser reconciliado el templo, según todas las declaraciones...*", simplement es una mentira. La que diu que "*...l'arquebisbe de Tarragona trobà que calia purificar-la i consagrar-la abans de celebrar-hi cap missa*", una atra mentira, sobre tot perque si Burns s'haguera estudiat el proces, sabia que el primer que celebrà en Sant Vicent fon el bisbe d'Albarrasí i no l'arquebisbe de Tarragona.

Com no es el lloc per a entrar pormenorisadament en les declaracions de cada u dels testics, (cosa que feu Penyarroja en "*Cristianos Bajo el Islam*"), li pase la paraula a Vicent Castell Maiques, autor del "*Proceso sobre la ordenación de la iglesia valentina 1238-1246*.", qui en la p. 196 del llibre "*En torno al 750 aniversario*" deixà escrit: "*No havent constancia expressa de que fora abans beneida -lo qual va ser preguntat a un testic-, es dona a entendre que no habia segut profanada i que en ella es mantenia cult permanent*"

Per posar algun eixemple, "Sancius Munnoz", nos diu "*Quod vidit episcopum <de Albarrazino> celebrantem missam in ecclesia Sancti Vincentii, extra muros Valentie, et erant ibi milites armati ...*", es dir que va vore al bisbe d'Albarrasí celebrant missa en l'iglesia de Sant Vicent, extramurs de Valencia, a on estaven militars armats. "Iohanes, Pintor" nos diu "*Quod vidit episcopum de Albarracino celebrantem primam missam in ecclesia Sancti Vincentii, extra muros Valentie*", es dir que va vore al bisbe d'Albarrasí celebrant la primera missa en l'iglesia de Sant Vicent.

Celebrar missa en una iglesia, ¿Es celebrar missa en unes ruines? ¿Haura viajat en el temps - científicament, per supost- Carmen Barcelo, i sap mes que els que varen estar presents? ¿Tindra poders paranormals? I es que s'agarra mes pronte a un mentiros que a un coixo!

ELS “GERMANS EN L’ISLAM” VALENCIANS

Com a “moros” i “sarahins” es com s’han nomenat tradicionalment als “germans en l’islam”, que governaren i vixqueren en Valencia fins a la conquesta de Jaume I, i que varen conviure en esta terra junt a cristians i jueus.

Els catalanistes han intentat escampar una falsa i interessada idea de homogeneïtat entre “els germans en l’islam”, com a instrument per a negar la pervivència d’una important línia de continuïtat d’elements preislàmics, tant racials com culturals.

En primer lloc, passarem de puntelletes per la “invasió” dels moros. A la primera crònica, anònima del segle XI, que nos parla del tema li diuen “*Ajbar Machmua*”. De la traducció d’Emilio Lafuente en “Col. Obras arábicas de Historia y Geografía” llegim: “*Musa nombró jefe de la vanguardia a Tarik, (...) para que fuese a España con 7.000 musulmanes, en su mayor parte beréberes, pues había poquísimos árabes, y pasó en el año 92 (711) ...Musa... había mandado construir barcos y ya tenía muchos, le mandó con ellos 5000 hombres, de suerte que el ejército acaudillado por Tárik llegó a 12.000... Cuando vieron esto (los musulmanes), desearon pasar prontamente allá, y Musa nombró a un liberto suyo, jefe de la vanguardia, llamado Tárik ben Ziyed, persa de Hamadan -aunque otros dicen que no era liberto suyo, sino de la tribu de Sadif-, para que fuese a España con 7000 musulimes, en su mayor parte de berberiscos y libertos, pues había poquísimos árabes, y pasó el año 92*

Les coses es posen de manifest. La primera es que des del principi es parla de dos ètnies diferenciades en dos llengües distintes; d’una part els arabs i d’altra els berebers. La segona, que inclús en les matisacions al alça, que s’han fet de la població arabo-bereber vinguda, aplegant a multiplicar per 10 els 25.000 del “*Ajbar Machmua*” esta, havia de ser ínfima en relació a la població autoctona. Moviments migratoris posteriors tant de fora de la Hispania visigòtica com interns deguts a les pressions de la reconquesta, junt als continus enfrontaments grupals per la ortodòxia respecte de l’interpretació del Coran, fea dels moros valencians un grup molt heterogeni. Anem a comprobar-ho.

Francisco Codera nos conta en la p. 311 de “Decadencia y desaparición de los almorávides en España” de les filles d’Ibn Mardanix, rei moro de Valencia, naixcut en Peníscola l’any 1124 i mort el 1172, que “*dicen los autores árabes, ponderando la especie de fascinación que sus rubios cabellos y ojos azules ejercieron*”. En 1282, s’identifica a una valenciana com a “*una mora blanca latinada per nom Fatom*” (Estudios de edad media de la corona de Aragón, V (1952), 177 n). El Dietari de Jeroni Soria, nos informa parlant de 1524 com “*Mos. Jaume Ros, negre, canta missa en Valencia a sancta Catherina de Sena a XXVIII de Juny*”. Comprovem com, del blanc, en ulls blaus i monyos ros, al negre, Jaume I, degue trobar una important varietat de “germans en l’islam”.

La carta que Sayyid Abu Sayd últim governador almohade de Valencia envià en novembre de 1231 “*al traidor Zayyan*”, rei de Valencia quan Jaume I la conquistà, posa de manifest unes altres diferències. Reproduïx fragments de la traducció de la carta que consta en la revista “Husun” nº 2 de l’any 2006: “*Siempre despreciasteis, por bereber y africano, a mi pueblo... cuando hace casi cien años atravesamos el mar para ayudaros por ser hermanos en el islam, tu tío abuelo Muhammad ben Sad el Peñíscolí, (Ibn Mardanix) luchó encarnizadamente contra mi bisabuelo Abd al Mumín... Nos acusáis, a mí y a mis hermanos, de pactar con los cristianos. Incluso de haberme bautizado. ¿Y tú, de dónde procedes tú? ¿Con quién pactaba tu tío el Peñíscolí? ¿Cuál es tu ascendencia, víbora? ¿Qué te importa a ti el Islam, el Profeta, el Corán, si sólo te mueve el oro y la ambición?... ...donde, como siempre, los andalusíes nos traicionasteis, cobardes, huyendo del campo de batalla.*” Havent pactat en Jaume I, diu d’ell que “*Está dispuesto a añadir un*

nuevo reino a su triunfante Corona lo más justo posible entre las Gentes del Libro, como lo hizo el Islam al someter la Hispania visigoda. Eso sí, como nosotros entonces, exigirá condiciones, orden y lealtad. **Fatuos andalusíes**, que entendéis a vuestra conveniencia la Ley, siempre abominasteis de la **regla almohade** Pero me hago responsable de su suerte porque son los míos. Les procuraré una digna salida. Bautizándose o no, según su voluntad, permanecerán en el Sharq si lo desean". Llegint lo anterior, sobra qualsevol comentari respecte de l'evident existencia de distintes rames en l'islamisme. L'autoctonia i la continuïtat preislàmica d'una d'elles està fora de dubte.

Parlant d'Ibn Mardanix, el penyiscolí, en relació als cristians, nos diu Codera en la p. 114 del llibre citat que "...**gustaba de hablar su lengua...**". Jaume I, en "El Libre dels feyts", quan li envien una carta els moros diu "...e nos faem la legir a vn sarrahi **qui sabia dalgarabia**", especificació que dona a entendre que hi haurien sarraïns que no sabrien d'algaravia. Nos conta que "**Ali Albata que fo de paniscola natural...qui era tracmany**", es dir traductor, per lo qual seria bilingüe i necessari perquè hi haurien moros que només sabrien "d'algaravia". Continua Jaume I contant-nos que "**E quan nos som a Cuylera... enuia messatge a don Pelegri I sarray qui savia nostre lati...**" Parlant dels "**sarrains de Billena**", estant en Biar nos diu la Cronica que "**...a la nuyt ells nos enviaren ·II· sarrayns ab la resposta, e la hu daquels era latinat... E donam a aquel qui era latinat C besants.**". En quant a la llengua, també vegem una important varietat. Existien moros llatinat, moros algaraviats i moros bilingües. Podriem preguntar-nos per la quantificació de cada grup. Només tenim lo que escrigué Martín de Viciàna, naixcut en Burriana l'any 1502, qui fa una estimació en el seu llibre: "**Alabanzas de las lenguas hebrea, griega, latina, castellana y valenciana**". Diu: "**... que habiendo en este reino entonces (quan l'entrada del Rei Jaume) dos tercios de Agarenos Algaraviados, y aun de presente hay la cuarta parte de ellos que hablan Árabeto...**". Segons açò, un terç dels moros, a la vinguda del rei Jaume I, no serien algaraviats.

Als catalanistes, els interessa la simplificació de dir de forma genèrica, que els moros només parlaven en aràbic, i parlar de "la muralla de la llengua". No és difícil demostrar, i ho farem, la mentida de la citada "muralla". Però no hem de caure en el parany de mantindre lo contrari. No és correcte dir que tots els moros parlaven en romanç valencià, perquè no tots el coneixien. La situació, segur, fou més rica i diversa, produïnt-se en el temps l'integració d'una part en la nova civilització dominant i l'exclusió de l'altra tendint en el temps a l'aïllament en defensa de la seua cultura diferenciada. Tots estos elements, sense dubte col·laboraren en la formació de la personalitat del poble valencià i de seua llengua, la llengua valenciana.

L' "ACORD" DE L'ACADEMIA SOBRE EL "RIC REPERTORI LÈXIC I FRASEOLÒGIC VALENCIÀ." (I)

El contingut del títol que he donat al present article, es troba publicat en el DOGV de 24/06/2002

Eximenis, en 1383, en "*Lo regiment de la cosa publica*", definí la llengua valenciana, al dir: "...*lenguatge compost de diverses lengües que li son entorn, e de cascuna a retengut ço que millor li es, e ha lexats los pus durs e los pus mals sonants vocables dels altres he ha presos los millors*".

Els "il·lustrissims", per conte d'identificar i establir "*los millors*" vocables, els barrejen en "*los pus durs e los pus mals sonants vocables*" del català, perquè saben que es l'únic camí que tenen, per a intentar aconseguir la dilució de la llengua valenciana dins d'un "totum revolutum", que preten la desaparició de les característiques que la individualisen.

No contents en això, intenten el desprestigi de formes valencianes baix el pretext de més o manco "venerabilitat" segons el temps de quan es troba documentada, o segons diferents registres, de tal forma, clar, que el registre formal sempre correspon en la forma catalana, aplegant al ridícul de calificar expressions valencianes com a "*pròpies de la comunicació oral espontània*".

Mampremgam a alçar i llevar caracetes: En l'apartat 3.5, parlen de "*paraules vives en els parlars actuals, no documentades en texts dels segles XIII al XVI*". Son: "coentor, corfa, gasto, iaio, quadro i xicotet". Les emparellen en paraules "*que en alguns registres alternen amb les variants o els sinònims usats pels nostres escriptors clàssics*": "coïsor, escorça, despesa, avi, quadre i petit". Vejam:

CORFA.

Thesaurus puerilis (1579). Onofre Pou. Reproducció facsimil París-València (p 37).

"*Les cloves , o corfes hoc, putamen, inis.*"

¿A on està el error de la AVL? ¿Que no s'han llegit el Thesaurus puerilis o que no saben que 1579 es segle XVI? Siguent una paraula d'orige arap, ¿Que més dona quan estiga "documentada"? Tot son enredros, per a donar més "cientifisme" a "escorça", que si be es cert va ser usada pels nostres classics, hui es simplement una paraula morta en valencià, i una paraula morta, com la carn morta, fa pudor.

GASTO.

"Arquitectura en la Valencia del siglo XVI: el Hospital General y su artífices" de Mercedes Gómez Ferrer. Document n°: 9.3. Any 1589. (p 391).

"*Los dits illustres administradors del dit Spital General... cobrar totes les pecunies que seran necessaries y pagar tots los gastos salaris y despesa de dita obra nova...*"

QUADRO.

"Arquitectura en la Valencia del siglo XVI: el Hospital General y su artífices" de Mercedes Gómez Ferrer. Document n°: 3.2c. Any 1497. (p 374).

"...*acabar de obrir los fonaments dels quatre quadros fins l'aygua e per acabar de lançar los fonaments e per fer tres tapias en alt de tres quadros e mes una parada mes en un quadro que foren quatre e fer tres portals dels tres quadros entre reble e calç e arena e ragoles e miges...*"

Per cert, aconselle als responsables de la EMT, o a l'alcalde de la ciutat de Valencia, que lliguen açò, i que lleven la coentor de "quadre de preus" per a posar-ho en valencià:

"quadro de preus".

CHICOTET

"La ciudad en la memoria: Los códices de la catedral de Valencia"

*"Dilluns a XIII d'octubre de M CCCC XXX huyt...Item, comprí quatre llibrells mijanets e tres **xiquotets** per a obs de pastar algepç en la dita obra..."*

Com es veu, no es que "chicotet" no estiga documentada en el XVI, ¡Es que esta en el XV! (1438). No esta de sobra dir que la paraula classica valenciana per a dir chicotet, no es petit (encara que alguna se pot espigolar), es "chic", o "chiquet".Nomes un eixemple: "Lo Spill o llibre de les dones" de Jaume Roig (s XV).

2975 *me·n feu parlar,*

2976 *ffeu me contar*

2977 *qu'era **chiqueta***

2978 *quant fon mongeta*

Vegem, que de sis paraules, quatre erros com a minim. I això, ho mires com ho mires, te poses com te poses, es un suspens com un cabas, una bona carabassa. La conclusio no pot ser mes trista: els nostres "il·lustrissims" son uns indocumentats (perque no troben documents, clar). Un aficionat com yo, troba documentacio, que tota una quadrilla de gent, composta per professors universitaris en grans cervells (¿O tot es **corfa**?) en salaris gens **chicotets**, en **gastos** de pressuposts milionaris i becaris al seu servici, no troben. A este pas, mai figuraran en el **quadro** d'honor de valencians ilustres ¿O es que no busquen perque no els interessa?

L' "ACORD" DE L'ACADEMIA SOBRE EL "RIC REPERTORI LÈXIC I FRASEOLÒGIC VALENCIÀ." (II)

Anem a continuar en l'apartat 3.6 del "acord" descordat. Els nostres resabuts "il·lustrissims" diuen que son "*innovacions del valencià modern*": *amollar, bigot, *boçar / llançar, bonegar, botella, *botijós / tartamut, calcetí, catxerulo, clòtxina/musclo, cosquerelles, *desficaci, desgel, desnugar, *dessubstanciat, *destarifat, *destrellat, *desvanit, encanar-se, escabussar, escabussó, escopinyada, joguet, jupetí, milotxa, monyica, nuc, nugar, pallola, pitera, poregós, prunyó, puntelló, reballar, regallar, rogle, roín, rua (de pa), *tararot, tomaca, *tromptellot, voladoret.*"

AMOLLAR. "Lo proces de les olives" de Jaume Gaçull. (s XV)

33 *Hi, per que millor degues conduhir los,*
34 *y al menys de Moreno fes taula lo ioch,*
35 *entri ab la sua per que, poch a poch,*
36 *tirant hi **mollant**, pogues avenir los;*

BOTELLA. "Lo Espill" de Jaume Roig. (s XV)

686 *carniseria*
687 *cert infinida,*
688 *he sense mida*
689 ***botelleria**,*
690 *paniçeria*

TARTAMUT. "Sermons" de Sant Vicent Ferrer. (s XIV)

*"...sent Valero, arquebisbe de Saragoça, qui ere **tartamut**,..."*

"Liber Elegantiarum" de Joan Esteve (s XV)

*"Home grosser fat **tartamut**" (p.190)*

"Lo Sompni de Johan Johan" de Jaume Gaçull (s XV)

577 *car may naixque nenguna d'elles muda,*
578 *ni menys ne viu yo **tartamuda***
579 *nenguna may.*
580 *Puix fon passat hun poch espay,*

CLOCHINA. Sanchis Guarner, en la seua col·laboració per a l'"Enciclopèdia de la Cultura Espanyola", escrigué sobre el valencià: "*Algunos de los valencianismos léxicos de ascendencia mozárabe, presentan huellas de las leyes fonéticas de aquella habla, como càrritx, carxata, clotxa, **clòtxina**, cuquello, fardatxo*"

ESCABUSSAR. "Lo Espill" de Jaume Roig. (s XV)

631 *hi d'un vell gual,*
632 *lo riu avall*
633 *la **cabuçaren***
634 *he la llançaren.*

"Liber Elegantiarum" de Joan Esteve.(s XV)

***Acabuçala** en lo pou (p. 73)*

*Mes se a nadar e anar davall laygua **acabuçat** (p. 243)*

REGALLAR. Llibre d'obres d'En Pau Rossell, (Frares Predicadors de la ciutat de València).A.R.V., Mestre Racional, núm. 11.643, MCCCCLXX

*"... perque la volta de la coberta per pluges se era ploguda e havia fet **regals** de dins e de fora, los quals de tot nols pogueren tolre..."*

ROGLE. "Liber Elegantiarum" de Joan Esteve.(s XV)

*Com aços contas estant molts en un **rotle** fet. (p 118)*

"Constitucions del convent de Sant Josep de Valencia". (s XVI)

*"... estiguen totes circuint lo llit de dita defuncta en modo de un **rogle**, y lo sacerdot al cap del llit..."*

ROIN. "Lo Proces de les olives" de Jaume Gaçull.(s XV)

261 per ço quant la lantia fa lum esmortida,

262 se pot be coneixer ab fusta raho

263 que deu tenir l'oli escas hi a mida,

597 o es de la metcha **roin** lo coto.

"Tirant lo Blanch" de Joanot Martorell. .(s XV)

".....vol molt subtilment mirar moltes voltes li esdeve que elegeix la mes **roin** e en especial en els amors honestes e licites."

TARAROT. "Breu descripcio dels mestres que anaren a besar les mans a sa magestat el rey don Phelip...". de Gaspar Guerau de Montmajor (1586)

Més viu faltar en lo avalot

lo **tararot** doctor Reguart,

que Déu me'n quart,

per Déu exir

I es que començant pels mossaraps valencians, seguint per Sant Vicent Ferrer, Jaume Roig, Joan Esteve, Jaume Gaçull, Joanot Martorell... ¡Seran moderns! ¿No vos els imagine-ho a tots en Canal 9 ballant un rap? ¡Ah! i Gaspar Guerau de Montmajor, ademes de modern, es un informal, perque que sapiau que segons els nostres "il·lustrissims" "*Les formes precedides d'un asterisc no són recomanables en els registres formals*". ¡Deu meu! ¿Que hem fet els valencians per a mereixer aço? Practicament totes les demes paraules, les tinc documentades en els sigles XVII i XVIII. Si parlarem d'arquitectura, per supost, no estariem parlant d'arquitectura moderna.

La conclusio es que hi haura que lligar curt als "il·lustrissims" a vore si els fem treballar. (sense passar-nos, no els **regalle** la suor pel front). Esta clar que no podem **amollar**-los perque en la seua faena son prou **roins** i si els demanes contes es fan els **tartamuts**. Mes que a treballar pareix, que tots en un **rogle**, es dediquen a menjar **clochinetes**, en bones **botelles** de vi (del Penedes). ¿Seran **tararots**? A vore si fa falta **escabussar**-los el cap per a refrescar-los les idees.

L' "ACORD" DE L'ACADEMIA SOBRE EL "RIC REPERTORI LÈXIC I FRASEOLÒGIC VALENCIÀ." (III)

Continuant en un estudi per damunt damunt de les perles sembrades per els nostres "il·lustrissims", l'apartat 3.8., porta per títol "Les unitats fraseològiques, generalment pròpies de la comunicació oral espontània" Tenim: "a estall, a soles, a tothora, al remat, bona cosa, fer parlar, fer rogle, més aïna / més aïnes, ser oli en un cresol, tindre seguida, tirar (traure) el lleu, traure trellat"

¿Qué vol dir "pròpies de la comunicació oral espontània"? ¿Qué no apleguen a servir ni per a la comunicació oral "a consciència"? I per supost, imagine, que tampoc per a la comunicació per escrit.

Anem a vore exemples que contradiuen als nostre "il·lustrissims". Estudiarem a soles els tres primers:

A ESTALL.

Llibre del Consolat del mar.

Cap CXCIX: "Si algun mestre d'axa o calafat pendra o fara alguna obra a estall..."

Manual de consells medievals de Xàtiva. Anno a Nativitate Domini millesimo CCC ° LXX octavo

"...que preguaven lo dit consell que la obra del dit pont se donàs a stal o.s fes per aquella millor manera que al dit consell plagués... o al pas del molí d'en Jacme Pich o en altre loch, ne si la dita obra se darà a stal..."

Capítols i elecció dels oficials de la fàbrica de la Llonja. 20 novembre 1481

"...hajan a tenir per contents d. llurs salaris o estalls..."

A SOLES.

"Lo Spill o llibre de les dones"

334 Lo desplaer
335 ffon meu a soles:
336 trobi violes
337 en lo meu ort

"Lo Passi en cobles"

974 cridant a lesus vengues prop de si
975 y a soles los dos en tal consistori
976 del fet que no era a ell tan notori
977 demanda li feu dient prest axi

"Lo Sompni de Johan Johan"

2401 Qui ab cunyats entra en missa
2402 se n'hix a soles.
2403 E donchs que us par d'estes resoles,
2404 mosenyer meu?

"Tirant lo blach"

"...quant es gran repos practicar de raons a soles ab aquella persona que hom ama."

"Com lo filosof fon davant lo Rey a soles dins una cambra..."

Los Jurats de la ciutat de valencia. 31, maig, 1441

"...revocant la dita lexa ab un codicil, lexà tot lo dit argent seu a la dita muller del dit mestre Jacme Roig a soles, e axí és morta."

A TOTHORA.

Privilegis d'Onda. 1335, maig 26.

“...car segons la carta de la població dessus aplegada, e los furs preallegats, a tot hora...”

Jardinet de Orats.

520 *començare invocant tot hora*

597 *Minerva grant y trasparent Aurora*

“Reportori general y breu sumari per orde alphabetich de totes les materies dels Furs de Valencia”. Nofre Berthomeu Ginart. 1608.

“Instruments y actes publichs tot hora fan plena fe. For 17. rub de sententiis, &c fol 164”

Com es pot vore, ni els nostres classics del sigle d'or valencià ni els redactors de llibres de dret de l'època, feen cas als “nostres il·lustrissims” ¿Quina es la rao per la qual es volen desacreditar les particularitats valencianes? ¿Es eixa la misio de l'AVL?

He comentat que l'objectiu de l'Academia es fer un “totum revolutum”, una revolica, que diluixca les caracteristiques que individualisen la llengua valenciana. En això, la fan desapareixer. ¿Eixemples? Vejam algunes de les paraules que trobem en el “Diccionari ortogràfic i de pronunciació del valencià”, que forma part dels “Documents Normatius” de l'Academia: “noi, noia; nois, noies m. i f. [Ó]”, (chiquet); “tarda; tardes f.”, (vesprada) “verola veroles f. [Ó]” (pigota); “abans-d'ahir adv” (despus ahir), “xarmpió; xarmpions m.” (pallola) “totxo, totxa; totxos, totxes adj. i m. i f. [ó]” (rajola) “bufera; buferes f. [é]” (albufera)...

L'article 3 de la “LLEI 7/1998, de 16 de setembre, de la Generalitat Valenciana, de creació de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua” establia que es misio de l'Avl “...vetllar pel valencià partint de la tradició lexicogràfica, literària, i la realitat lingüística genuïna valenciana, així com, la normativització consolidada, a partir de les denominades Normes de Castelló”. ¿Formen part “noi, tarda, abans d'ahir, verola, xarmpió, totxo, bufera...” de la tradició lexicogràfica, literària valenciana? ¡¡No!! ¿Formen part de la realitat lingüística genuïna valenciana? ¡¡No!! ¿No es açò un flagrant incompliment de la llei? ¿No existix forma legal de plantar-los cara i defendre-nos? ¿O es que tenen bula per a fer lo que els rote?

Vegem que esl nostres “il·lustrissims” manipulen **a estall** i **a tothora**. A vore si es queden **a soles**.

LA DENOMINACIO LLENGUA VALENCIANA DOCUMENTADA EN 1335

El comentari expositiu del 'Liber amici et amati', escrit en llatí, originari de Ramon Llull, que es troba en el foli 34v del manuscrit 'N. 250. sup' de la Biblioteca Ambrosiana de Milà, diu: "Ista expositio excerpta fuit ex magno volumine in lingua valentina composito per quemdam discipulum Raymundi. Inceptum Valentie mense decembris et finito mense Martii anni 1335. Laus Deo".

Que vol dir en valencià:

"Esta exposició fon treta d'un gran volum compost en llengua valenciana per un cert discipul de Ramon (Llull). Escomençat en Valencia el mes de decembre i acabat el mes de març de 1335. Deu siga lloa".

Es tracta d'una obra anonima, eixida de la produccio de la primera escola luliana, que esclatà en Valencia al poc de temps de la mort del mestre (1316). En el prolec del manuscrit del 'Libre d'Amic e Amat' es llig: "Io peccador indigne que mon nom hic sia scrit". Trobem la mateixa frase en el 'Libre de Benedicta tu', de 1335 i en 'l'Art de la confessio', de 1336. També anonim i acabat en Valencia l'any 1337 es l'obra 'De magnitudine e parvitate hominis'. En canvi, si es presenta l'autor de 'Art Memorativa': Bernat Garí. L'escola luliana valenciana, capitanejada per Pere Rosell, fon atacada i perseguida per l'inquisidor català Nicolau Eimeric.

Encara que el manuscrit del 'Liber amici et amati' del que es parla, es del segle XVI, l'autenticitat de la datacio del 'explicit', es corroborada pel 'Centre de Documentació Ramon Llull', de l'Universitat de Barcelona, quan expon: "De 1335 data el primer comentari expositiu del 'Llibre d'amic e amat'.... Una versió posterior del comentari, aquesta en català, data de 1492 i és conservada pel Ms. T d'una col·lecció privada barcelonina: "una comparació superficial entre el text dels dos mss. ara esmentats permet de comprovar-ne la dependència".

La cita del 'Liber amici et amati' que hui es trau a public coneiximent, fon publicada en 1954, en la pagina 132 del volum IV del 'Libre d'evast e Blanquerna' de la colecció 'Els nostres clàssics'. Tambe consta en 'Un quadrienni de producció lullística a València (1335-1338)', que es troba entre les pàgines 22-30 del llibre: 'Studia Monographica et Recensiones', 1951 (p. 24), que referix al 'Viatge d'investigació a les Biblioteques de Munich y Milà, Anuari de l'Institut d'Estudis Catalans', 1908, p. 609.

La primera consecuencia que s'extrau es que el 'bateig lliterari' de la llengua valenciana s'alvança al del català. Efectivament, Antonio Rubio i Lluch, en el discurs que feu el 1930 en la Real Academia Espanyola digué respecte del català que "nos parece asistir a su solemne bautizo....", quan Pere IV ordenà "que el Lanzarote fuera traducido ... en llengua catalana". Si el solemne bateig de la llengua catalana fon el 1362, comprovem que el bateig de la llengua valenciana tingué lloc, com a minim, 27 anys mes pronte, en 1335. Segons aço, la constatacio de la consciencia d'identitat llinguistica dels valencians, s'alvançaria de forma important en el temps, fent-se ascles tots els esquemes que sobre el nom de la nostra llengua han ensomiat els catalanistes.

Recordem, que en 1521 Joan Bonlabi, català, natural de Rocafort de Queralt, per encarrec de Gregori Genovart, mallorquí, repetia la jugada respecte del 'Blanquerna', de Ramon Llull: "... Traduit: y corregit ara novament dels primers originals: y estampat en

llengua Valenciana...". En 'l'Epistola Proemial' diu: "Segons me preguà, ne prenguéis yo lo carrech conexent me affectat a la ciencia de aquell en que no y sia docte, ni menys llimat en dita lengua com sia a mi peregrina y strangera".

En 1749, es feu en Palma de Mallorca una versio en castellà. Llegim: "Blanquerna, maestro de la perfección...". Traducido fielmente ahora de el valenciano, y de un antiguo manuscrito lemosino, en lengua castellana".

Els valencians hem de saber que no existix ni una sola cita historica, no moderna, que puga demostrar que algun valencià haja dit parlar o escriure en català. L'AVL, hauria de pendre bona nota.

Fa poc, el president Camps digué en la sessio d'investidura, que els valencians haviem de sentir-nos orgullosos del nostre passat per a mirar de cara al futur. Per a sentir-nos orgullosos del nostre passat, hem de coneixer-lo, per a lo que haurem de contrarrestar les mentires i manipulacions dels intoxicadors oficials, a la major part dels quals, per a mes inri, paguem entre tots els valencians. O desempellugar-nos d'ells Aixina, les gents d'esta terra serem lo que digue Eximenis en 1383 que erem: "pus paguades que de qualsevol altra nacio que y sia engir ni entorn." ¿Va de bo?.

LA DENOMINACIO LLENGUA VALENCIANA DOCUMENTADA EN 1335: LA CONCIENCIA DE POBLE DIFERENCIAT.

Pot ser interessant donar a conèixer fets succeïts en el context històric del any 1335, en el qual trobem, de moment, la primera cita literària que posa nom a la nostra llengua: "Llengua Valenciana", tal i com vaig exposar en este diari el dia 10 d'este mes. No cap dubte que la consciència lingüística va íntimament lligada a la consciència nacional, a la consciència de poble.

El Sr. Antoni Ferrando, membre de l'Institut d'Estudis Catalans, que fa poc ha publicat la "Historia de la llengua catalana" i que es acadèmic de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (¿a qui se li passaria pel cap posar una rabosa a guardar el corral?; ¿O es que el corral es de raboses?), publicà en 1980 el llibre "Consciència idiomàtica i nacional dels valencians". Tot ell sancionat és un edifici imaginari, al qual intenta dotar d'una estructura impossible. En este llibre, el Sr Ferrando pontifica i diu que durant la etapa "*constituent del Regne (1238-1348)*", els valencians, nos consideravem "*com a part integrant d'una mateixa «nació», la catalana*". No content en eixa mentirosa, l'allarga en el temps, diguent que, durant el "*període de creixença del Regne (1348-1412)*" es mantenia "*la consciència de ser alhora part integrant de la «nació catalana»*"

Aporte cites que posen de manifest la falsetat de dites afirmacions:

La primera cita confirma l'existència d'una forta personalitat valenciana, diferenciada de la catalana i l'aragonesa en 1307. Es tracta del "Cas d'Orca". Catalans i aragonesos reivindicaven la jurisdicció sobre Orca. La cita esta treta de "*Cortes de los antiguos reinos.....*", Volum 1 2ª part. pag 420. Es text de les Corts Catalanes: "*E apres en lany quel Senyor Rey tench Corts a Muntblanc....en les dites Cort assigna lo Senyor Rey II jutges, I de Cathalunya e altre d'Arago, e micer G Jafer del Regne de Valencia per tercera persona que coneguessen de la dita questio.... E lo dit Senyor Rey vaent quels jutges d'Arago e de Cathalunya nos avanién be, comana lo dit fet a micer G. Jafer, qui era del Regne de Valencia e no feya part.....*Es dir, que en 1307, el rei Jaume II, considera que **G. Jafer "no feya part"** entre catalans i aragonesos, perquè era "**del Regne de Valencia**". ¡Llastima no haver estat Ferrando per a dir-li al rei, que quin destrellat estava fent!, perquè, ¿Com podia no fer part entre dos "nacions" algú, que segons ell, era part integrant d'una de elles?

L'any 1323, es conquistà Cerdanya. Andres Sunyer, en Parlament convocat en dit Regne l'any 1491, dirigint-se al rei diu: "*Per so, los predecessors reys, ab gran delliberacio, molt prudentment, provehiren de tal manera que lo castell de Caller e la vila de L'Alguer fosen poblats de catalans aragoneses e valencians e no d'altres nacions*".(Archivio Comunale di Cagliari, Sezione Antica, vol. 7, Parlamento Perez ff 89r-90r) Vegem que Sunyer sí considerava que en 1323, existien valencians de nació, i li ho diu al rei. ¡I es que Ferrando, 500 anys mes tard es creu mes sabudot que Sunyer!

La tercera de les cites es referix a l'any 1336. Soldevila, en "Història I" p 450, diu que en motiu de la coronació del rei Pere, i de la pretensió dels catalans de que el rei jurara primer que tot davant d'ells,: "*S'hi afegí un altre motiu: el rei, cridat a València pels naturals, que també pretenien pasar davant els catalans.*" Sr Ferrando, no ho entenc, ¿No erem els mateixos?

En 1356, tenia lloc el jui contra el noble aragones Pedro Cabrera que participà en la conquesta que reincorporà Mallorca a la corona d'Arago (1343). En el jui es diu: "*Interrogat porque es exit de la preso et dix que per ço car lo Rey don Pedro qui solia esser de Castella digmenge prop pasat hac XV dies fo soltar tots los catius qui eren*

preses en Xibilia axi christians com moros, de qualsevol nacio fossen entre los quals eren comte D'Osona don Pedro de Luna e lo vezcomte Dilla e tots los altres catalans et aragoneses et valencians." (pag 356 de "Proceso contra Bernardo de Cabrera..." de Manuel de Bofarrull). ¡Tambe un aragones contra Ferrando! ¿Sera una conspiracio de la historia contra Ferrando, o es Ferrando qui conspira contra la historia?

L'últim fet, es en relacio a l'ajuda que va demanar el rey Pere als catalans com a conseqüencia de la primera guerra de Castella (1356-1365) i l'amenaça de perdre Valencia i Aragó. José Luis Martín, en el "VII Congreso de historia de la Corona de Aragón". Il vol . pp 89-90 diu que en acabant d'uns anys d'indiferencia, els catalans es decidiren a ajudar al monarca "...para evitar no la pérdida de estos reinos, sino los perjuicios que de ella se derivarían para el Principado...". Les corts catalanes diuen textualment: (Cortes de los antiguos reinos..... Volum I, 2ª part. pag 561) "*Per cobrar moltes ciutats, viles e lochs per lo dit rey de Castella ocupats aixi en lo Regne d'Aragó com en lo Regne de Valencia, lo qual recobrament era e es deffensio del Principat de Catalunya car aquells ll regnes perduts se poguera seguir fort leugerament gran perjudicio e destruccio del dit Principat e tots los habitants en aquell, especialment per ofendre e esvahir lo estol que'l dit rey de Castella tenia en los dits mars de Valencia pero ço que'l dit rey de Castella no pogues ab lo dit estol esvahir, ocupar e dampnificar les maritimes de Cathalunya.....e vedar que viandes e altres coses necesaries a Catalunya per la dita mar venir no poguessen.*" ¿Son eixos el motius d'ajuda que es traurien a relluir entre els integrants d'una mateixa nacio? ¡Es per a baquejarse de riure's!. Vegem que els catalans, tan desinteressats com sempre. Ni germans, ni cosin germans: veïns no massa bons, ¡i s'ha acabat!.

De les cites exposades, es veu que ni el rei, ni els valencians, ni els aragonesos, ni els de Cerdanya, ni els mateixos catalans, consideraven als valencians "*com a part integrant*" de la «nació» catalana. Com vegem, Ferrando es queda a soles engrunsant-se. ¿I lo be que s'ho pasa procurant despersonalisar als valencians?

Hem vist que Eximenis, en 1383, digué que els valencians estavem mes pagats de ser-ho que "*qualsevol altra nacio que y sia engir ni entorn*"

En 1391, Gilabert Centelles manifestava en motiu de la "*...guerra passada de Catalunya...*" que "*ell entrels altres e ab los altres valencians havia fet en armes tant que tota la nacio valenciana era stada daquen notablement loada*".

Tant la nostra llengua com la conciencia de poble diferenciat son objecte d'atac per part dels catalanistes. El raonament que seguixen es, que si la llengua es catalana, la cultura es catalana i els valencians, encara que no vullgam, sense remei, som catalans. Nomes tenen dos problemes, i grans: els valencians i la historia. Borrarr i manipular la historia no es gens facil, encara que es cert que s'apliquen bona cosa en fer-ho. Fer desapareixer l'orgull, heretat, de sentir-nos valencians, encara es mes dificil. No ho conseguiran.

LA DENOMINACIO LLENGUA VALENCIANA DOCUMENTADA EN 1335: LA CITA "VALENCIANESCH" DE 1346.

El 27 de novembre de 2005 en un diari regional, baix el títol "El nacimiento del valencià", s'afegia: *"Valencianesch antes que valencià. La primera mención al habla propia de los valencianos ha sido descubierta en un documento jurídico menorquín datado entre 1343 y 1346. La cita es medio siglo anterior a la de Canals que se consideraba la primera"*. Prosegueix afirmant que *"Los profesores de la Universitat de València Antoni Ferrando y Miquel Nicolas son quienes han rescatado esta primera denominación de valencianesch en la "Historia de la llengua catalana" que acaban de publicar..."*

En primer lloc, s'ha de denunciar el erro en l'assignació del "descobriment": En la pagina 174 del *"Bolleti de la Societat Arqueològica Lul·liana"* de 1984, llegim: *"Es tractà o no d'una exageració, sembla que els illencs podien, en el cas que els haguessen sentit, diferenciar els diferents parlars catalans, com sembla confirmar el fet que el 1346, a Menorca, s'indiqui que una dona nadiua d'Oriola parlava **valencianesch**."* (Archiu del Regne de Mallorca. Proces criminal AH-5337. f 178-276)

Es curios fer notar, que tampoc havien "descobert" mai la cita de "lingua valentina" de 1335, a pesar de haver segut publicada com a minim tres voltes des de 1908. No de bades, pot vindre al cap el dupte sobre si sera posible que els catalanistes no es lliguen entre ells. O millor: ¿Quantes coses oculten, manipulen, o fan desaparèixer, els catalans, i catalanistes que nos han caigut en desgracia, en la finalitat de conseguir els seus objetius? Lo dels catalans podria entendre's. Lo dels catalanistes valencians no s'enten.

Coneguent la penuria dels mijos materials del mon valencianiste, es comprensible no detectar les cites. El mon valencianiste viu i ha vixcut d'illusio i de sacrificis i poc mes es pot demanar. Al contrari, observant la riquesa, a voltes exhuberant dels mijos dels catalanistes, pot ser llicit pensar en una ocultacio deliberada.

En segon lloc, es deu resaltar l'importancia de la cita, per quant posa de manifest, l'existencia de caracteristiques unitaries valencianes, en un dels llimits del Regne que es troba mes llunt de la ciutat de Valencia.

La concrecio d'eixe llimit pasà per incidencies diverses i no fon en absolut pacific. Oriola, Elig i Guardamar s'incorporaren al Regne de Castella, en virtut del *"Tractat d'Almizra"* suscrit en 1244 entre Jaume I i Alfons X. En l'any 1296, Jaume II, els pren a la força per al Regne d'Aragó. El 3 de febrer de 1298, Alfonso de la Cerda, comunica als habitants d'Oriola la donacio del territori al rei d'Arago. Les continues bregues per a determinar els llimits dels Regnes, acaba en 1304, dictant-se la *"Sentencia de Torroellas"*. Finalment, els dies 17 i 25 de juny de 1308, Jaume II incorporà oficialment al Regne de Valencia les terres d'Elig, Alacant, Oriola i Guardamar.

Trenta huit anys passats de l'incorporacio oficial d'Oriola al Regne de Valencia, en Menorca, el parlar dels oriolans, es identificat com "valencianesch".

Christianesch, i sarrahinesch, per una banda, prohensalesch, castellanesch, valencianesch, cathalanesch... per una atra, son formules arcaiques que fan referencia a la llengua.

Catalans i catalanistes, identifiquen "catalanesc" en català o llengua catalana. La mostra la tenim en casa. El segon dels texts ¿valencians? seleccionat per els nostres il·lustrissims academics de la AVL, *"on es documenta l'ús de la denominació de català o llengua catalana per a referir-se a la llengua pròpia dels valencians"*, es la Cronica de Ramon Muntaner, català naixcut en Peralada (Girona), quan diu que en Oriola, Elig,

Alacant, Guadamar, Cartagena i Murcia, "*parlen de bell catalanesc del món*"

Comprovem, que per la mateixa epoca, el parlar d'Oriola, es identificat com "valencianesch" i com "de bell catalanesc del mon". El primer prové d'un context d'espontaneïtat. El segon d'un personage d'un nacionalisme exacerbat, que aplega a contar en primera persona alguns fets que no va viure.

El sufix "esc", representa be propietat, be semblança. "Novelesc" vol dir propi de la novela o que sembla novela. ¿Hi ha algú que es crega, que quan Muntaner va sentir parlar eixe "catalanesc", siguent propi de catalans, estos ya parlaven de forma distinta de quan varen aplegar?. Evidentment, es una solucio destrellatada. Hem d'acordar que, "catalanesc" vol dir, que es sembla a lo que parlen els catalans. Eixa semblança que trenca l'identitat, es reconeguda per el mateix Muntaner quan diferencia la llengua "*de cascun lloc de Catalunya*" d'aquella "*del Regne de Valencia*".

Els menorquins, notaven la diferencia i per això parlaven de "valencianesch". Els valencians, ja havíem donat nom propi a eixa llengua. I el nom fon, es i sera el de Llengua Valenciana.

Es desconcertant que els catalanistes que identifiquen "catalanesc" en català o llengua catalana, no facen l'identificacio de "valencianesch" = valencià o llengua valenciana, encara que siga per coherencia.

De juny de 2005 data la publicacio de la "*Historia de la llengua catalana*" del academic de la "*Academia Valenciana de la Llengua*", Antoni Ferrando, a on es "rescata" la cita menorquina de "valencianesch". D'abril de 2005, es el DOGV en el qual consta el "*Dictamen sobre els principis i criteris per a la defensa de la denominació i l'entitat del valencià*" de la AVL. La cita de "valencianesch" de 1346 no forma part de la "*Selecció de testimonis on es documenta l'ús de la denominació de valencià o llengua valenciana*", escomençant per la del "*Valeri Maxim*" d'Antoni Canals de 1395. ¿Hi ha algu que es crega que Antoni Ferrando desconeixia el contingut del seu llibre dos mesos abans de que es publicara? Si convenim que es prou increible, lo que es deduiria te un nom: ocultacio. I l'ocultacio es una part del proces de manipulacio. I com es sabut, "Qui furta un ou, furta un bou". Llevem les caracetes a tots els que es dediquen a furtar-nos allo de lo que podem sentir-nos orgullosos, per a donar-los-ho al veïns.

¿LA REMOTA VALENCIA MUSULMANA?

Burns, en la p. 597 de "El Regne Croat de València", parla de "...*la remota Valencia musulmana...*". La transmissió d'aquesta percepció, forma part del programa catalanista que nega la possibilitat d'existència i evolució d'una cultura valenciana previa a la reconquesta de Jaume I, motivada entre altres, per l'interrelació cultural. Els interessa una visió simplista, una idea de muralla, d'aïllament, de cultures radicalment distintes i impermeables. Això els aprofita també per a negar vàlida a la sèrie de mencions i donacions a futur, del "*locum et ecclesiam*" de Sant Vicent, que comença a mitjans del s.XII i aplega fins al mateix moment de la reconquesta, com si els reis i papes protagonistes, no tingueren ni idea sobre la pervivència d'allò que donaven.

Coneguts els cristians valencians que trobà Jaume I i vista la varietat dels "germans en l'islam", vorem que sí que existia relació, entre tots ells i els altres regnes cristians.

En primer lloc, hem de situar-nos en la societat d'aquell temps, en la que els senyors feudals "pacten" protegir als seus vasalls, barat a bens materials o diners. La diferència de religió entre senyors i vasalls o tributaris, no es problema per a tancar "un suculent pacte". Açò i la inexistència de voluntat d'organització d'una conquesta impossibilita mantindre el pretès esperit de creuada, que tant agrada a Burns.

Des de l'eixida de la host del Sit fins a l'entrada del rei en Jaume, diferents "senyors" cristians s'acostaren a València, en moltes ocasions, no en la finalitat de conquerir, sino en la de atemorir per a aconseguir vassallatge. Vejam-ho: En la p. 774 del llibre "Historia de Cataluña y de la Corona de Aragón", en el "Epitafio del conde Ramon Berenguer IV", llegim: "*Anno domini 1162...Raimundus Berengari Comes Barquinonensis Princeps et Rex Aragonensis*". Segueix "*Hic etiam tributa ab omni regno Valentiae, Murtiae et omnibus eorum Regnorum oppidis.*". Es dir, que Ibn Mardanish, el rei Llop, que fou rei de València des de 1148 fins a 1172, era tributari del regent del **Regne d'Aragó**. En gener de 1149, firmà un tractat de 10 anys en la **Republica de Pisa** reproduït en Villanueva en su "Viaje literario", tom XVII, p.328. En juny del mateix any, va subscriure un altre pacte en la **Republica de Genova**, que diu: "*Haec es pax et conventio quam fecit Guillelmus Lusius cum rege Valentiae... Cartam securitatis et pacis et amoris quam firmat et obligat Boabdele Mahometo filius Sidae, Deus illum custodiat, inter se et homines Januae.*" (tom. XI, pag 7 de las "Notices et extraits des manus. de la Bib du roy) Entre altres, oferí als **genovessos que viuen en València y Denia** un hostal per al comerç, concedint-los un bany de bades a la setmana. Si seria "internacional" el nostre rei Llop, que el papa "**Alexander pontifex magnae et almae Romae**", es dirigí "**Ad Lupum regem Valentiae**", diguent-li "*glorioso Valentiae regi Lupo, coelestis Creatoris notitiam et bene placitum ei servitium exhibere*" (Patrologiae cursus completus...p 936). Ibn al Khatib, diu, parlant del rei Llop que "*adoptà el modo dels cristians per el vestit, les armes, les brides i les selles dels cavalls*" (Dictionnaire détaillé des noms des vêtements chez les Arabes. p 2)

Mes prop de la conquesta, en 1125, vejam com Abu Zeyt, era vasall del **rei de Castella** Fernando III: "*Facta carta...eo anno quo Zeyt Abuzeyt rex Valentie, accedens ad me apud Moyam, devenit vasallus meus, et osculatus est manus meas*", es dir que el rei de València es feu vasall de Fernando III i li besà les mans. ("Episcopologio valentino" p. 327). En 1129, l'acord de vassallatge, fou en Jaume I. El mateix rei nos diu en la Crònica: "**E fo nostre acort que aguessem tregua ab Seyt Abuzeit qui era lauos Rey de València, e quens donas la quinta de València... de les rendes que el hauia...**"

En el procés per a la "ordinatio ecclesiae Valentina", hem vist com **sacerdots aragonesos i catalans** havien estat vingent a València, des de feia 50 anys, per a ajudar a atendre als

cristians valencians. Hem vist també com referit al període en que “Martino” (1172-h. 1220), fou bisbe d’Albarrasi, un testic afirmà, que lo que havia sentit, li ho havien dit “**boni viri**” que “**veniebant de Valentia.**”

Beuter, nos conta en la seua “Crónica general de España” (1546), que: “**Blasco de Alagón... pensó de pagarse él mismo, pues el rey le iba con dilaciones. Salió, pues, al camino a la reyna, y con mano armada quitóle los cofres de sus thesoros...El rey don Jaime, con gran enojo que desto hubo, desterróle de todas sus tierras...**” ¿I a on se n’anà Blasco de Alagon? Nos ho diu la Cronica de Jaume I, quan, reunits en Alcanyis en 1231, una volta el rei el degué perdonar, pensaren en un pla de conquesta de Valencia: “**E don Blasco...dix... que yo senyor he.stat en la ciutat de Valencia, be dos anys e pus quant vos me gitas de vostra terra; e no ha huy deu tan deleytos logar com es la ciutat de Valencia e tot aquell regne...**” Nuch de Follalquer, mestre de l’orde del Hospital diu que “**...axi ho dien tots aquells que han stat en lo regne de Valencia e fama publica es..... e era ab nos...Pero Lopeç de Pomar que havia stat per missatgeria nostra a alcayt de Xativa.**

Per les últimes voluntats de “*Illdefonsi Regi Aragonis*”, sabem que la porta “de Valencia”, en Saragossa, existia en l’any 1193. Llegim: “**...quod est in Ecclesia civitatis Cesarauguste, que est sita juxta portam Valencie...**” (Colección de documentos inéditos...p.395) No consten referències d’este nom fins a l’època cristiana. No cal dir que el nom, posa de manifest, una circulació en els dos sentits, analogament a lo que fou la porta “dels Serrans”.

Les primeres monedes d’or cristianes, imitaren les musulmanes. Eren imprescindibles per al comerç. En la versió llatina dels “Usatges de Barcelona”, de mijans del XII, trobem: “**facta, per CC uncias auri Valencia;...III mancusos auri Valencia;...ad V unciam auri Valencia;...principi C auri valencia;...principem XX uncias auri Valencia...**” i en la catalana del XIII llegim: “**De la cequia dels mulins...unces d’or de Valencia; Que negu no retraga a batiat sa lig...unces d’or de Valencia**”. Quan el Sit prengué presoner al comte Ramon Berenguer, demanà un rescat de 80.000 **marcs d’or de Valencia**. ¡Els de Barcelona funcionaven en diners valencians!

Interessantíssim per a l’objecte de l’article, el document de 1240, que al parlar d’un pont de fusta en Valencia, el situa “**in carraria illa quam mercatores christiani uti temporum sarracenorum sollebant**”, (Archiu metropolitana de Valencia, pergami num 01308), és dir, en el carrer dels mercaders cristians en temps dels sarraïns, que serien, tant els cristians valencians que hem conegut, com forasters.

Vegem com es falsa la idea de Valencia com a regne moro tancat en clau i forrellat. La gent, entrava i eixia del Regne, en tota tranquil·litat, sempre que es respectara el “estatus” oficial, tant polític com religiós. Sí que se la jugaven, aquells que anaven en la pretensió de conversió religiosa, de qui no volia convertir-se. Hui, tant en la raó, com en la llei en la mà, hem de enfrontar-nos a tots aquells que tenen la pretensió de que deixem de sentir-nos orgullosos de ser valencians, per a convertir-nos en catalans.

VALENCIANS I CATALANS (I)

Nomes havien passat 10 anys de la mort de Jaume I, quan l'octubre de l'any 1286, el seu net, el rei N'Amfos (Amfos I), fill de Pere I, concedí en Borriana, als *"homens de la ciutat e totç los altres lochs del Regne de Valentia"* el privilegi de fer Unió, *"pusquen fer unitat ab sacrament"*. El privilegi autorisava a pendre mides estratègiques *"possitis ponere cathenas per carrarias"*, per a defendre les llibertats i privilegis del Regne, *"conservationem nostrae regaliae et iurium nostrorum"*

El 9 de maig de 1347, regnant Pere II de Valencia, els jurats de la ciutat de Valencia convoquen l'Unió, per rao de molts i diversos agravis, perjuïns i actes contra *"furs, uses, privilegis e libertats del regne de Valencia"*, que havien segut fets *"per lo molt alt senyor rey e per sos oficials e jutges delegats"*, els qui havien dit ***"que. l molt alt senyor rey es en possessio de no servir furs, privilegis, bons usos et libertats."***

En el *"Llibre de memories"* trobem que *"A 18 de novembre, dit any, fonch feta una campana, ... pera convocar los de la Unió"*

El rei durant la visita a Valencia, ballà al so que li tocarem els valencians. En la "Cronica" del rei llegim que *"..lo dit Goçalbo ab CCC homens...vench ballar ab trompes e ab taballs al nostre real; e volguessem o no, haguem a ballar ab ells Nos e la Reyna."*

¿Quina va ser la reacció dels catalans front a les accions dels valencians per a defendre les *"llibertats del regne de Valencia"*?

Els catalans es reuniren en "San Pedro de Oro" (Santpedor) y "Santas Creus" (Santes Creus), per a posar-se al costat del rei i en contra dels valencians. Diu Ramon Gubern, en *"Un document de 1348 sobre la Unió"*, que es troba en el *"Butlletí de la societat catalana d'Estudis Històrics, I"*, 1952, p 45,46, que ***"la noblesa i les ciutats i viles catalanes es posaren resoltament al costat del Cerimonios"*** El document de 1348, dirigit al rei diu: *"...han gran dolor e han compació de vos e-n **parlen fort legement contra Valencia**".* Soldevila en "Història, I", (pp 454 i 455) reconeix que a la derrota dels valencians havia contribuït ***"... el suport dels catalans..."***

Molt interessant lo que consta al respecte en capítol 26 del llibre VIII dels "Anales de la corona de Aragó" del cronista Zurita. Llegim: *"Resuelven en Barcelona que si la unión de Valencia les impide sus cortes el principado de Cataluña ponga remedio"* I també: *"...que estuviesen unidos con las ciudades y villas de Cataluña para lo que tocaba al servicio del rey y para requerirle que fuese a tener cortes; y si los de Valencia lo estorbasen, que ayudasen con cierto número de gente de caballo echasen sus imposiciones cada uno en su tierra para distribuirlas en la gente de guerra"*

Com observem, Zurita no pot deixar-ho més clar: Si els valencians, defenen els seus drets, impedixen que el rei vaja a les corts catalanes ¿Que fan els catalans?. Molt senzill: ¡Guerra al valencià!. Es complien a la lletra els plans del rei. Consta en la "Cronica": *"E allí acordam de tenir corts als cathalans; e aço per cor de satisfacerlos a tots els greuges y de acostarlosnos, per ço que ab la ajuda llur, Nos, poguessem destruir los malvats rebelles de la Unio."*

Desfets els valencians en l'ajuda dels catalans, consta en la "Cronica" que *"...Nos per la gran rebellio quens havien feta los de la ciutat erem de l'enteniment que la ciutat fos cremada y destroyda e arada de sal.." La repressió fon que alguns *"foren rossegats e penjats, e altres solament penjats. Dels quals ni hac alguns...als quals fon donat a beure de metall de la campana de la Unio que havien feta."**

Pareix lògic pensar, que si es creu en la defensa dels drets d'un poble, es perquè es creu

en la defensa dels drets dels pobles. Catalans i catalanistes nos demostren hui i cada dia, com en 1348, justetet lo contrari. Només creuen en la defensa dels drets d'ells, chafigant a qui faça falta. Els drets dels demes, com si no existiren. I si fa falta engolir-se al veí per a fer-se ben gros, per intentar-ho, ¡que no quede!

Al poc de temps, els valencians es reconciliaren en el rei Pere, perquè com podem llegir en el "Llibre de Consell" (cartes 188), *"se tench per altament servit de la dita ciutat en la guerra de Castella"*, incorporant la corona a la heraldica valenciana: *"...en aquest vocable Valencia fahia e feu dalli avant tro a la sua fi, de sa propria ma, en la letra mijana del dit vocable, la qual es .l., una corona...."*

Fea poc de temps, que els valencians havíem donat un atre toc d'atenció, en defensa dels nostres drets. En 1328 havia segut elegit Francesch de Vinatea, per a eixercir el carrec de "Justicia en lo criminal". Vinatea faltà l'any 1333. El rei N'Amfos (Amfos II), casat en Na Leonor, germana del rei de Castella, per influencia d'esta, volgue fragmentar el Regne de Valencia fent donació d'importants ciutats, al seu fill l'infant Ferran. Una representació dels valencians al cap de la que es trobava Vinatea, es reuní en els reis i els digueren, que estaven disposats a morir per a evitar-ho, i que si morien, la represalia del poble només salvaria la vida dels sobirans. Davant tal parlament, el rei li digué a la reina *"¡Ah, reina! ¿Aço voliets vos oir?"*. La reina li contestà: *"Senyor, no lo consentiria el rey don Alfonso de Castilla, hermano nuestro que no los degollase a todos"*. La contestació del rei fon la no prou coneguda sentència: *"¡Reina, reina! Lo nostre poble es franc, e no es aixi subiugat com es lo poble de Castella; car ells tenen a Nos com a senyor, e Nos a ells com a bons vasals e companyons"*.

¿Quan pegarem els valencians una bona punyada sobre la taula i escomençarem a defendre lo nostre, com ho feu Vinatea, descobrint la cara a tots els lladres que volen furtar-nos-ho?

VALENCIANS I CATALANS (II)

Per causa de la "guerra del Rey de Castella ab lo Senyor Rey de Arago"(1356-1365) i front l'amença de perdre Valencia i Aragó el rey Pere, demanà ajuda als catalans. José Luis Martín, en el "VII Congreso de historia de la Corona de Aragón". II vol . pp 89-90 nos conta que durant uns any, els catalans passaren en raons al rei sense fer-li ni cas. Una volta es decidiren a ajudar, ho feren: "...para evitar no la pérdida de estos reinos, sino los perjuicios que de ella se derivarían para el Principado...".

Per a que no nos ho conte ningú, anem a la font original. Les corts catalanes diuen textualment: (Cortes de los antiguos reinos..... Volum I, 2ª part. pag 561) "*Per cobrar moltes ciutats, viles e lochs per lo dit rey de Castella ocupats així en lo Regne d'Aragó com en lo Regne de Valencia, lo qual recobrament era e es deffensio del Principat de Catalunya car aquells II regnes perduts se poguera seguir fort leugerament gran perdicio e destruccio del dit Principat e tots los habitants en aquell, especialment per ofendre e esvahir lo estol que'l dit rey de Castella tenia en los dits mars de Valencia pero ço que'l dit rey de Castella no pogues ab lo dit estol esvahir, ocupar e dampnificar les maritimes de Cathalunya....e vedar que viandes e altres coses necesaries a Catalunya per la dita mar venir no poguessen.*"

Diuen que hi ha que coneixer la historia per a no repetir els erros del passat. La percepció actual de que es difícil esperar alguna actuació dels representants catalans, darrere la qual no estiga únicament el benefici propi, es veu constatada per la historia.

No es difícil imaginar-se als diputats "*del General e consell llur, representants lo principat de Cathalunya*", revolcant-se per terra quan els Jurats valencians els enviaren una "lletra" parlant de "*de la gloriosa corona de Aragó*", especificant "*...tots los vasalls de la dita real corona, senyaladament los del regne [d]'Aragó, vosaltres, senyors, e nosaltres, entre totes les nacions del món...*", diguent-los que son "*germans nostres, membres tots de un cors místich e de una republica indivisible e inseparable*"

¿Es el egoisme una de les característiques de la germanor? ¿Es pot considerar germa a qui te l'enronia de dedicar-se a dos mans a fer-te desaparèixer del mapa i de la historia? ¿Que haurien dit els nostres Jurats si hagueren sabut que catalans i catalanistes actuals intenten dir a la "*gloriosa corona de Aragó*" "Confederació catalano-aragonesa", com si els valencians no existirem ni haguerem existit mai?

Continuem en mes malandreces, malalçades, malfataneries i malifetes dels catalans:

De 6 d'octubre 1400 data carta del Jurats de la ciutat de Valencia segons la qual els "*consols de Barchinona*" pretenien posar un impost (vectigal) als mercaders valencians. Els jurats els aclarien que dit impost no afecta als valencians, perquè no pot "*ligar o comprendre los estrangers fora son territori, ne parlant ab reverencia de la sua altea lo dit senyor rey, en prejuhi nostre*". Els deixen ben clar que "*...ells son certs que cascun regne e principat es per sí, e fa ab lo dit senyor e liga ço que li plau e deu, e la un no liga l'altre.*". ¿Es pot deixar més clar als catalans que els valencians som estrangers en Catalunya, que no claven el nas on no deuen i que cadascu en sa casa i Deu en la de tots?

El 25 de setembre del mateix any, els Jurats de la ciutat de Valencia escriuen: "*...Del feyt del consol castellà que'l senyor Rey vol que sia aci, no evaesquen si dien que'n Sibília ha consol català, car aquell consol no es valencià ni james d'aquest Regne, e allo fon antigament atorgat als catalans, per ladonchs Rey de Castella, en remuneració de bon servir que catalans li feren en la guerra que havia contra moros...*" De lo qual s'extrau, que anem aviat si esperem que alguna volta algun català defenga els interessos valencians.

Els Jurats ho tenien molt clar.

Respecte de la interpretació d'esta cita, que fa Ferrando en "Consciència idiomàtica i nacional dels valencians", només es producte d'una obsessió per fer passar lo blanc per negre, que podria ser digna d'estudi clínic. Diu Ferrando: "*Els jurats valencians demanen, doncs, al rei de no escudar-se darrere la catalanitat «nacional» o lingüística del cònsol català de Sevilla per tal d'imposar a la ciutat de València determinades obligacions, puix que el cònsol de Sevilla no és jurídicament valencià.*"

La interpretació de Ferrando només pot ser conseqüència de que es pensa posseïdor de poders extrasensorials per a endivinar lo que, segons ell, els Jurats volgueren dir, però no digueren.

Per una altra banda, hem de saber que la única raó per la qual els consols dits "d'Ultramar" eren també coneguts com "de catalans", era per que la ciutat de Barcelona disponia del privilegi de nomenar-los (raó per la qual en els sagells dels consols es representen les armes de Barcelona). Els Jurats ho expliquen molt claret: "...*antigament atorgat als catalans, per l'adonchs Rey de Castella..*". La jurisdicció d'estos consols "de catalans", s'extenia sobre tots els subdits del rei d'Aragó. En carta que envien als "consellers de la ciutat de Barchinona" el 5 de juny de 1416, (Epistolari de la València medieval II. p 233), ho expliciten: "*que ls sotsmesos del senyor rey o de nostra nació s'an jutjar per aquella, e en terres estranyes*". ¡I que no es facen il·lusions els catalanistes, perquè ja hem vist, que quan els Jurats es referixen a "nostra nació", sense concretar la valenciana, parlen de "*los del regne [d]'Aragó, vosaltres senyors,(catalans) e nosaltres (valencians)*".

Com no me crec realment que Ferrando es pense que es Aramis Fuster, ni me crec que desconega el significat dels consols "*de catalans*", només queda la obsessió patològica per manipular la realitat en la rebordonada finalitat d'intentar despersonalisar als valencians. ¡No tingam por a enfrontar-nos en tots i cada u dels arguments dels catalanistes!. En quan furgues un poc, ràpidament, es troba la mentira i l'intent de tergiversar-ho tot. Sobre la falla que s'han montat respecte dels "*mercadors catalans*", parlarem més avant.

VALENCIANS I CATALANS (III)

En maig de 1410, muigué el rei Martí sense deixar descendència. Entre els pretenents a la corona, destacaven Ferran d'Antequera i Jaume d'Urgell. Havien de decidir *"nou persones eletes al Parlament sobre la declaració de qui havia de ser nostron Rey e Senyor, tres de cascun Regne: Arago, Valencia e Principat de Cathalunya"* ("Llibre de memories")

Al poc de temps de morir el rei, escomençaren els moviments del comte d'Urgell, per a guanyar-se el favor dels valencians. De 1410 data una carta que consta en el manuscrit del Padre Diago *"Apuntamientos para continuar los anales del Reino de Valencia"* (reproduïda per Ventura Pascual y Beltran en el Volum I p 448 del *"III Congrés d'Historia de la Corona d'Aragó"*), i que envià als Jurats de Xativa. Diu: *"...Y como hayamos nascido de la rabaça, arbol y cepa, de donde todos los reyes de Aragón han baxado: y además desto nos hayamos criado con la leche Valenciana y Catalana: y tengamos claro conocimiento de los Privilegios, Drechos usos y libertades de los dichos Reynos..."* Vegem, que molta "llet valenciana" quan els interessa i tenim poder de decisió. Hui, que el nostre poder de decisió es troba a l'altura del betum, catalans i catalanistes dirien: "Leche Valenciana y Catalana", igual a "muchacha catalana". "Oí què sí?"

Des de 1399, el rei Martí, havia imposat com a Governador del Regne de Valencia al català Berenguer Arnau de Bellera. Era un carrec de designació real. Llegim en el "Llibre de memories": *"...e lo dit Governador mosen Bellera era de nacio cathala e tenia voluntat la Ciutat de Valencia alças per Rey al Compte de Urgell."* Este català feu més mal que una pedregada i fon l'orige de més d'una batalla, *"...insta ... lo Consell de la ciutat de Valencia... pera anar y destruir la vila de Nules, per quant mosen Berenguer de Centelles era de voluntat del Infant Don Ferrando..."*

El dia 24 de Juny de 1412, fon el dia del "compromís", en Casp. Els representants valencians foren Sant Vicent Ferrer, el seu germa Bonifaci (traductor de la Bíblia *"de llengua llatina en la nostra valenciana"*) i Pere Bertran, en substitució de Genís de Rabassa, per malaltia. Els vots dels germans Ferrer foren per a Ferran d'Antequera. Pere Bertran es va abstenir. El resultat final de sis vots per a Ferran d'Antequera, jun i mig! per al Comte d'Urgell, i mig per a Alfons de Gandia, pareixia que deixava prou clares les coses.

Vaig a reproduir, per curiosa, la justificació que fa San Vicent Ferrer del seu vot a Ferran d'Antequera: *"No ha hui hom al mon mascle e legitim, que tan acostat sie al nostre rey En Martí, ne al rey En Pere..... Mols gossers dien ¿E qui será rey?Item mes vos dic: que de part de pare e de mare aquest rey es tot aragones e valencià: lo seu pare fo lo rey don Johan de Castella, concebut fo en regne de Valencia, nat a Tamarit de la Litera, nodrit en aquest regne: mas lo avi, el rey don Andrich be s'mostrà català e aragonés, que foragitá lo rey don Pedro, qui destruí aquest regne."*

Pero... els catalans tenen mal perdre, i pronte el Comte d'Urgell, montà un bon cartapell, fent-se fort en la ciutat de Balaguer. El 18 de setembre de 1413, es llegia en Consell carta del rei, parlant dels *"...demerits e crims, que ha comesos..."*, demanant *"...nos enviets cinchcents homens..."*. El 3 de novembre, *"vench nova a la ciutat de Valencia.... com lo Senyor Rey havia pres la ciutat de Balaguer, per raho e causa de la rebelio contra lo dit Senyor Rey feta per Don Jaume Durgell"*. La història acabà de la següent manera: *"Lo dit Compte apres fonch portat al Castell de Xativa, y allí morí presoner"*

Hem assistit a un nou desencontre entre valencians i catalans. Catalans i catalanistes, fins no fa molt de temps, feen responsable a Ferran d'Antequera, de tots els mals dels catalans i per tant de l'univers. Hui, segons es despren de la introduccio que consta en el llibre *"Epistolari de Ferran I d'Antequera"*, pareix ser que ya no fon tan roïn i que li perdonen la vida.

Durant el curt regnat de Ferran d'Antequera, els catalans continuaren fent de les seues. En 1414, Joan Mercader, Batle General del Regne escriu dos cartes al rei Ferran d'Antequera perque havia enviat a un català *"Un bon hom de Barchinona"*, a qui havia constituït com a *"receptor e collector general en tots vostres regnes...."*. En la primera de les cartes li diu al rei que això no ho pot fer, perque el català, *"no es del regne de Valencia, e per fur, vos no devets comanar offici alcú en aquest regne a estranger, sino dos officis, ço es, guovernació e batlia general"*. En conseqüència, li diu en la segon carta, *"supplich vos senyor que li manets que se'n vaja...."*, demanant-li que tinga a be, *"manar al dit comissari que en bona hora se'n torn...."* ¿Quan no hauriem guanyat els valencians si haguérem actuat de la mateixa manera en tots els comissaris catalans que empestaren la nostra Universitat durant els anys 60 inoculant el veri i les mentires del catalanisme?

Encara estem a temps d'aplacar les llevantances que han alçat i les calumnies que han sembrat, per tot, els catalanistes.

VALENCIANS I CATALANS (IV)

El 13 de setembre de 1419, els valencians, conseguirem del Magnanim, el dret d'alternancia, en catalans i aragonesos, en el rectorat del "Studi General" de Lleida, "*Alio vero postea sequenti anno de natione Cathalanorum Rector eligatur, el alio anno de natione Aragonensium, altero vero anno de **natione Valentinorum**, et sic successive et in perpetuum.*". A pesar d'aço, el 14 de giner de 1421, els Jurats de la ciutat de Valencia, escriuen a la reina diguent-li que encara que "*...es ordenat que d'alli avant, en lo dia o terme que.s costuma fer eleccio de rector del Studi de Leyda cascun any, sia elet hun any aragones, altre valencià e lo terç cathalà, e axi.s seguesca perpetualment...*", catalans i aragonesos, no havien fet cas del privilegi real, "*...menyspreen obeir lo dit privilegi...*", queixant-se i no entenen "*...que de **nostra nació** dejen esser repulses de tal benefici...*". Encara hauriem d'esperar a l'any 1428, per a que Nicolau de Montsoriu, es convertira en el primer valencià rector del Estudi General. "*electio Rectoria de **natione Valentinorum***". Els catalans, de nou, fent amics entre els valencians.

El 25 setembre de 1421 (Epistolari de la Valencia medieval II.), els Jurats escriuen una carta "*Als molt honorables e molt savis senyors los missatgers del General del regne de Valencia en cort del senyor rey*". Diuen: "*O! **Quina sperança poden haver los valencians** de esser promoguts per confiança de servirs, si.ls ja promoguts, abtes, ydoneus e sufficients, no preceint demerit o causa justa, son axi palanquejats e sostreyts de lurs officis? **Aço, senyors, nos ve de giny de catalans**, que may vetlen ne studien en als, sino en **procurar-nos minves e desonors, e lançar-nos de tots officis e beneficis**...*". Es podria dir mes alt, pero no mes clar: Els catalans, com de costum, fent la ma als valencians.

El mateix dia escriuen "Al molt honorable e molt savi mossén Francisco d'Arinyo, secretari del senyor rey" ("L'escrivania municipal de Valencia als segles XIV i XV: burocràcia, politica i cultura"). Diuen: On, mossen, com axi sens causa lo dit micer Pere sia repulsat e aminvat, congoxam-nos-ne molt, e no sens rao, car es presagi assats trist de esdevenidor. O! **Quina sperança porem haver nosaltres, valencians**, de esser promoguts a officis e beneficis, si.ls ja proveïts axi indiferentment son palanquejats e remoguts? Be corresponen los premis als merits de nostres servirs! No-n cuydavem viure en semblant oppinio; com se experimenta ja, **ades no y romandra un valencià en cort**. Aço.ns ve de altra part qui, per pura iniquitat e ambició, en als **no studien sino en aterrar valencians**. E vos, mossen lo secretari, **qui sots nostre valencià**,..... E mostrats-nos per vostres gests, obres e sermo, **que sots cordial valencià**

El 4 d'octubre, continuen els nostres Jurats (Epistolari de la Valencia medieval II): "Al molt reverend pare en Christ e senyor, lo senyor bisbe de Vich.". Escriuen: Be creem que siats informat com **aquests senyors de catalans**, en quant poden, s'esforcen e continuament entenen en portar **a fi que nostres valencians no sien reputats, ne de aquells feta mencio alcuna, en haver officis e beneficis**, e no solament en Cathalunya, ans encara en les Illes, e menys en casa del senyor rey. **Ne creen que altra condicio de gents ne deja haver sino ells**, e no solament en les parts damunt dites, abans encara en Arago e en Regne de Valencia. E sobre aço ampren les veles e insistexen per lur poder..... E ara novament havem sabut que entenen en submoure al noble mossen Olfo de Proxida de la governacio de Mallorques **per fer-ne proveir algun cathalà anelant al dit offici**..... confiem que.l senyor rey no y innovarà alcuna cosa, pus causa no y ha, pero, sí.ns temem que la senyora reyna no volgues fer qualche complacencia a catalans en aquest punt de les corts..... com aço toque honorificencia de aquesta ciutat e Regne, e, per consegüent, [de] vos, **qui sots valencià**, e aquesta ciutat haja vos en singular reffugi....

El resum de les tres cartes, es, que els catalans, no pensen nomes que en ells. ("Ne

creen que altra condicio de gents ne deja haver sino ells..."). Intenten que ni es parle dels valencians ("...ne de aquells feta mencio alcuna...") No volen que els valencians conseguim prestigi ("...que nostres valencians no sien reputats..."). Intenten furta-nos lo nostre (...procurar-nos minves e desonors e lançar-nos de tots officis e beneficis...). Com sempre, es menegen molt be en el poder ("E sobre aço ampren les veles e insistexen per lur poder"). El colofó podria ser que els catalans "... no studien sino en aterrar valencians..." ¿Sera de veres que la historia es repetix? ¿Sera que els tipics topics sobre els catalans s'els han guanyat a polç? ¿Sera que el poble catala es com es, sense remei?

Diuen, que el sigle XV començà *"amb una profunda crisi que afectava tota Europa Occidental, i especialment Catalunya"*. I hem de dir, que gracies a Deu, perque de no haver estat en "crisi" els catalans, vist lo vist, aniquilen als valencians ¿O era enveja?

Mentriments els catalans, a soles es preocupaven, per intrigar contra els valencians, aci es preparava la gran mascletà que fon el sigle d'or valencià, el sigle d'or de la llengua valenciana. En 1418, Guillem de Copons havia dit escriure "en lengua valenciana" el "Llibre del Tresor" per a *"donar delit de legir a un seu special senyor e amich (Pere d'Artes), e als de sa nacio desus dita"*.

VALENCIANS I CATALANS (V)

En la pagina 25 del llibre *"Alfons de Borja y la ciudad de Valencia"*, referent al valencià Arinyo, llegim que *"...en 1419, los jurats, advertidos de las intrigas de ciertos curiales que pretendían su destitución para que lo sustituyera el catalán Pere Margaf, actuaron con rapidez y contundencia en su favor, consiguiendo que permaneciese en la cancillería, precisamente por su condición de valenciano: aparte de él -alegaban- "de aquesta ciutat no y ha home de ploma en cort"*. Per esta volta, les intrigues dels catalans, no pogueren en els valencians. ¿Com acabaran les continues intrigues que hui menegen catalans i catalanistes en contra de la personalitat valenciana?

El 1420, el Consell municipal valencià obtingué la revocació del nomenament de catalans per a l'alcaidia d'Oriola i la governació de Valencia. Lo mateix succeí en la Vall d'Uxo, quan el rei nomenà a Gispert de Talamanca, ya que era *"non valentinus sed potius catalanus"*. En les Corts catalanes de 1420, es demanà la destitució del governador del Rossello, per ser valencià. Llegim en *"Pensamiento político catalán que "en las cortes catalanas de 1420, al presentar al monarca el 10 de abril los capítulos de corte, hácese constar en el 23 como los valencianos no podrán ejercer oficios jurisdiccionales dentro del Principado"*. I ...els panques nos parlaran de la germanor i del amor entre valencians i catalans. ¿Quina millor demostració?

El 10 de maig de 1440, els Jurats escriuen *"Al molt reverent pare en Christ lo senyor bisbe de Valencia"* (*"Alfons de Borja y la ciudad de Valencia"*), i li conten que: *"lo venerable e religios frare Marti Trilles, provincial en la provincia d'Arago de l'orde de Frares Prehcadors, per esser natural de aquesta ciutat es maltractat e molestat en diverses maneres per alguns frares cathalans del dit orde, ab calor dels consellers de Barchinona..."*.

El mateix dia envien una altra carta al *"Molt excellent princep e poderos rey e senyor"* (Epistolari de la Valencia medieval II.), diguent-li que *"En dies passats lo religios frare Marti Trilles, maestre en sacra theologia, de l'orde de frares prehicadors, per sa suficiencia, virtuts, vida e merits comendables, fon promogut a provincial del dit orde en la provincia d'Arago, e axí com a provincial ha residit per algun temps, e resideix de present, en lo monestir de la ciutat de Barchinona, vivint honestament e regint son offici virtuosament e sancta. Empero, perque es natural de aquesta ciutat, no plau ni poria plaure als frares cathalans...han cominat molestar e s'esforcen molestar e maltractar aquell en moltes maneres....."*

Hi ha dos cartes mes sobre la qüestió, dirigides al bisbe de Lleida i conseller del rei, i a mossen Bernat Guillem Sabrugada, protonotari de la reina (f. 192r-v). Com podem comprovar, l'odi dels catalans aplega inclús al clero valencià. Es de destacar que el atac no partí només dels frares catalans. Com diuen els nostre Jurats, estos actuaven *"ab calor dels consellers de Barchinona..."*. La conclusió és que ni els frares valencians poden estar tranquils si es troben prop de catalans. En valencià antic, germa es dia frare ("frares e germans nostres"), del llatí frater. Vegem que si són valencians, els catalans no volen ni als frares. ¿Com anem a ser germans?.

Per a que comprovem que les "fraternals" relacions abraçen tots els aspectes de la vida, - hem vist polític i religiós-, anem a deixar constància d'un eixemple de practica comercial deslleal. Es relata el 22 de gener de 1440. (Epistolari de la Valencia medieval II)

"...alguns mercaders de Barchinona e de Mallorques han scrit als dits moros que se'n vagen lla, offerint-los part en cascuna galera de les grosses, e que s'aturen en Barchinona o en Mallorques per fer la mercaderia en terra de moros, offerint-los, encara, que si lo dit senyor rey volia res d'ells, que ells ho pagaran tot..... E de bona equitat, los

de Barchinona ni de Mallorques no deurien servir tals practiques ab nosaltres, que son total destruccio nostra, per ço com, anant-se'n los dits moros del regne a onsevulla, hauria tan gran detriment e dan la ciutat que no.s poria bonament reparar, ans serien en cami de cessar la mercaderia e tot lo be en aquesta ciutat e regne, e, per consegüent, la destruccio total nostra staria aparellada"

Per acabar per a hui i com a curiositat, pase a reproduir lo que pot ser a modo de la "clausula Camps", en relacio al comerç, pero dictada per els catalans en les Corts de Barcelona de 1365. (Cortes de los antiguos reinos..... Vol. II.p. 395). Diu: "*Declara empero la dita Cort quels blats de la exida de Cathalunya per portar en Arago o en Regne de Valencia no paguen sino aytant com los del Regne d'Arago e de Valencia faran pagar... E si los D'Arago o de Regne de Valencia feyen pagar mes avant per los dits blats e mercaderies quels deputats de Cathalunya puxen anedir als dits blats e mercaderies segons que a ells sera semblant.*" Curios ¿no?. Segur que hi haura bacores, que diran que si ho fan els catalans ¡ben fet esta!. ¿Raons? milanta mil, reals i inventades. Te igual. Trobaran totes les excuses del mon. Pero...¡Ausades, si ho fem els valencians! ¡Quina vergonya que els fa!. I la verdadera vergonya es que hi haja catalanistes per als qui, sempre, sempre, es aixina. Tot lo que fan els catalans ¡Ben fet! Tot lo que fem els valencians ¡Mal fet! ¿Realment son dignes de dir-se valencians?

VALENCIANS I CATALANS (VI)

Es necessari un articul sancer per a parlar del juriconsult valencià Pere Belluga i la seua obra major, el "Speculum principum", que va escriure des de 1437 a 1441. Es molt possible que enviara una copia del llibre al rei Alfons el Magnanim, l'any 1443, segons es despren de la següent carta dels Jurats de Valencia: "*Micer Pere Belluga tramet de present a vostra senyoria, ab un son frare, doctor en decrets, canonge de Sogorb, appellat micer Nicolau Belluga, portador de la present, una notable e singular obra per lo dit micer Pere ab no poch treball e studi compilada, de la qual, som certs, vostra senyoria haura plaer e la haura be per acceptable.*"

Pere Belluga fon el primer classic del juriconsitucionalisme tradicional del Regne de Valencia. La teoria del dret que expon Belluga, es troba arraijada en la realitat valenciana mes palpitant. L'objectiu de la seua obra es exclusivament la defensa de les llibertats del Regne de Valencia, i no de la "Confederacio", com volia el català Valls i Taberner i refutà Elias de Tejada, aclarint que el paper de la Corona d'Arago en l'obra de Belluga, es unicament, el de fer de paisage de fondo sobre el qual es troba el Regne de Valencia. Este ultim diu en "Pensamiento político catalán" que Belluga va donar forma a "*la más antigua, y en tantos aspectos la más perfecta, teoría política de los fueros valencianos.*"

Anem a vore lo que pensa i escriu Pere Belluga respecte de les relacions entre valencians i catalans, entre el Regne de Valencia i Catalunya. Les cites que reproduixc a continuacio, donant una idea del seu significat, provenen de l'edicio napolitana del "Speculum Principum", de l'any 1580, comentada per Camillo Borrello, en el qual es deixa clara la patria de Belluga "Petri Bellugæ Valentini", afegint: "Iurisconsulti famosissimi"

En l'apartat "*De forma & ordine & c. Rubr*", Pere Belluga, despres de fer una disquisicio teorica sobre l'orde de prelacio entre diferents dignitats i entitats, es pregunta quina "provincia", entre Valencia i Catalunya, deu tindre preferencia en les Corts Generals, comprovat que en les sessions hi han hagut altercats. "*Restat igitur videre, ꝑ quæ prouincia debeat aliam præferre, in curia generali, in Valentia, vel Cathalonia, in sedendo & alijs activus curiæ, ut vidi iam in curia generali altercari?*". Aplega a la conclusio de que el Regne es principi d'autoritat front a qui no es Regne, "*dici potest, nam provincia Valenciana est regnum principis auctorita. coronatum mento præxtollēdum provinciæ que regnum coronatum non habet.*", deixant-ho clar: "*Primo Valentinentium. Secundo Barchionensium*". Diu que els catalans no deuen usurpar el lloc davant de de qui te dignitat real "*Cathaloni non debent sibi usurpare locum ante regalem dignitatem*", perque rei es mes que comte, "*rex maior est quã comes*", explicant que Regne es diu primer que comte en els tituls reals, "*Et prius se vocat in suo titul. rex, quàm ut Cômes, unde rex Aragonum Valentia, & cæte*".

Prosequix Belluga exponent, per a justificar el dret de preferencia de valencians fron a catalans, que Valencia es "Provincia" mes antiga i mes noble que Catalunya, si anem als orogens "*quoniam si tu confideras a principio, magis antiqua, & nobilioribus civitatibus erat plena provincia Valentia, quã Cathalonia*"

Diu que els catalans, per a defendre el seu dret, aleguen una sentencia del rei Pere "*...quod de sententia domini Regis Petri allegatur in adversum...*", aclarint que eixa sentencia no es troba en els llibres de les Corts "*...quod dicta sententia non est, in lib. curiæ...*", que en el llibre d'actes de les Corts, no res es diu, i que els catalans no tenen escrupuls de mentir. (¡santa paciencia dels valencians! ¡sempre igual!) "*liber est matrix scriptura actorū curie vel nullus est, uel non carens scrupulo falsitatis*"

Demostra tambe la precedencia temporal del bisbat valencià, aportant les proves

consistents en:

1.- durant el regnat d'**Amarlei** "*anno quinto regni domini Amarlei Regis.era...*", en sinodo celebrat en Toledo, "*in synodo cælebrata, in civitate Toletana*" va intervindre Volegen, nomenat El Just, bisbe dels valencians "*...intervenit episcopus Vogelen. nomine Iustus, ... Episcopi Valentini...*".

2.- Durant el regnat de **Recaredo** "*anno quarto fidelissimi domini Ragaredis*", en nou sinodo en Toledo "*...in alia synodo Toletana..*" intervingué Murilia, bisbe de Valencia "*Murilia in Christi nomine Valentiaë Episcopus*".

3.- En un atre sinodo durant el Regnat de **Sisenando** "*in alio synodo edita anno terti, regnan.gloriossimo princip e,domino Sisenãdo*", intervingué i escrigué Mustasius, bisbe de l'iglesia valenciana "*intervenit & scripsit Mustatius Ecclesiaë Valen. Episcopus.*".

4.- En un atre sinodo toledà "*in alia synodo Toletanem*", regnant **Antasinico** "*anno quinto, clementissimo domino Antasinico rege regnan*", suscriu Anianus, bisbe de l'iglesia de Valencia, "*interfuit, & subscripsit Anianus. Episcopus Valentinæ*".

5.- En temps del rei **Bamba**, foren congregats en concili toledà "*in tempore regis Bambæ fuerunt congregati in consilio Toletanen*", i hi hagueren de Valencia, perque es diu el terme "dels valencians" "*Et ibi agens, de Valentia, dicit terminum Valētinorum*"

Consequentment, Pere Belluga demana la "**restitutio in integrum**": "*Maximè quia lata contra † rem publicam Valentinorum, q gaudet beneficio minoris etatis, & sic restitutionis in integrum, ut in l.rem publicam.C.de iure rei publicæ,lib.10*"

Torras i Bages, en el seu llibre "*La tradició catalana*", presenta a Pere Belluga com a català. Es tan ridícul, que aplega a ser patètic. Com no pot evitar llegir lo que llig, diu que estava com "*possehit de gelosia contra Catalunya*". Descobrim per tant una nova especie científica, que es la dels catalans posseïts de "gelosia" contra Catalunya. ¡Quan de desficiaci haurem d'aguantar els valencians! ¿Seran els cels dels catalans els que els fan que intenten furtar-nos tot lo que ells no han tingut?

Del "Speculum principum", diu Elias de Tejada: "*...fue gran pena no le adoptaran por libro de cabecera los modernos campeones de la libertad en el Reino*". I yo em pregunte: ¿Encara estem a temps? ¿Posaran les nostres actuals institucions a Pere Belluga en el lloc d'honor, que per merits, li correspon?.

VALENCIANS I CATALANS (VII)

El "Dietari del capellà d'Alfons el Magnanim", referit a l'any 1462, nos fa saber que: *"Disapte, a XVIII° de març, de mati. fonch l'armada de Catalunya en lo Guerau,(Grau) e prengueren e robaren tot lo que pogueren."* Com no en degueren tindre prou, tornaren i *"Divenres, a VII de maig, fonch la armada de catalans altra vegada en lo Guerau, robant lo que podien, e feren la via de Yviça."* ¡Redell quins germanets mes refurtadrets nos han eixit!

El Jurats de la ciutat de Valencia, escrivien el 16 de juny de 1462 *"Als molt reverents, nobles e magnífichs senyors los diputat, del General e consell llur, representants lo principat de Cathalunya"*, i despres de dir-los que estaven *"en molta torbació e congoixa"*, perque *"la majestat del senyor rey hauria empenyorats los comdats de Roselló e Cerdanya a l'il·lustrissimo rey de França per certa suma de moneda, e hauria donats a saquo e partits los béns de cathalans....."*, els diuen que han *"vist en los capitols a aqueix insigne principat atorgats per la preffata majestat, que lo senyor rey en Catalunya, o son primogenit, o successors de aquells, no puxen haver en son consell sino cathalans naturals e domiciliats en Cathalunya, excloent-ne aragonesos e valencians, e que los oficials, ministres e homens de la casa del dit senyor primogenit sien cathalans. Car par a nosaltres, no curants dels officis de juredicció, los quals es raho sien de cathalans, empero, fora los dits officis, apartar aragoneses e valencians del consell del senyor rey e de la casa e consell de l'illustrissimo primogenit es vist algun tan fer perjudici e lesio a la dita germandat e unio de tots los dits regnes e principat..."* ¡Pobres Jurats! ¿Encara no s'havien enterat que per als catalans allo de la *"germandat e unio de tots los dits regnes e principat"* no era mes que bufalaga?

El "Llibre de memories", nos conta lo que succei el 5 de juny de 1462: *"En lo mateix e sobredit any los cathalans se rebelaren contra lo Senyor Rey D, Juan, son Senyor, e asetjaren la Senyora Reyna D^a Juana ab son fill lo Infant D Ferrando en la Forza de Girona, e era Capita dels cathalans lo Compte de Pallas..."*. Fon l'inici de la "Guerra civil catalana" que s'estengué fins al 1472. Continuant en el "Llibre de memories" sabem que *"Diumenge, a XIII de noembre, en Barcelona cridaren don Anrich, rey de Castella, de Arago e de Valencia, e compte de Barcelona a mossen Johan de Beamunt per ell, e en Tortosa al fill de don Johan ..."* Vegem que els catalans nos volien canviar el rei sense demanar-nos permis. ¡l volien un rei castellà!. Durant la guerra, els catalans oferiren tambe la corona a Pere de Portugal. El capellà d'Alfons el Magnanim nos diu al respecte que *"Don Pedro de Portugal, vent la divisio dels catalans e que no's gosa confiar en ells, ans tots jorns avia congoxes e sentia la divisio entre ells..."*. Finalment li oferiren la corona al frances Renat I d'Anjou. ¡Bona salmorra portaven! Es de destacar que el final de *"lo Compte de Pallas"*, iniciador de la revolta, fon similar al del *"Compte d'Urgell"*: *"lo Senyor Rey D Juan lo feu portar pres y es mort en lo Castell de Xativa"*

En Consell de 23 de Juny, s'acorda fer sis embaixadors, per a *"...intercedir e procurar algun bon medi e repos en les diferencies que eren lavors e son encara entre lo dit Senyor Rey e los del Principat de Cathalunya"*, afegint *"e proceir en tot lo faedor ab molta misericordia; hoyda la pertinacia e porfidia dels dits cathalans"*

El 18 d'agost, (Epistolari de la Valencia medieval II.), els Jurats escriuen a Pedro d'Urrea, governador del Regne de Valencia, alegrant-se de la victoria del rei *"contra los cathalans rebelles prop lo castell de Rabinats"*, i encara *"Dolem-nos, empero, de tantes e tals morts e dans irreparables, per esser vassalls e subdits del dit senyor e com a germans nostres"*

Com els catalans, allo de la germandat, no devien tindre-ho massa clar, a pesar d'estar

rebolicats en una guerra civil, continuen les "heroicitats" contra els valencians segons nos relata el "Dietari del capellà d'Alfons el Magnanim": *"Diluns, a XXVIII° de agost, los de Sant Matheu e de tot lo Maestrat e de Morela contra los de Tortosa, ageren gran bregua, que foren morts e presos molta gent del Maestrat. I aplegà la defensa: "Diumenge, a IIII de setembre...Lo mestre de Muntesa, sabent com lo Maestrat era maltractat per los catalans, vench a Sant Matheu; e diluns, a XIII de noembre, lo mestre, ab tota sa gent, vench contra los de Tortosa, de que foren dels catalans molts morts e pressos ..."*

Segons el "Dietari del capellà d'Alfons el Magnanim", *"...les gents de Valentia e de tot lo regne stan molt desconsolats, atenent los tans e tan grans dans e mals que los regnes an agut e tenen, per causa dels catalans..."*.

Considere important reproduir la traca final del capellà: "Digous, a XXVI de noembre e any LXVI, toquada la oracio, per Valencia fonch feta crida real com lo rey de França avia cridat en França la guerra contra lo rey de Arago e terres e gens del dit rey a foch e a sanch, de la qual cosa Valencia e tot lo regne ne an gran tresticia e dolor, **considerant los tants e tan grans mals que per causa dels cathalans ha en la major part de la Spanya** e casi en tota divisio dels reys, de regnes, de terres, de senyors, discordia e mala voluntat de pares ab fills, dicipacio de bens e de presones, de mals e dapnatges **je qui pot dir ni estimar les presones que per causa de vostra libertat son mortes!** je quants son fora de sos regnes, perdent presones, bens e heretas! je quantes senyores, dones e donzelles envergonides, e van desolades! **¡O catalans! ¿e quant ni en quin temps aurem reparat tals actes tan crimosos? No volent comportar vostre pare e senyor rey don Johan, e sou vos subjugats a gens estranyes e no conegudes** de bens, de presones e heretats, los quals von han batuts, e us baten e batrà ab vergues de ferre, que us fan plorar lagremes de sanch, no avent misericordia ni pietat, **per que us dich que libertat demanaveu ab superbi, aveu trobat subiugacio** ab humilitat, per força, **donant senyoria de vostres presones e de bens a vostres enemichs e presones no conegudes estranyes**, oblidant amor e bona voluntat als vostres, e no recordant vos del princep e senyor don Carles, lo qual vos presenta: "Qui se humiliat exaltabitur"; e lo psalmista: "Novit Deus viam iuctorum et regnum in se divisum desolabitur"! **¡O cathalans e principat de Cathalunya; regnes, terres e gents del rey de Arago, plorau e feu dol de tans mals e trebals que de present tenim**, e aja en recordança e memoria de aquel rey e senyor de luable memoria don Alfonso, que, XXX anys absent de sos regnes, e regit e governat e augmentat tots sos regnes, terres e gens, ab pau, concordia, amor e bona voluntat, perque es digna cosa de luable memoria, e aver en recordança e memoria los actes e fets del dit senyor; **«e catalans perdre honor e fama en les gents del mon».**"

Hui, crec que esta tot dit. No cal comentari.

VALENCIANS I CATALANS (i VIII)

Comencem hui per l'època de les "Germanies", revolta popular, que succeí entre 1519 i 1523 i que inicialment invocà a Eiximenis, criticant tant l'administració pública corrupta que consentia especulacions fraudulentas, com la tirania de juristes i picapleits. També es criticava l'absolutisme monàrquic, preconisant un govern del poble, per al poble, defenent, lo que podia haver segut a modo d'una "Republica Valenciana".

Degut al caràcter revolucionari de les Germanies Valencianes i a lo que varen supondre de lluita contra els poders factics, s'han vist envoltades d'un toc "romàntic", per utòpic en aquell temps. I, per això, han volgut ser patrimonialisades (¡com no!), per els catalans, quan la realitat es, que lo que passà en terres catalanes, i no res, tot es u. Lligam lo que escriu un català: "La revolta, tot i que no va tenir cap repercussió més enllà del Regne de València...". A pesar d'això, la catalana Eulalia Duràn escrigué el llibre "Les germanies als Països Catalans", publicada per "Tres i Quatre" (¡qui si no!), parlant de la "nostra història col·lectiva".

Anem a comprovar un atre fet d'eixa "història col·lectiva". En 1521, tingue lloc la que s'ha nomenat "batalla d'Almenara". Fou la segona derrota dels agermanats i va supondre la pèrdua de les comarques de Castello. Els agermanats, dirigits per Jaume Ros, s'enfrontaren a les tropes del virrei, manades per el duc de Sogorp. Vejam lo que esta escrit en el "Dietari Geroni Soria", al respecte. Du com a títol "Batalla e camp de València en Morvedre". Diu:

*"E dijous apres seguent de mati a VXIII de dit Juliol, 1521, feren resenya en Morvedre e veren que y avia sis milia omens de pelea, tots a peu, de que feta resenya partiren de Morvedre pera Almenara y essent en vista de Almenara, obra de hun quart de llegua, trobaren lo Duch de Sogorp en camp, **ab obra de quatre milia homens, entre catalans y moros**, e dosents de cavall e quant vingue a les onze ores de mig jorn, tocaren a l'arma, los huns els altres, e de fet, pelearen fins a la huna ora apres mig dia, de que sumaven que de huna part e de altra moriren dos milia homens, de que mori molta morisma, e de la part de València mori molta gent e molts caps de cases, menestrals molt honrats, entre nafrats y ofegats."*

O siga: els catalans, en els moros, junt al poder establert, matant valencians. Comprovem, contràriament a lo que nos volen fer creure que la "història col·lectiva" de valencians i catalans ha consistit, en que els catalans, s'han dedicat, sense esme, a fer la guitza, a fer la col, a empenyar i a fer la punyeta als valencians.

Per a acabar en esta mostra sobre les "idiliques" relacions històriques entre valencians i catalans, anem a la guerra dels segadors o sublevació catalana contra el rei Felip. Començà en 1640. El 17 de giner de 1641, els catalans declararen la "Republica Catalana" baix protectorat francès. Pau Clarís, acordà en un representant de Richelieu, la proclamació de Luis XIII com a Comte de Barcelona. Els francesos ocuparen militarment Catalunya. Els soldats catalans de cavalleria, manats per el general Josep Dardena entraren en el Regne de València per el Maestrat saquejant Penyiscola, Benicarlo i Sant Mateu, tornant-se'n a Tortosa. El Virrei de València en aquell temps Eduardo Fernandez Alvarez de Toledo, comte d'Oropesa, posà en acció als Terços valencians.

En el "Llibre de memories", referent a l'any 1642, llegim: "Pera tratar d'espeditos y de les coses concernents a la defensa de la Ciutat y Regne de València en raho de la **guerra que el francès, estant unit en los catalans** en Barcelona, **feya contra este Regne de València** no contentantse en estar en Barcelona sino fent en tota la frontera del Maestrat tot lo mal que podia"

En la "Bibliografia de la lengua valenciana" de Ribelles Comin, en la *Vida admirable del siervo de Dios, Fray Pedro Esteve*....trobem referent a l'any 1651, el següent poemeta:

Ola Valencians
los Lleals de fama
mira al Català
que en obres te enganya....

Pareix Catalunya
Babilonia ara
parlas moltes llengues,
que abans no parlava,
los chichs parlen ya
la llengua de França...

Qui tal may creguera,
qui tal may pensara,
que los Catalans
Lleons braus de Espanya
sachen tornat polls
de los galls de França....

Com els catalans son tan descarats, Jesus Mestre i Godes, en "Breu Historia de Catalunya" diu: "*Sobre la guerra dels segadors hi ha moltes lectures. Una pot ésser la manca d'unitat de la Confederació. Ni València ni Aragó mogueren un dit per Catalunya*". O siga, que els catalans, sense consultar als "confederats", es posen baix sobirania francesa, ataquen el Regne de Valencia, i... ¿Que volien que ferem els valencians? ¿fer-nos gavachets o fer-nos catalanets?

I aci acabe esta mostra de cites historiquies que justifiquen el perque del "carinyo" que els valencians tenim als catalans. Crec que hi ha raons, mes que suficients. Quan vos parlen dels fantasmagorics "països" diguent allo de la "historia comu" de Valencia i Catalunya, els envieu a pastar fanc o alla a on brama la tonyina, millor quan mes llunt. Mes que "historia comu", es podria dir "historia enfrontada" Els catalanistes no tenen rao i no es gens dificil demostrar-ho. No podran lligar l'aigua en l'oli.

Valencians i catalans en les universitats italianes

14.05.08 Valencia Hui

Agustí Galbis.- Segons ell, una de les proves de que els valencians erem considerat catalans es que: “En una relació d’estudiants del Col·legi universitari dels espanyols, de Bolonya (Itàlia), figura, amb data de 1416, un ‘Martinus de Valencia, de Catalonia’”.

Ferrando, en eixa cita, preten anar mes alla, sugerint que es considerava que Valencia formava part de Catalunya. Vejam lo que diu Antonio Pérez Martín, en la seua ponencia “Primeros juristas valencianos en la universidad de Bolonia” en “Aulas y Saberes” VI congreso internacional de historia de las universidades hispánicas (Valencia 1999). Vol. II. p.302: “Otras veces, el añadido que podría significar la procedencia, no siempre significa realmente su procedencia: v. gr. Dos juristas importantes que aparecen en la documentación boloñesa son Rodrigo y Jaime Falcón de Valencia, que no eran originarios de Valencia sino de Tortosa...”.

Reproduint la absurda deducció de Ferrando, podriem dir “científicament”, que “Rodrigo y Jaime Falcón”, sent catalans de Tortosa, com els dien “de Valencia”, es demostra que els bolonyesos consideraven que els catalans formaven part de la nació valenciana. I es que la lògica es inexistent en ments tancades i enrossinades en glorificar, com siga, el dogma catalanista. ¿No sera mes normal pensar que “de Valencia” fora un llinatge (encara existent hui en dia), en les variants “Valenciano”-“Valenciana”, analogament a “català” o “catalan”? ¿No hi ha persones en llinatge “català”, que son ben valencians?

La taranyina que tix Ferrando prosequix: “Com és ben sabut, en les universitats medievals europees els estudiants eren classificats d’acord amb la seua procedència ‘nacional’, és a dir, lingüística”. I no es que això siga “ben sabut”, es que es una mentira ben gran. En la ponencia d’Antonio Pérez Martín, del llibre citat (p.315), trobem que: “Hasta 1265 todos los estudiantes hispanos en Bolonia constituían una de las cuatro grandes naciones, la nación hispana, junto a la alemana, la inglesa y la francesa...”. Si segons Ferrando “nació” equival a “llengua”, ¿Es que els catalans parlaven espanyol fins a 1265? Antonio Pérez Martín prosequix informant-nos de que “En 1265 se aumentó el número de naciones y los hispanos formaron dos naciones: España y Cataluña”. Com vegem, la teoria de Ferrando demostraria que en 1265, no existien ni el valencià, ni el gallego-potugues, ni el vasc.

Pérez Martín, en el seu treball “La presencia de los catalanes en Bolonia” diu respecte de l’Universitat de Perugia, que: “En 1457, de las tres naciones ultramontanas (es decir, no italianas) que existen, una de ellas es la catalana, es decir, es la única nación existente en la que pueden inscribirse los estudiantes procedentes de la Península Ibérica”. Recordem a Ferrando: “...els estudiants eren classificats d’acord amb la seua procedència ‘nacional’, és a dir, lingüística.” I es difícil d’entendre com els catalanistes no s’han percatat d’este descobriment: ¿Es parlaria català en tota Espanya en 1457?

Prosequix Pérez Martín contant-nos que “En 1567 los españoles protestaron de su inclusión en la nación catalana y solicitaron que se creara una nación española, con dos consiliarios, ante lo cual el gobernador decidió que todos los estudiantes españoles se integraran en la nación catalana y que tuvieran sus privilegios, pero que en adelante se llamara provincia Hispanorum.” Nos diu també que “En la Universidad de Vercelli los estudiantes hispanos formaban la nación catalana; sin embargo, al crearse la Universidad de Turín, la presencia de catalanes debió ser insignificante o nula y todos los no italianos constituían una sola nación, la nazione straniera”.

I tornant a Bolonya, Antonio Pérez Martín nos diu en la seua ponencia “Primeros juristas

valencianos en la universidad de Bolonia” (p.320) que: “...cuando Valencia se incorpora a la Hispania cristiana, hacía ya más de dos siglos que se había fundado Bolonia y desde los primeros años de la fundación de su Estudio empezaron a frecuentarlo catalanes y castellanos. Hasta que Valencia no se incorpora a la cristiandad, a los valencianos (musulmanes y judíos) les estaba vedado estudiar Derecho en Bolonia”. Com vegem, a Pérez Martín, influït per les tesis catalanistes, se li obliden els cristians valencians que havien vixcut “sots senyoria de moros”, als qui hem tingut ocasió de coneixer en articles precedents. No seria d’extranyar que algun dels “valentini” que trobà Jaume I, burlara la prohibició i estudiara en Bolonya. Seria interessant estudiar-ho. I vejem algun exemple de com els valencians es diuen valencians i no catalans, molt a pesar de Ferrando. Per la p.317 de “Primeros juristas valencianos en la universidad de Bolonia”, sabem que “Juan Senex, Valenciani”, está en Bolonya en 1284. I en la p.307, trobem a “Tomás de Liria, valenciano” (1392). Un fum de valencians, venen acompanyats de l’expressió “de Valencia” o “de Valentia”. Simplement recordar, que en Bolonya estudià Pere Belluga, qui en el “Speculum principum”, (1437-1441), va defensar la preeminència del Regne de Valencia front a Catalunya. (Vore “Valencians i catalans VI” publicat en València hui el dia 26-8-07).

Comprovem que el concepte de “nació” en les universitats italianes, res té que veure en el significat “ben sabut” que preten Antoni Ferrando. Hem vist, que en més d’una ocasió, tots els espanyols s’integren en la “nació catalana”. ¿Sera que “científicament” està demostrat que tots els espanyols som catalans? ¿Sera que la segona fase de l’imperi (científica ¡com no!), serà el despertar de la catalanitat de tota Espanya? ¿Sera possible que els andalusos no reconeguen la seua catalanitat, en acabant de saber, que en alguna universitat italiana, formaven part de la “nació catalana”?

L’estratègia dels catalanistes consisteix en voler universalitzar i estendre les excepcions de forma fraudulenta, manipulant-les també, si els és necessari, per a aconseguir el seu ensomiat imperi català. Seguirem, sense pausa, posant de manifest les mentires que escampen els catalanistes, que en ocasions, de forma vergonyosa, acaben ensenyant-se en llibres de text valencians.

Fins aci tots els articles d'Agustí Galbis en esta uep. Mirar BLOG

José Luis Tormo Guerola, Periodiste
(01.01.1953 - 26.04.2008)
Publicat en el Diari " El Mundo " , dumenge 24.10.1999

¿ Por qué y desde cuando somos tres provincias ?

La idea inicial –justo es reconocerlo- fue de los franceses, al poco de hacerse con el territorio español tras la invasión de 1808.

Los geógrafos de Napoleón se encontraron una España dividida administrativamente según el diseño que D. José Moñino, conde de Floridablanca, había creado en 1789. Era aquel un mapa sencillo, compuesto por 18 regiones, de las cuales 11 era reinos. Dos – Cataluña y Asturias- eran principados y simplemente provincias eran Navarra, las Vascongadas y las Canarias. División incomprensible para los franceses que se apresuraron a modificar en el año 1810. Siempre sobre el papel –porque nunca se llevó a la práctica- aquellas 18 regiones del mapa de Floridablanca se transformaron en 38 prefecturas.

El Reino de Valencia, que hasta el momento componía un ente único, se vio partido en tres curiosos <departamentos>. El del Cabo de la Nao, capital Alicante, con Játiva, Yecla y Almansa; el llamado Guadalaviar bajo, capital Valencia, con Castellón, Segorbe y Requena, pero no Ademuz, y el Bocas del Ebro, capital Tortosa, que incluía Peñíscola y Morella.

División demencial, como se ve, pero cuya idea resultaría muy práctica – por motivos políticos distintos - muy pocos años después.

Las Cortes constituyentes liberales de 1820 volvieron sobre el mismo asunto y con el mapa de Floridablanca en una mano (18 regiones históricas limitadas por accidentes geográficos relevantes) y el mapa de los franceses en la otra (no 18 sino 38 y recortadas según me va pareciendo) se inventaroin el término romano < provincia > para adjudicarlo a las 52 de esas provincias que, basándose en uno u otro criterio, dieron como buenas por real decreto de 22 de Enero de 1822.

La intención política era tan simple como astuta: < Cuando más se trocea una vieja comunidad foral en unidades administrativas elementales, tanto más se reduce la posibilidad de revitalizar antiguas reivindicaciones históricas colectivas > Así de sencillo.

Nuestro viejo Reino de Valencia volvió a dejar de ser la unidad administrativa de siempre y se vio de nuevo dividido. Pero en esta ocasión no en tres disparates, sino en cuatro ámbitos bastante más razonables: Alicante, Játiva, Valencia y Castellón.

Pintoresco mapa en el que el límite de la provincia de Valencia por el sur era el cauce del Xúquer por lo que Cofrentes, Onteniente, Denia y Albaida quedaban en la provincia de Játiva, que a su vez , limitaba con la de Alicante por Benicadell y la Sierra Mariola que, por cierto, no incluía aún ni Villena ni Orihuela. Pero era el año 1822 y el nuevo mapa

duró poco, concretamente un año. Lo que tardaron los absolutistas en volver al poder. Todo lo legislado anteriormente, en este aspecto, quedó abolido el 1 de Octubre de 1823 por un Fernando VII absolutamente encantado y, en consecuencia, el territorio de aquel Reino de Valencia volvió a constituir una solo provincia.

Pero tampoco aquello duró mucho. Lo que tardó Fernando VII en morir. Con los liberales de nuevo en el poder, doña María Cristina de Borbón, cuarta esposa y viuda del Rey, madre y regente de la pequeña Reina Isabel II, por Real Decreto de 30 de Noviembre de 1833 (hacía sólo 2 meses que Fernando VII había muerto, ergo había prisa), parcelaba solemne y definitivamente el territorio español en 49 provincias.

Con pequeñas excepciones, la vigente provincia de Castellón fue la que se dibujó en aquel troceo de 1833. No así las de Alicante y Valencia, que variaron varias veces su fisonomía durante los siguientes 18 años.

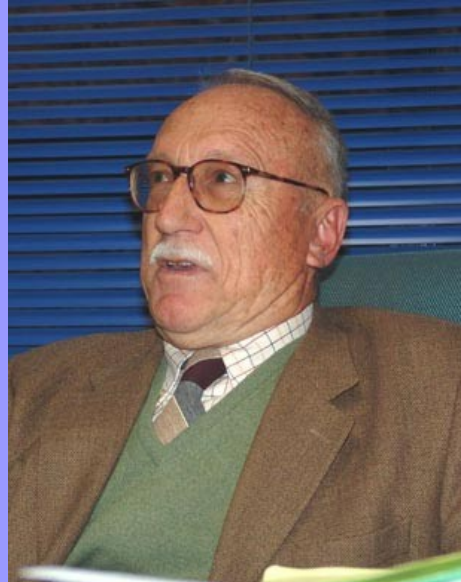
La provincia de Valencia, que ya contenía Ademuz, sólo alcanzaba por el Oeste hasta Siete Aguas por lo que no recogía la inmensa llanura de la comarca de Requena y Utiel, que seguían perteneciendo a Castilla, y no incluía por el Sur – como en 1822 - ni a Gandía ni Albaida ni a Onteniente, poblaciones comprendidas en los límites de Alicante que, por su parte, tampoco contaba con Villena, entonces aún en el Reino de Murcia.

A los tres años, en 1836, se redibujaba el límite provincial entre Alicante y Valencia para que Onteniente, Bocairente, Albaida y Gandía se incluyeran en Valencia. A la vez Villena con Sax y Biar, eran anexionadas a Alicante, dejando a la valencianísima Caudete, -el Capdet con voto en “Les Corts Valencianes” – en la nueva provincia de Albacete.

Quedaba por resolver el futuro de las comarcas de Requena y Utiel, ambas aún en Cuenca. Fueron los propios requenenses –no todos- quienes solicitaron segregarse de la provincia de Cuenca. En 1850 la nueva carretera de las Cabrillas ya estaba concluída y a las gentes de la comarca les era mucho más productivo tener cerca aquella Valencia floreciente que les recibía con los brazos abiertos, a seguir dependiendo de Cuenca, capital más lejana y menos prometedora en aquel momento, aunque ello supusiera renunciar a su acreditada y secular condición castellana. La provincia de Valencia quedó entonces rematada por el oeste con las contorsiones del cauce del Cabriel y el mapa de las tres provincias quedó cerrado. Era el año 1851. Hasta hoy.

Fins aci tots els articles de José Luis Tormo Guerola.

José Manuel Ricart Lumbreras
Advocat

SAGUNTO Y MORVEDRE, NO SAGUNT

Publicado en Valencia Hui el 22.12.06.

Una de las artimañas más usadas por el catalanismo, incluido el que ha venido y viene actuando desde el poder autonómico, ha sido sustituir lo valenciano por lo catalán, lo catalanizado o incluso lo esperpéntico con tal de inducir al error y, en definitiva, hurtar al conocimiento del pueblo hechos o cosas que demuestran nuestra personalidad.

Sí, aprovechándose de más de dos siglos de desculturización, van introduciendo las cuñas de la catalanización que, a la larga, de no corregirse, puede perjudicar seriamente nuestra identidad o, al menos engañar a las gentes de buena fe y crear dudas entre los jóvenes que es el sector más propenso porque no se les ha enseñado nuestra historia.

En este campo es verdaderamente ilustrativo el caso del nombre de nuestro antiquísima y heroica ciudad de **Sagunto** o **Morvedre**. Sabemos que como consecuencia de las guerras romano-cartaginesas quedó totalmente arrasada, de manera que los habitantes de los alrededores comenzaron a designar aquellas ruinas como “ *murus veteres* “, o sea, muros viejos, en el bajo latín ya deteriorado que entonces se usaba.

Con el paso de los años y conforme iba formándose el romance, por la contracción, los valencianos de entonces comenzaron a pronunciar “ *mursveter* ” y finalmente “ *morvedre* “ que fue la forma definitiva, nombre propio auténticamente valenciano, forjado por el modo de hablar de nuestro pueblo y tan genuino como el de **Sagunto** por equivaler a una

refundación.

Esta denominación fue la que prevaleció al adquirir a lo largo de los siglos carta de naturaleza, de tal forma que más tarde fue castellanizada en la variante “*Murviedro*”.

Este proceso de génesis y evolución es bien conocido por los lingüistas e historiadores, destacando entre los casos paralelos el de “*Cesar Augusta*”, más tarde “*Saracusta*” y actualmente **Zaragoza**. Pues bien, el catalanismo socialista introdujo bien pronto el engaño mediante el esperpento de “**Sagunt**”, tratando de hacerlo aparecer como una valencianización y que no es más que una horterada del año que se pida, equivalente a decir en nuestra lengua “*tinc mal de cabez*” o “*el meu prim Pepico*”, en vez de “**tinc mal de cap**” y “**el meu cosí Pepico**”.

Con estas sucias jugadas nuestros modernos invasores ayudados por los colaboracionistas e ignorantes de dentro trataban de conseguir que se perdiera cuando antes esa preciosa denominación de **Morvedre** (que, sin embargo, sigue vigente: **El Camp de Morvedre. Camí de Morvedre**, etc. etc.), no fuera que estudiando su origen se diera al traste con toda la temblequeante teoría de que los escasos catalanes que vinieron con Don Jaime nos lo trajeron todo: La lengua, la paella y hasta las tracas. “*Eppur si muove*”.

Así consiguieron que los carteles de las carreteras, los impresos oficiales, los títulos de actuaciones y celebraciones diversas exhiban aún lo que constituye una auténtica “**espanyà**”.

“*Suum quique tribure*” o sea, a cada cual lo suyo.

Fins aci tot els articles de José Manuel Ricart

Juli Moreno Moreno

**XXV Aniversari
Normes d'el PUIG**

Dumenge 5 de Març
12:30 h.
Real Monasteri de
Santa Maria d'el
Puig

Valencià

Entitats membres:

Plataforma Jovenil Valencianista, Lo Rat Penat, Joventuts de Lo Rat Penat, Grup d'Accio Valencianista, Comitè de l'Idioma Valencià, AELLVA, Societat de Filologia Valenciana, Amics de la RACV, Cardona i Vives de Castello, Col·lectiu Jovenil d'Associacions Valencianistes, Grup Cultural Illicità Tònic Sansano, Patronat Historic Artistic Cultural d'Elig, Associació Jovenil Phoenix d'Elig, Associació Joanot Martorell, Grup de Dones Valencianes, El Plo de Burjassot, Difusio Cultural amics de l'Agolet d'Almenara, Circul Cultural Aparisi i Guzman de Valencia, AJ Vora Mar del Cabanyal, AC de Mestres i Llicenciats del Regne de Valencia, Associació de professors d'Educació Infantil de la Comunitat Valenciana, Associació Valenciana de Jovens d'Infermeria, Associació Cultural Comte Arnador Ferrando d'Ib, Associació en defensa dels interessos Alacantins, Regie Cultural Lluís Sullana d'Alacant, Col·lectiu Cavanilles, Mossarabia de la Vila Joyosa, Societat musical l'Amistat d'Alacant, Societat Recreativa El Casino d'El Campello, Associació de la tercera edat d'Algues de Bussot, Junta Municipal del Districte Num. 4 d'Alacant, Associació de veïns de la Font Sant Joan d'Alacant, Col·lectiu Llengua Viva, Associació Cultural Alcobayal d'Albal, AJ Valentina Nova, Associació Cultural Prometeo de Sedavi, Forum Cultural de Miriana, Associació Cultural Vermessa de Rotova, Associació l'Esquerda de Gandia, Forum Jove de Miriata, Estudiant Valencianista Universitari, AJ L'Oronella de Gandia, Associació Flors de Marche de Sueca, Circul Cultural Sant Miquel de Utiel, Regie Cultural Valencianista, Lo Regne en Accio, Coordinadora d'Ensenyances Miges, Sindicat Universitari Valencianista, Valencia Universitaria, AC El Chocolater de Torment, Jovens Nacionalistes de UV, Dones Nacionalistes, Unio Valenciana | ORGANISA: Plataforma Normes de'l Puig

5 de Març de 2006

(Manifest que va llegir Juli Moreno en el Monasteri d'El Puig)

25 ANYS DE LES NORMES D' EL PUIG

Senyores i senyors.

Amigues i amics que cregueu, que creguem, en la llengua valenciana:

Que els organitzadors d'esta commemoracio hagen declinat en mi l'honor de dirigir-los la paraula m'ompli de satisfaccio, a la vegada que m'obliga a considerar que hui, en tota seguretat, hauria d'haver-se dirigit a vostres qui te la capacitat de fer possibles actuacions i qui pot favorir projectes que potencien l'us, el conreu i l'aprenentatge de la llengua valenciana.

Des de la responsabilitat que me pertoca, diligentment assumida, procurare glossar este acte que, en una aproximacio cronològica, que no es lo transcendent, vol commemorar el 25 aniversari d'aquella adhesio multitudinaria que es realisà un 7 de març de 1981, en esta mateixa Sala de Senyeres, del Real Monasteri de Santa Maria dels Angels, o d'El Puig, per a recolzar, en mes de mil firmes, entre entitats i particulars, la normativa ortografica emanada de la Seccio de Llengua i Lliteratura de la llavors Academia de Cultura Valenciana.

Sense dubte fon un acte important, una simbolica actuacio que donava visibilitat a l'unio de tots aquells que creien o dien creure en la llengua valenciana, en eixe instrument basic de comunicacio a la vegada que icon identitari del Poble Valencià, i a un moviment que havia naixcut i creixia en adeptes.

Hui, per desgracia no estant tots, alguns perque ya han abandonat este mon, uns atres perque els van els exclusivismes i les elits i han rebujat aquell/este ideari, i uns atres, tal vegada els menys, perque ya no creuen en l'existencia d'una llengua valenciana, diferent i diferenciada.

Personalment no crec en els plecs de firmes ni en els actes multitudinaris, la majoria abocats a provocar accions i actuacions poc reflexionades. Per això es possible entendre a tots aquells que firmaren acarant aquella acta notarial en l'unica intencio d'estar, ad aquelles que ho feren per ser protagonistes d'un moment, dels qui unicament ho realisaren moguts per la reaccio i per fer front a campanyes absorcionistes i despersonalisadores tan sagnants en aquell moment. No es pot creure en els qui, despres d'estampar la seua firma ya consideraven que tot estava fet, no son creïbles les actuacions per conveniencia momentanea. Pero hui si estem aci es perque creguem en tots aquells que albiraren l'inici d'una solucio a un problema historic i a mes veren, en eixa proposta ortografica, una solucio autoctona i sobretot que conectava en la realitat de la llengua viva.

L'acontenyiment que celebrem, a pesar de lo dit, tingue una mes que notable transcendencia en la que possiblement no s'haja reparat de manera conscient. Aquell acte, motivat per aquella normativa, fon un punt d'inflexio. Abans hi havia un treball fet, hi havia historiografia llingüística i inclus lexicografica i ortografica, estudis des dels quals partir; pero no havia hagut un recolzament tan important ni una ilusio tan explicita. A la fi, i despres d'una valenta i definitiva crida i proposta de Miquel Adlert Noguerol en aquella famosa publicacio *La llengua valenciana en perill. Perqué i cómo s'ha d'escriure la que es parla* (1977), un grup plural d'estudiosos, de jovens filolecs i de conreadors de la llengua, elaboraven una codificacio que donava respostes a les necessitats dels valenciaparlants, i a usar en propietat i correccio, la llengua que ancestralment ha anat conformant el Poble Valencià.

L'unio es consegui, els que es sentiren exclosos en aquell proces foren una irrelevant minoria, i aixina naixia, ferma i documentada, una codificacio ortografica fruit del treball, de l'investigacio, del contrast i del consens (*Ortografia -1979-, Documentació formàl de l'ortografia de la llengua valenciana -1981-*). Aquell instrument unia i a la vegada identificava, nos identificava. Aquella codificacio ortografica començà a sentir-se com a propia entre els usuaris, perque responia a la llengua que parlavem, a la que sempre hem considerat nostra, perque era i es un llegat patrimonial que els valencians del Senia al Segura i de la mar a les serres han/hem anat conformant.

Eixa codificació significà molt més que un instrument per a escriure en propietat una llengua, es convertiria en símbol identitari i referencial d'un grup, d'un col·lectiu, i que es volia de tot un poble; per això no tardà en ser criticada, ridiculitzada, quan no vilipendiada, o qualificada d'aberrant pels sectors absorcionistes, pels "fantasmagòrics" anexionistes i pels que negaven la condició nacional als valencians o inclús, més tart, pels tercervistes. Ahí es desenmaixcararen i tota la trama, que a base de subterfugis havien anat creant, se feu evident. Ya sabem qui era partidari de viure subjugat i en constant genuflexió i els que havíem triat la llibertat a la vegada que ens sabem en una veritat, estos erem els que usariem des d'este moment la Normativa d'El Puig. Els fantasmes anaven adquirint corporees formes i com acomplexats intolerants els preocupava més demostrar científicament una unió política, social i cultural en altres pobles i nacionalitats, que ni era ni existia, que treballar per a recuperar l'orgull de poble lliure. No suportaven que València, el Regne de València, la Patria Valenciana tornara a ser-ho sense subjugacions de cap classe i es desancorara del lastre que l'havia oprimit.

Hui també nos reunim aquí per a recordar aquella fita que obligue un camí per al valencianisme i per a homenajar a tantes i tantes persones que posaren i posen els seus intel·lectes al servei d'un projecte que naixia des de la justícia històrica. Ells treballaren per a conformar el corpus teòric i els instruments necessaris que qualsevol llengua necessita per a ser utilitzada, transmesa i conreada en propietat. Hui hem de fer memòria i recordar a Miquel Adlert, que possibilità en la seua denúncia la revalencianització idiomàtica, i hem de recordar als membres de la Secció de Llengua i Lliteratura de la, llavors, Acadèmia de Cultura Valenciana, que elaboraren la codificació, la normativa ortogràfica coneguda després com a Normes d'El Puig: els caps Carola Reig Salvà i Xavier Casp, i els agregats col·laboradors Francesc de Borja Cremades Marcos, Josep Boronat Gisbert, Antoni Fontelles i Fontestat, Laura García Bru, Josep Fontelles i Fontestat, Manuel Gimeno Juan, Fermín Juanto Manrique i el propi Miquel Adlert; junt a tots els que l'enriquieren i l'estudiaren fent aportacions tan valuoses per a la llengua valenciana com les que realisaren Mossèn Lluís Alcón, Mossèn José Mª Guinot, Mossèn Joan Costa, Mossèn Ricart Puig, Mossèn Josep Alminyana o les que han fet Chimo Lanuza, Leopold Penyarroja, entre altres; i dur aquí la memòria de tants i tants que la feren seua i en ella publicaren els seus estudis, les seues creacions literàries, els seus articles periodístics, i ad ella s'ajustaren en les seues intervencions públiques i privades. Hi ha moltes persones més que han treballat i treballen per l'enaltiment lingüístic, la llista seria llarga i imprecisa, per tant en possibilitats d'excloure involuntàriament ad alguna, convindran en mi que la deixem oberta i que es pugui completar en la revisió memorística que cadascu pot fer.

Les esperances que es depositaren en aquell plec de firmes davant de notari, segueixen igual de vives en molts de nosaltres, m'atreviria a dir que en tots els que hui nos hem donat cita aquí, i si bé, des de llavors, el treball ha seguit dur; també ha seguit satisfactoriament gojos perquè s'ha fet des de l'il·lusió de laborar per una causa justa. Més hui la situació és prou més complexa que ara fa vint-i-cinc anys. Si és ben cert que podem congratular-nos de que en este període la normativa ortogràfica de la Acadèmia de Cultura Valenciana o Normes d'El Puig arribà a ser l'oficial del Govern valencià (no oblidem que estes normes ortogràfiques foren oficialitzades i adoptades per la Comissió Mixta de Bilingüisme i publicades per la Secretaria Tècnica de la Conselleria d'Educació del Consell Valencià), de que en esta normativa es publicà en el DOGV l'Estatut d'Autonomia, de que ha seguit l'instrument en que s'han editat més de 600 llibres i edicions (1979-2005), a més de diverses publicacions periòdiques, de més o menys llarga vida, com *Murta*, *Som*, *Tots*, *Lo Rat revista*, la *Revista de Filologia Valenciana*, el *Cresol*, *Jovens* (revista del IVAJ), el *Bolletí Informatiu Agrari* (Conselleria d'Agricultura) el *Preludi* i la programació del Palau de la Música, la revista de l'Universitat Popular de València, i

unes atres mes proximes en el temps com la *Revista de la RACV*, *Renou*, *Revers*, *Lletraferit*, *El Palleter* i diferents bolletints de distintes agrupacions, associacions o inclus partits polítics (*Una Veu U.V.*); si també nos podem congratular de que fon l'utilitzada en organismes i institucions públiques (al menys entre 1991 i l'any 2000 aproximadament) com les regidories i ajuntaments governats per UV, la Regidoria d'Accio Cultural de l'Ajuntament de Valencia (Mª Dolores García Broch), el Palau de la Musica de Valencia, la Junta Central Fallera, la Diputacio de Valencia, el IVAJ, la Presidencia de les Corts Valencianes, les Conselleries d'Agricultura i Mig Ambient; també ho hem de fer de totes les persones que s'han anat formant en els cursos, especialment en els impartits des de Lo Rat Penat. Si podem igualment estar satisfets per l'organisacio de congressos, en els quals la llengua valenciana ha segut la protagonista, o d'haver estat presents en diferents edicions d'Expolingua; si podem comprovar com la llengua valenciana està present en Internet i arribar a enumerar una llarga llista d'editorials, que han estat o estan, i d'associacions que apostaren per fer les seues edicions en esta llengua i normativa (Paraval, ENV, Promocio-Del Senia al Segura, Accio Bibliografica Valenciana, L'Oronella, Pere Aguilar Editor, Valencia 2000, Lo Rat Penat, el GAV (Grup d'Accio Valencianista) la RACV, l'AELLVA, la Taula d'Autors Teatral, el Patronat Historic Artistic Cultural d'Elig, la Cardona Vives, el Piló, l'Ateneu Cultural de Paterna, l'Aula de Cultura Valenciana, adscrita a l'Universitat Politecnica de Valencia...); si podem enorgullir-nos de tant de treball fet; no podem, ni debem, desmayar, a pesar dels impediments –inclus ilegals- que pretenen fer desaparèixer una opció, per a qui vos parla l'única, que garanteix l'independencia lingüística i respon al llenguatge heretat de les nostres generacions passades, per això ara, mes que mai, es fa necessaria una crida a l'unio i un treball conjunt que possibilita oxigen al projecte valencianista, una crida que pot ser multiple:

- A la necessitat de recuperar l'esperit d'unio i consens que supongueren les Normes d'El Puig per al valencianisme dels anys 80 i durant mes de dos decades, i que ha de supondre al menys una inflexio per a conseguir lo mateix ara. Generositat, i per ad axio cal fer autorreflexio i autocritica, seria la virtut necessaria per a revisar els ultims anys d'este moviment que l'han dut –o l'hem dut- a la fragmentacio.
- Un crida a la necessitat de fer un front comu respecte de l'instrument politic que el govern de la Generalitat ha elevat a categoria d'institucio estatutaria i que, com demostra el treball fins ara realisat pels seus membres academics, supon el vassallage, novament, per al nostre poble en qüestions lingüístiques i culturals. Es possible que l'instrument pugua ser adequat pero l'actual organisacio i composicio es verament nefasta.
- Una crida a revitalisar l'us del valencià en qualsevol nivell i circumstancia. Transmetre la llengua heretada a les noves generacions nomes nosatres podem, els "altres" ja s'encarreguen dia a dia, minut a minut a substituir "científicament" lo propi per lo alié.
- Una crida a la generositat de les grans institucions i associacions que es proclamen valencianistes per a que laboren per esta causa, pel valencianisme, que nomes està perduda per als increduls i per als que no els ha importat mai. Estes institucions tenen, en part, la responsabilitat de que nos trobem en la situacio que estem, i elles poden fer-la canviar per a millorar-la.
- Una crida a la persistencia i a la resistencia. Es fa necessari seguir publicant i mes que mai es fa necessari invertir en formacio. Lo que no sigam capaços de transmetre i ensenyar, a base d'estructures dinamiques, es quedarà com a materia d'archiu i biblioteca o acabarà en quan nosatres deixem d'existir.
- Una crida a la necessitat de donar difusio d'estes Normes, pero, de lo que es mes important, de donar difusio de la nostra concepcio sobre la llengua valenciana, i fer-ho mes allà de la ciutat de Valencia.

I una ultima crida a tots els presents, per a que estampem la nostra firma en el nostre cor i, en sintonia en el nostre intelecte, seguim fent us en tots els ambits, en tots els nivells i en qualsevol circumstancia de la llengua valenciana i del codic que li dona sustent, per a perpetuar el mes gran i el mes significatiu signe identitari del Poble Valencià.

Llarga vida a la Llengua Valenciana i les Normes d'El Puig.

Juli Moreno Moreno
El Puig de Santa Maria
5 de març de 2006

Fins aci tots els articles de Juli Moreno